

Brüssel, 4.5.2016
COM(2016) 270 final

2016/0133 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

EL püüdleb rände haldamise jätkusuutlikuma lähenemisviisi poole nii nende inimeste nimel, kes vajavad rahvusvahelist kaitset, kui ka nende nimel, kes migreeruvad muudel põhjustel. Selle lähenemisviisi eesmärk on lõpetada ebaseaduslik ja ohtlik ränne ning võtta inimkaubitsejatelt ärimudel, luues selle asemel neile, kes vajavad kaitset, turvalised ja seaduslikud viisid ELi jõudmiseks. Kaitse asjaomases piirkonnas ja ümberasustamine ELi peaks saama tulevikumudeliks ning see teenib pagulaste huve ja kaitseb nende ohutust.

Siiski on jätkuvalt tõenäoline, et lühemas ja keskpikas perspektiivis jätkub inimeste saabumine ELi välispiiridele. Need, kes ei taotle rahvusvahelist kaitset, tuleks tagasi saata. Nendele, kes taotlevad varjupaika, tuleks tagada taotluse tõhus menetlemine ja inimväärased vastuvõtutingimused ning nende taotlusi käsitleva vastutava liikmesriigi toetus selle protsessi vältel ja pärast seda, kui nende taotlused leitakse olevat põhjendatud.

Hiljutine kogemus on aga näidanud, et inimeste massiline kontrollimatu saabumine on pannud liikmesriikide varjupaigasüsteemid ülemäärase surve alla, mis on viinud eeskirjade rikkumise sagenemiseni. Sellega on hakatud nüüd tegelema, et saada praegune olukord uuesti kontrolli alla, kohaldades Schengeni piirihalduse ja varjupaiga suhtes kehtivaid eeskirju, samuti peamiste kolmandate riikidega, eelkõige Türgiga tehtava tihedama koostöö kaudu. Siiski on praegune olukord toonud meie varjupaigaeeskirjade ülesehituses esile olulised puudused, mis vähendavad nende tõhusust ega taga jätkusuutlikku vastutuse jagamist ning mis tuleb nüüd lahendada.

6. aprillil 2016 esitas komisjon Euroopa ühise varjupaigasüsteemi parandamiseks prioriteedid oma teatises „Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformimine ja seaduslike võimaluste parandamine Euroopasse jõudmiseks“¹. Komisjon teatas, et ta reformib järk-järgult liidu olemasolevat varjupaigaraamistikku, töötades välja jätkusuutliku ja õiglase süsteemi varjupaigataotluste läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks, tugevdades Eurodac-süsteemi, saavutades varjupaigasüsteemi ühtsema kohaldamise, hoides sellega ära teisese rände, ning andes ELi Varjupaigaküsimuste Tugiametile (EASO) suuremad volitused. Reformimise vajadus on saanud laialdase heakskiidu, sealhulgas Euroopa Parlamendis² ja Euroopa Ülemkogus³.

Käesolev ettepanek Dublini III määruse reformimiseks on osa seadusandlike ettepanekute esimesest seeriast, millega reformitakse ulatuslikult Euroopa ühist varjupaigasüsteemi. Kõnealune esimene pakett sisaldab ka ettepanekut Eurodaci määruse uuestisõnastamiseks ja ettepanekut Euroopa Liidu Varjupaigaameti asutamiseks. Eurodaci määruse ettepanek sisaldab vajalikke muudatusi süsteemi kohandamiseks kavandatud Dublini eeskirjadega kooskõlas selle esmase eesmärgiga aidata rakendada Dublini määrust. Eurodacist saab ka andmebaas rändega seotud laiemateks eesmärkideks, et hõlbustada tagasisaatmist ja võitlust ebaseadusliku rände vastu.

---

¹ COM(2016) 197 (final).

² Vt näiteks Euroopa Parlamendi 12. aprilli 2016. aasta resolutsioon olukorra kohta Vahemerel ja vajaduse kohta töötada välja ELi terviklik rändekäsitlus (2015/2095(INI)); 10. septembri 2015. aasta resolutsioon rände ja pagulaste kohta Euroopas (2015/2833(RSP)).

³ EUCO 19.2.2016, SN 16/16.

Euroopa Liidu Varjupaigaametit käsitleva ettepaneku eesmärk on parandada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamist ja toimimist, võttes aluseks ELi Varjupaigaküsimuste Tugiameti töö ning arendades seda edasi ametiks, mis peaks vastutama Euroopa ühise varjupaigasüsteemi toimimise lihtsustamise eest, rahvusvahelise kaitse taotluste ühtse hindamise tagamise eest kõikjal liidus ja liidu õigusaktide praktilise ja tehnilise kohaldamise järelevalve eest.

Teises etapis esitatakse ettepanekud varjupaigamenetluste direktiivi, miinimumnõuete direktiivi ja vastuvõtutingimuste direktiivi läbivaatamiseks, et tagada kogu ELi varjupaigasüsteemi täielik reform, sealhulgas hoida ära olukurd, kus rahvusvahelise kaitse taotlejad ja saajad takistavad Dublini mehhanismi toimimist seda kuritarvitades ja otsides varjupaiga taotlemiseks kõige soodsamat riiki. Eelkõige peavad varjupaigamenetlused toimuma kiiremini ja muutuma ühtsemaks, vaja on ühtsamaid eeskirju, mis käsitlevad rahvusvahelise kaitse saajatele pakutavaid menetlusi ja õigusi, ning vastuvõtutingimusi tuleb kohandada, et need oleksid kõikides liikmesriikides võimalikult ühesugused.

Nagu märgiti 6. aprilli teatises, on rände- ja pagulaskriis toonud esile olulised struktuurilised nõrkused ja puudused Euroopa varjupaigasüsteemi kujundamises ja rakendamises ja seda eriti Dublini eeskirjade puhul. Praegune Dublini süsteem ei olnud kavandatud selleks, et jätkusuutlikult tagada taotlejatega seotud vastutuse jagamine kõikjal liidus. See on viinud olukorrani, kus mõni üksik liikmesriik on pidanud tegelema valdava enamikuga liitu saabuvatest varjupaigataotlejatest, mis seab nende varjupaigasüsteemid surve alla ja põhjustab mõnel juhul ELi eeskirjade eiramist. Lisaks kahjustavad Dublini süsteemi tõhusust paljud keerulised ja küsitavad eeskirjad, mis käsitlevad vastutuse kindlaksmääramist, samuti pikalevenivad menetlused. Eelkõige kehtib see praeguste eeskirjade kohta, mis võimaldavad teatava aja möödudes vastutuse üleminekut teisele liikmesriigile. Pealegi võimaldab selgete eeskirjade puudumine taotlejate kohustuste ja nende täitmata jätmise tagajärgede kohta sageli taotlejatel praegust süsteemi kuritarvitada.

Dublini määruse eesmärgid – tagada varjupaigataotlejale kiire juurdepääs varjupaigamenetlusele ja taotluse sisulisele läbivaatamisele ühes selgelt kindlaksmääratud liikmesriigis – kehtivad ka edaspidi. On siiski selge, et Dublini süsteemi tuleb reformida, et seda lihtsustada ja parandada selle tegelikku tõhusust ning et see suudaks toime tulla ülesandega lahendada olukordi, kus liikmesriikide varjupaigasüsteemid satuvad ebaproportsionaalse surve alla.

Käesolev ettepanek on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta uuesti sõnastatud määrus (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (edaspidi „Dublini III määrus“).

Eelkõige on käesoleva ettepaneku eesmärk:

- parandada süsteemi võimet määrata tõhusalt ja tulemuslikult kindlaks rahvusvahelise kaitse taotluse eest vastutav liikmesriik. Eelkõige jäetakse sellest välja kohustuste äralangemist käsitlevad sätted ja lühendatakse oluliselt tähtaegu palvete saatmiseks, vastuste kättesaamiseks ja üleandmiste teostamiseks liikmesriikide vahel;
- tagada vastutuse õiglane jagamine liikmesriikide vahel, täiendades olemasolevat süsteemi korrigeeriva jaotusmehhanismiga. See mehhanism käivitub automaatselt

juhtudel, kus liikmesriigid peavad tegelema ebaproportsionaalselt suure arvu varjupaigataotlejatega;

- pärssida kuritarvitamist ja hoida ära taotlejate teisest rännet ELi piires, eelkõige lisades taotlejale selged kohustused esitada taotlus liikmesriigis, kuhu ta esimesena sisenes, ja jääda vastutavasse liikmesriiki. See nõuab ka proportsionaalseid menetluslikke ja materiaalseid tagajärgi, kui taotleja ei täida oma kohustusi.

Sihipärased konsultatsioonid Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega, sealhulgas 6. aprilli teatise alusel, samuti Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja kodanikuühiskonnaga kinnitasid lahknevaid seisukohti selle kohta, kuidas ja kui ulatuslikult tuleks Dublini määrust reformida⁴. Seda arvesse võttes hindas komisjon esitatud argumente hoolikalt. Komisjon jõudis järeldusele, et Dublini süsteemi praegused kriteeriumid tuleks säilitada, täiendades neid korrigeeriva jaotusmehhanismiga, et toetada ebaproportsionaalse surve all olevaid liikmesriike. Samal ajal tugineb uue Dublini süsteemi rakendamine algusest peale Euroopa viitesüsteemile, mille korrigeeriv solidaarsusmehhanism käivitub automaatselt niipea, kui liikmesriik satub ebaproportsionaalse surve alla.

Samal ajal tehakse teisi põhjalikke muudatusi, et pärssida kuritarvitamist ja hoida ära taotlejate teisest rännet ELi piires.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Dublini süsteem on Euroopa ühise varjupaigasüsteemi nurgakivi. Sellega reguleeritakse varjupaigataotluse eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramist. See tugineb varjupaigavaldkonna õigusaktidele ja poliitikavahenditele, eelkõige seoses varjupaigamenetlustega, rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidega ja vastuvõtutingimustega, ümberpaigutamisega ja ümberasustamisega.

Tegevus on takerdunud, sest ELi varjupaiga valdkonna õiguse rakendamise tulemused on puudulikud. Prioriteet on tagada ELi õigusaktide täielik ja kiire rakendamine liikmesriikides. Eelkõige on komisjon viimastel aastatel teinud koostööd Kreeka ametiasutustega, et pärast 2010. aastal Dublini süsteemi kohaste üleandmiste peatamist tekkinud olukord normaliseeruks. Selleks esitas komisjon Kreekale 10. veebruaril 2016 soovitus⁵, milles käsitletakse kiireloomulisi meetmeid, mida Kreeka peab võtma üleandmiste taasalustamiseks Dublini määruse kohaselt.

Käesolev ettepanek on osa paketist, mis sisaldab teiste Dublini süsteemi tahkude reformimise ettepanekuid, mis tagavad sätete kooskõla selles poliitikavaldkonnas. Eurodaci määruse reformimise ettepanek sisaldab muudatusi, mis on vajalikud, et kohandada seda Dublini määruse ettepaneku muudatustega ja et toetada ebaseadusliku rände kontrolli alla saamist. Komisjon teeb ka ettepaneku luua Euroopa Liidu Varjupaigaamet, mis hakkab toetama Euroopa ühise varjupaigasüsteemi, kaasa arvatud läbivaadatud Dublini mehhanismi toimimist.

⁴ VT punkt 3.4 „Konsulteerimine sidusrühmadega“

⁵ C(2016) 871 (final).

Vastusena kriisilukorrale Kreekas ja Itaalias võttis nõukogu septembris 2015 vastu kaks ümberpaigutamisosust,⁶ mida kohaldatakse kuni 2017. aasta septembrini. See oli ajutine erakorraline abinõu olukorra lahendamiseks kahes kõnealus liikmesriigis, kes seisid silmitsi enneolematult suurte rändevoogudega ja kelle koormust oli vaja osaliselt kergendada, kandes vastutuse teatavate Itaalias ja Kreekas viibivate varjupaigataotlejate eest üle teistele liikmesriikidele. Komisjon on kaks korda nende otsuste rakendamise kohta aru andnud⁷.

Eesmärgiga kavandada selliste kriisilukordade käsitlemiseks struktuuriline lahendus tegi komisjon 2015. aasta septembris ettepaneku kriisilukorras ümberpaigutamise mehhanismi kohta⁸. Ettepaneku kohaselt pidi ümberpaigutamise mehhanism käivitama delegeeritud õigusaktiga, milles määratakse kindlaks ka ümberpaigutatavate isikute arv. Käesoleva ettepanekuga võetakse kasutusele automaatselt käivituv korrigeeriv jaotusmehhanism. Seepärast on sellel komisjoni 2015. aasta septembris tehtud ettepanekuga sarnane eesmärk ning sõltuvalt käesolevat ettepanekut käsitlevate arutelude tulemustest võiks komisjon kaaluda septembris tehtud ettepaneku tagasivõtmist.

Ettepanekuga nähakse ette ka uued eeskirjad saatjata alaealise esitatud taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks, mis tähendab, et perekondlike sidemete puudumisel on vastutav esimese taotluse saanud liikmesriik, välja arvatud juhul, kui see ei ole alaealise parimates huvides. See eeskiri võimaldab vastutava liikmesriigi kiiret kindlaksmääramist ja seeläbi kõnesolevale haavatavale taotlejate rühmale kiire juurdepääsu menetlusele, pidades silmas ka kavandatud lühemaid tähtaegu. Arvestades, et see eeskiri erineb sellest, mille komisjon esitas 2014. aasta juunis,⁹ kavatseb komisjon võtta tagasi kõnealuse ettepaneku, mille suhtes pole siiani olnud võimalik kokkulepet saavutada.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev ettepanek on kooskõlas rände paremat haldamist käsitlevate laiaulatuslike pikaajaliste tegevuspõhimõtetega, mille komisjon on sätestanud Euroopa rände tegevuskavas,¹⁰ kus president Junckeri poliitilistest suunistest on välja arendatud hulk neljal sambal põhinevaid sidusaid ja vastastikku tugevdavaid algatusi. Kõnealused sambad on ebaseadusliku rände stiimulite vähendamine, välispiiride kindlustamine ja elude päästmine, tugev varjupaigapoliitika ning uus seadusliku rände poliitika. Käesolevat ettepanekut, millega jätkatakse Euroopa rände tegevuskava rakendamist, pidades silmas liidu varjupaigapoliitika tugevdamise eesmärki, tuleks vaadelda osana laiemast ELi tasandi poliitikast luua edaspidiseks töökindel ja tulemuslik süsteem rände jätkusuutlikuks haldamiseks, mis oleks õiglane nii vastuvõtivate ühiskondade ja ELi kodanike kui ka kolmandate riikide kodanike ja päritolu- või transiidiriikide suhtes.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesolevas ettepanekus sõnastatakse uuesti määrus (EL) nr 604/2013 ja seepärast tuleks ettepanekut seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu võttes tugineda samale õiguslikule alusele, nimelt ELi toimimise lepingu artikli 78 teise lõigu punktile e.

---

⁶ Nõukogu 14. septembri 2015. aasta otsus 2015/1523 ja nõukogu 22. septembri otsus (EL) 2015/1601

⁷ COM (2016) 165 ja COM (2016) 222

⁸ COM (2015) 450

⁹ COM (2014) 382

¹⁰ COM(2015) 240

- **Muutuv geomeetria**

Määrus 604/2013 on Ühendkuningriigi ja Iirimaa jaoks siduv, sest nad on Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) alusel teatanud oma soovist osaleda kõnealuse määruse vastuvõtmises ja kohaldamises.

Eespool nimetatud protokoll kohaselt võivad Ühendkuningriik ja Iirimaa otsustada osaleda käesoleva ettepaneku vastuvõtmises. Neil on see võimalus ka pärast ettepaneku vastuvõtmist.

ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll kohaselt ei osale Taani nõukogus Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotise kohaste meetmete võtmisel (välja arvatud „meetmed, mis määravad kindlaks kolmandad riigid, kelle kodanikel peab olema viisa liikmesriikide välispiiride ületamiseks, või ühtse viisavormiga seotud meetmed“). Võttes siiski arvesse, et Taani kohaldab kehtivat Dublini määrust Euroopa Ühendusega 2006. aastal sõlmitud rahvusvahelise lepingu¹¹ alusel, peab ta selle lepingu artikli 3 kohaselt komisjonile teatama oma otsusest, kas ta kavatseb rakendada muudetud määrust või mitte.

Ühendkuningriigi, Iirimaa ja Taani osalemine käesolevas ettepanekus, millega sõnastatakse uuesti määrus (EL) nr 604/2013, sätestatud korra kohaldamisel määratakse kindlaks läbirääkimiste käigus kooskõlas kõnealuste protokollidega. Nimelt võimaldatakse nende protokollidega Ühendkuningriigil ja Iirimaaal vabatahtlikult osaleda vabadel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala poliitikavaldkonna algatustes, võttes samas arvesse nende toimimist, kuid ei nõuta neilt seda.

- **Ettepaneku mõju Dublini süsteemiga assotsieerunud ELi mittekuuluvatele riikidele**

Lisaks sellele, et mitu ELi mittekuuluvat riiki on assotsieerunud Schengeni *acquis*'ga, on liit sõlminud mitu lepingut nende riikide assotsieerimiseks ka Dublini/Eurodaci õigustikuga:

- 2001. aastal sõlmitud leping Islandi ja Norra assotsieerimiseks;
- 28. veebruaril 2008. aastal sõlmitud leping Šveitsi assotsieerimiseks;
- 7. märtsil 2011. aastal sõlmitud protokoll Liechtensteini assotsieerimiseks.

Selleks et kehtestada õigused ja kohustused Taani (kes, nagu eespool selgitatud, assotsieeriti Dublini/Eurodaci õigustikuga rahvusvahelise lepingu kaudu) ja eespool nimetatud assotsieeritud riikide vahel, sõlmiti liidu ja assotsieeritud riikide vahel veel kaks protokoll¹².

Kooskõlas kolme eespool osutatud lepinguga kiidavad assotsieeritud riigid Dublini/Eurodaci õigustiku ja selle edasiarendamise vastuväideteta heaks. Nad ei osale ühegi Dublini õigustikku muutva või sellel põhineva õigusakti (sealhulgas käesoleva ettepaneku) vastuvõtmises, ent peavad komisjonile pärast seda, kui Euroopa Parlament ja nõukogu on

---

¹¹ Leping Euroopa Ühenduse ja Taani Kuningriigi vahel, mis käsitleb kriteeriumide ja mehhanismide kehtestamist selle riigi määramiseks, kes vastutab Taanis või mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest, ning sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tõhusa kohaldamise eesmärgil (ELT L 66, 8.3.2006, lk 38).

¹² Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule (mis käsitleb liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramise kriteeriume ja mehhanisme) lisatud Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vaheline protokoll (sõlmitud 24. oktoobril 2008; ELT L 161, 24.6.2009, lk 8) ning Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelisele lepingule (mis käsitleb kriteeriumide ja mehhanismide kehtestamist selle riigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis või Islandil või Norras esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest) lisatud protokoll (ELT L 93, 3.4.2001).

õigusakti heaks kiitnud, ettenähtud ajavahemiku jooksul teatama, kas nad nõustuvad asjaomase õigusakti sisuga. Juhul kui Norra, Island, Šveits või Liechtenstein ei nõustu Dublini/Eurodaci õigustikku muutva või sellel põhineva õigusaktiga, lõpetatakse nendega sõlmitud asjaomased lepingud, välja arvatud juhul, kui lepingute alusel loodud ühis-/segakomitee otsustab ühehäälselt teisiti.

- **Subsidiaarsus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu V jaotisega, milles käsitletakse vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, antakse teatavad volitused neis küsimustes Euroopa Liidule. Selliseid volitusi tuleb teostada kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 5, st ainult niisuguses ulatuses ja juhul, kui liikmesriigid ei suuda kavandatava meetme eesmärgi täielikult saavutada ning seepärast saaks kavandatava meetme ulatust ja mõju arvestades neid paremini saavutada Euroopa Liidu tasandil.

Ettepanekuga ühtlustatakse praegu kehtivaid Dublini eeskirju ja täiendatakse neid uue korrigeeriva jaotismehhanismiga, et kehtestada süsteem, mis lahendaks olukorrad, kus liikmesriikide varjupaigasüsteemid satuvad ebaproportsionaalse surve alla.

Eesmärk on saavutada vastutuse õiglane jagamine liikmesriikide vahel, vähendades ebaproportsionaalse surve all oleva liikmesriigi koormust ning jagades selle koormuse ülejäänud liikmesriikide vahel. See nõuab ELi tasandi meetmeid. Lisaks on ettepaneku eesmärk Dublini süsteemi korrektse kohaldamise tagamine kriisi korral ja kolmanda riigi kodanike teisese rände takistamine liikmesriikide vahel. Olemuselt on siin tegemist piiriüleste küsimustega. On selge, et üksikute liikmesriikide võetud meetmed ei saa ühise probleemi puhul rahuldavalt täita vajadust ELi ühise lähenemisviisi järele.

- **Proportsionaalsus**

Dublini eeskirjade ühtlustamise puhul piirdatakse kavandatud muudatustes sellega, mis on vajalik süsteemi tõhusa toimimise võimaldamiseks seoses taotlejate kiirema juurdepääsuga rahvusvahelise kaitse andmise menetlusele ja liikmesriikide haldusasutuste suutlikkusega süsteemi kohaldada.

Pidades silmas uue korrigeeriva jaotismehhanismi kasutuselevõtmist, ei ole määruses (EL) nr 604/2013 selle praegusel kujul ette nähtud vahendeid, mis võimaldavad adekvaatset reageerimist olukordades, kus liikmesriikide varjupaigasüsteemid on ebaproportsionaalse surve all. Ettepanekuga kasutusele võetavat korrigeerivat jaotismehhanismi käsitlevate sätete eesmärk on seda puudust korvata. Kõnealused sätted ei lähe olukorra tõhusa lahendamise eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- **Vahendi valik**

Arvestades, et Dublini mehhanism kehtestati määrusega, kasutatakse selle ühtlustamiseks ja täiendamiseks korrigeeriva jaotismehhanismiga sama õigusakti.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

PRAEGU KEHTIVATE ÕIGUSAKTIDE JÄRELHINDAMINE VÕI TOIMIVUSE KONTROLL

Euroopa rände tegevuskavas teatas komisjon määruse hindamisest ja võimalikust läbivaatamisest 2016. aastal, ergutades samas liikmesriike Dublini III määrust ja kehtivaid ELi varjupaigalaseid õigusakte täielikult rakendama. Kooskõlas selle kohustusega tellis komisjon Dublini süsteemi hindamiseks välisuuringud¹³. Hinnati Dublini III määruse tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, ühtsust ja ELi lisaväärtust. Uuriti, kui ulatuslikult käsitletakse määruses selle eesmärke, ELi laiemaid poliitilisi vajadusi ja sihtsidorühmade vajadusi¹⁴. Hindamises kaasati ka süvauuring Dublini III määruse praktilise rakendamise kohta liikmesriikides¹⁵. Peamised järeldused on esitatud allpool.

3.1. Dublini III määruse asjakohasus

Dublini süsteem on ELi varjupaigalase õigustiku nurgakivi ja selle eesmärgid kehtivad endiselt. ELi õigusakt, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanism taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks, on olulise tähtsusega, kuni liidus eksisteerivad eraldi riiklikud varjupaigasüsteemid. Sellela peaksid liikmesriigid lootma ajutistele kokkulepetele, nagu Dublini süsteemile eelnenud aegadel, mis teeks vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise äärmiselt keeruliseks. Hindamises tehti järeldus, et riiklikel ja kahepoolsetel vahenditel ei ole kokkuvõttes sama mõju, mille tagajärjel võivad jääda menetlemata rahvusvahelise kaitse taotlused, mille puhul on ebaselge, millise jurisdiktsiooni alla need kuuluvad. Erinevaid seisukohti väljendati seoses määruse tegeliku mõjuga, mis peaks tagama taotlejale kiire juurdepääsu varjupaigamenetlusele ja panema aluse pikaajalisele strateegiale, mille tulemusel taotlejad loobuksid mitme taotluse esitamisest. Kuritarvitamise ärahoidmine muudaks varjupaigasüsteemi tõhusamaks ja vähendaks üldisi kulusid.

3.2. Määruse rakendamine

- Üldist

Kõige olulisem hindamises esile toodud probleem oli see, et liikmesriikides ei rakendata määrust ühtselt ja korrektselt. Lisaks järeldati, et Dublini III määrus oli kavandatud puudulikult, mis tegi selle peamiste eesmärkide saavutamise raskemaks. Dublini III määruses sätestatud kriteeriumide tähtsusejärjestuses ei võeta arvesse liikmesriigi suutlikkust ega seata eesmärgiks jõupingutuste tasakaalustamist. Vastutuse kindlaksmääramise meetod lükkab edasi juurdepääsu varjupaigamenetlusele. Praeguse süsteemi raames võivad taotlejad oodata kuni 10 kuud (tagasivõtmispalvete korral) või 11 kuud (vastuvõtmispalvete korral) enne, kui algab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetlus. See õhnestab Dublini määruse eesmärki tagada taotlejale kiire juurdepääs varjupaigamenetlusele.

Samuti on saanud selgeks, et Dublini III määrus ei olnud kavandatud eproportsionaalse

---

¹³ Hinnang ja rakendusaruanded on kättesaadavad aadressil: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/asylum/examination-of-applicants/index_en.htm

¹⁴ Hindamine põhines dokumentide analüüsil, kvantitatiivsel analüüsil ja konsultatsioonidel õigus- ja poliitikanõustajatega kokku 19 liikmesriigis (BE, BG, CH, CY, EL, FR, HR, HU, IT, LT, LV, MT, NL, NO, PL, RO, SE, SI, SK). Dublini III määruses osalevalt ülejäänud 12 liikmesriigilt ei saadud teavet õigel ajal selle aruandesse lisamiseks.

¹⁵ Konsulteriti mitmesuguste sidusrühmadega, sealhulgas: Dublini üksused liikmesriikide varjupaigaasutustes, õigus- ja poliitikanõustajad, vabaihendused, vaidlustamise ja läbivaatamisega tegelevad asutused, õiguskaitseasutused, kinnipidamisasutused, rahvusvahelise kaitse taotlejad ja/või saajad. Kokku viidi läbi 142 vestlust. Kohapealseid külastusi tehti 15 liikmesriigis (AT, BE, DE, EL, FR, HU, LU, IT, MT, NL, NO, PL, SE, UK, CH) ja 16 liikmesriigis (BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, IE, LT, LV, PT, RO, SI, SK, LI) peeti vestlusi telefoni teel.

surve korral tekkivate olukordade lahendamiseks. Selle eesmärk ei ole vastutuse õiglase jagamine ega lahenduse tagamine olukorras, kus taotlejad jaotuvad liikmesriikide vahel ebavõrdseks. Need tegurid on tulnud eelkõige ilmsiks mõnes liikmesriigis, kes on selles kontekstis kogunud raskusi määruse kohaldamisel: varjupaigataotlejaid ei registreeritud alati, menetlusi lükati edasi ja sisemine suutlikkus oli puudulik, et tegelda juhtumitega õigeaegselt.

- **Menetluslikud tagatised ja kaitsemeetmed**

Teave, mida taotlejale Dublini menetluse kohta antakse, on liikmesriigiti väga erinev. Umbes pooled osalevad liikmesriigid teatasid, et antav teave koosneb „üldisest teabest“, mis ei pruugi vastata artikli 4 lõikes 1 sätestatud nõuetele. Lisaks viidatakse tulemustes sellele, et mõnes üksikus liikmesriigis ei anta üldse teavet ning et kui seda antakse, näib see olevat aegunud.

Isiklik vestlus on vastutuse kindlaksmääramisel tavapärane praktika peaaegu kõikides liikmesriikides, kuid suutlikkuse puudumine on mõnes ülekoormatud riigis takistanud asutustel vestluste järjepidevat korraldamist. Vestluste ärajätmise korral antakse taotlejale tavaliselt võimalus esitada teave muus vormis. Paljud liikmesriigid teatasid, et praeguse isikute suure sissevoolu tõttu on vestlusi pikalt edasi lükatud.

Lapse parimate huvide tõlgendamine on erinev. See on mõnel juhul tekitanud liikmesriikide vahel teabevahetusprobleeme ja usaldamatust. Lisaks on tehtud kindlaks praktilised probleemid alaealisele esindaja määramisel, eelkõige praeguse suure sissevoolu tagajärjel. Siin on aga tegemist varjupaigamenetluse seisukohast laiema probleemiga.

- **Vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise kriteeriumid ja tõendid**

Üleandmise põhjustena kasutati kõige sagedamini kriteeriume, mis olid seotud dokumentide ja riiki sisenemisega (artiklid 12 ja 13), mille tagajärjel langes oluline osa vastutusest liikmesriikidele välispiiridel. Seetõttu hoiduvad taotlejad sõrmejälgede andmisest, mis soodustab teisest rännet.

Mitu liikmesriiki osutas sellele, et tõlgendused, milliseid tõendeid peavad vastuvõtva riigi asutused vastuvõetavaks, asetasiid saatvale riigile põhjendamatu tõendamiskoormuse. Eurodaci ja viisainfosüsteemi (VIS) andmeid aktsepteeritakse tõenditena peaaegu kõikides liikmesriikides ning nendele tõenditele toetatakse vastutuse kindlaksmääramisel kõige sagedamini. Vestluste käigus saadud andmeid ei peetud üldiselt tõenditena piisavaks. Kaalutusõigust ja ülalpeetavaid isikuid käsitlevaid sätteid (artiklid 16 ja 17), mis käsitlevad humanitaarjuhtumeid, kasutatakse harva, välja arvatud vaid mõnes üksikus liikmesriigis.

Perekondlike sidemetega seotud kriteeriume kasutati harvemini, peamiselt raskuste tõttu perekonna otsimisel või tõendite saamisel perekondlike sidemete kohta. Kõnealuste kriteeriumide puhul tõendite aktsepteerimisel valitsevad liikmesriikide vahel suured erinevused, kuid peamiseks nõudeks on tavaliselt tõendavad dokumendid (näiteks sünni- või abielutunnistus), mida varjupaigataotlejal sageli pole. Suured erinevused seoses sellega, mis on perekondlike sidemete tõendina vastuvõetav, teeb vastutuse kindlaksmääramise keeruliseks ja põhjustab pikalevenivaid menetlusi. See võib olla tegur, mis põhjustab teisest rännet, kuna taotlejad üritavad rännata edasi.

- **Vastuvõtmise ja tagasivõtmise menetlused**

Tagasivõtmispalvete arv oli märkimisväärselt suurem kui vastuvõtmispalvete arv.

Ajavahemikus 2008–2014 oli saadetud Dublini määruse kohastest palvetest 72 % tagasivõtmispalveid, samas kui vastuvõtmispalveid oli 28 %. Sarnaselt oli saadud Dublini määruse kohastest palvetest 74 % tagasivõtmispalveid võrreldes 26 % saadud vastuvõtmispalvetega. Nende palvete esitamiseks ja nendele vastamiseks sätestatud **ajavahemikest** pidasid kõik liikmesriigid enamasti kinni, kuid rändajate suur sissevool suurendas survet varjupaigaametitele, mistõttu mõne liikmesriigi puhul reageerimisaeg pikenes. Seetõttu esitati ka rohkem puudulikke palveid, mis võisid viia keeldumiste ja vaidlusteni. See mõjutas ka palvete vaikimisi rahuldamise tava, kusjuures mõni liikmesriik jättis meelega tähtjaks palvetele vastamata, kasutades seda suure hulga taotluste menetlemise viisina.

2014. aastal oli vastu- ja tagasivõtmispalvete koguarv 84 586, mis on 13 % kõikidest ELis esitatud varjupaigataotlustest ja mis näitab võrreldes eelnenud aastatega vähenemist. Kõikidest palvetest lükati 33 % vastuvõtvates liikmesriikides tagasi, mis võib tähendada, et Dublini III määruse jõustumine 2014. aastal on teinud vastutuse osas üksmeele saavutamise liikmesriikide vahel raskemaks. 2014. aastal oli tagasi- ja vastuvõtmispalvetest vaid neljandiku puhul tegelikult tulemuseks füüsiline üleandmine. Need väiksed arvud viitavad probleemidele Dublini III määruse praktilise kohaldamisega. Siiski võib seda osaliselt seletada ka üleandmistele edasilükkumistega, mida hindamises kasutatud aastaandmed ei hõlma. Üleandmistele väikse arvu veel üks oluline põhjus on paljude liikmesriikide kinnitusel **suur põgenemiste määr Dublini menetluse vältel**, mille tagajärjel toimub liikmesriikide vahel vastutuse üleminek.

- **Üleandmistele rakendamine**

Üleandmistele rakendamise ajakava varieerus märkimisväärselt. Tõhusus sõltub üleandmistele rakendamise eest vastutavate üksuste suutlikkusest ja vahenditest, asjaolust, et selle korraldamise eest vastutas eraldi asutus, juhtumite arvust, taotleja koostöösoovist ja tema asukoha teadmisest. Üks edasilükkumiste puhul viidatud põhjusi oli tähtaegade pikendamine artikli 29 lõike 2 kohaselt. Kaksikümne liikmesriiki teatas, et taotleja põgenemine, mis võimaldab kokku 18-kuulist tähtaega üleandmisteks, oli edasilükkumiste peamine põhjus. Kinnipidamise tava, mille sagedasest kasutamisest teatas 21 riiki 31 seast, oli menetluse etapist sõltuvalt märkimisväärselt erinev: teatavad asutused kasutavad kinnipidamist alates Dublini menetluse algusest, teised vaid siis, kui vastutav liikmesriik on rahuldanud üleandmistetaotluse. Kõnealused lahnevad tavad põhjustavad õiguslikku ebakindlust ja praktilisi probleeme. Lisaks rõhutas 13 liikmesriiki, et üleandmistele ei ole tavaliselt tõhusad, osutades sellele, et „sageli“ täheldatakse pärast üleandmistele läbiviimist teisest rännet.

- **Vaidlustamised**

Kõikides liikmesriikides on üleandmisotsuste vastu kättesaadavad õiguskaitsevahendid. Liikmesriigid eelistavad kohtulikke õiguskaitsevahendeid, kõige sagedamini halduskohtutes. Vaidlustamiste puhul on liikmesriigid kehtestanud taotleja jaoks **ajalised piirangud** kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsele, kuigi väga erinevalt tõlgendatakse „mõistliku ajavahemiku“ pikkust, mis ulatub kolmest päevast 60 päevani. Kui juhtum vaidlustatakse, **peatab** mõni liikmesriik **üleandmistele** automaatselt, samas kui teised kohaldavad artikli 27 lõike 3 punkti c, mille kohaselt peatamist peab taotlema taotleja.

- **Halduskoostöö**

Kõik liikmesriigid osutasid turvatud elektroonilise „DubliNet“ võrgu sagedasele kasutamisele

teabe vahetamiseks, kusjuures mitteametlikke teabekanaleid kasutatakse vaid erandlikes olukordades. Dublini III määruse tõhusa kohaldamise lihtsustamiseks on paljud liikmesriigid sõlminud artiklis 36 osutatud halduskokkulepped. Siiski ei ole tänaseni ükski liikmesriik kasutanud artiklis 37 kirjeldatud lepitusmenetlust ja kõik vaidlused lahendatakse mitteametlikult.

- **Varajase hoiatamise ja valmisoleku mehhanism**

Tänaseni ei ole kohaldatud varajase hoiatamise ja valmisoleku mehhanismi. Kui mõne liikmesriigi väitel ei olnud mehhanismi käivitamise tingimused kunagi täidetud, siis teiste väitel on raske saavutada poliitilist kokkulepet mehhanismi käivitamiseks, kuna surve mõõtmiseks puuduvad selged kriteeriumid ja näitajad. Samuti peeti seda menetlust pikaldaseks ja keerukaks. Alternatiivsed toetusmeetmed aitasid samuti survet vähendada ja võisid ära hoida mehhanismi käivitamise vajaduse. Toetuse näitena toodi Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti abi, mis aitas rahvusvahelise kaitse valdkonnas kriise ära hoida või nendega toime tulla, kaotades vajaduse mehhanismi aktiveerimise järele.

3.3 Dublini III määruse eesmärkide saavutamine

Allpool on esitatud Dublini III määruse hindamisega seotud välisuuringu peamised tulemused.

- ***Takistada taotlejaid esitamast korduvaid taotlusi ja vähendada selle abil teisest rännet***

Vaatamata teisese rände vähendamise eesmärgile on korduvad varjupaigataotlused ELis endiselt ühiseks probleemiks. 2014. aastal oli 24 % taotlejatest juba esitanud eelnevad taotlused teistes liikmesriikides, mis tähendab, et määrus on seda eesmärki täitnud väga vähe või üldse mitte. Lisaks väideti, et see võis tahtmatult suurendada muud liiki teisese rände esinemist, sest endiselt eksisteerivad riiklikud erinevused vastuvõtu kvaliteedi ja varjupaigasüsteemide vahel, mis soodustavad jätkuvalt teisest rännet.

- ***Tagada rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate õiglane jaotamine liikmesriikide vahel***

Dublini III määruisel on taotlejate jaotamisele ELis vaid piiratud mõju, sest Dublini menetluste raames on üleandmiste netosaldo nullilähedane. Kui liikmesriigid võtavad vastu ja annavad üle sarnase arvu taotlejaid, võrdsustub saabuvate ja saadetud palvete arv, mis näitab, et Dublini III määrus ei mõjuta jaotamist või teeb seda väga vähe. Selle põhjused näivad olevat järgmised: kriteeriumide tähtsusjärjestus, milles ei võeta arvesse liikmesriikide suutlikkust; välispiiril asuvatel liikmesriikidel lasub ebavõrdne vastutus, kuna enamasti kohaldatakse esmase vastuvõturiigi kriteeriumi; ning tegelike üleandmiste väike arv, mis näitab, et taotlejad saavad valida koha, kus nad esitavad taotluse, oma äranägemise järgi, millega pannakse suurem vastutus ihaldusväärsematele sihtkohtadele. See ilmneb arvudest 2014. aastal, mil 70 % kõikidest esmakordsetest varjupaigataotlustest esitati ainult viies liikmesriigis.

- *Mõistlikud kulud seoses Dublini III määruse rakendamises kasutatavate finantsvahendite ja inimressurssidega*

Euroopas Dublini määrusega seotud töö otsesed ja kaudsed kulud olid 2014. aastal hinnanguliselt ligikaudu üks miljard eurot. Sellise mehhanismi puudumine põhjustaks ELile ja EMP riikidele veelgi suuremaid kulusid, kuid hindamises leiti, et Dublini III määrus on üldiselt ebatõhus. Seaduslikult ettenähtud tähtaeg taotleja üleandmiseks on pikk ja tegelike üleandmiste arv väike: mõlemal on märkimisväärne mõju kaudsetele kuludele ja süsteemi üldisele tõhususele. Kuna püütakse võidelda põgenemise vastu, on mõnes liikmesriigis kinnipidamiskulud väga suured. Põgenemine põhjustab muid kaudseid kulusid ja vähendab süsteemi tõhusust. Kuna tegelikkuses üleandmisi ei toimu ja tagasilükatud taotlejad ei pöördu tagasi, põhjustab ebaseaduslik ränne suuri sotsiaalseid kulusid. Hinnanguliselt võib maksimaalselt 42 % Dublini määruse raames taotlejatest, keda tegelikult üle ei anta, ELis ebaseaduslikult edasi viibida.

On väga tõenäoline, et praegune süsteem jääb püsiva rändesurve taustal jätkusuutmatuks. Dublini määruse kohaste üleandmiste peatamine Kreekasse alates 2011. aastast on osutunud eriti probleemseks nõrgaks kohaks, arvestades eelkõige viimastel kuudel Kreekasse saabunud rändajate suurt hulka.

3.4. Konsulteerimine sidusrühmadega

Lisaks välishindamisele viis komisjon läbi sihipärased konsultatsioonid fraktsioonide koordinaatoritega Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade (LIBE) komisjonis, liikmesriikidega ja teiste sidusrühmadega.

Fraktsioonide koordinaatoritega Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis konsulteerimisel võeti aluseks aruteludokument ja Dublini määruse välishindamise esialgsed tulemused. Kokkuvõttes leidis Dublini süsteemi põhjalik reformimine laialdast toetust ja mööndi, et praegune olukord ei saa kestma jääda. Samas kui ühed toetasid vastutuse kindlaksmääramiseks objektiivsete kriteeriumide kehtestamist, kaasa arvatud jaotuskvoodi kujul, märkisid teised, et on oluline arvestada taotleja eelistusi/eriomadusi, isegi kui seda on keeruline teha objektiivsel, õiglasel ja toimival viisil.

Liikmesriikidega konsulteeriti samade dokumentide alusel. Üksmeelselt leiti, et praegune määrus on liiga keerukas ja ülereguleeritud ning seega on haldusasutustel seda väga raske kohaldada. 2013. aasta Dublini III määruse reformi tulemusel said taotlejad suuremaid õigusi, mida on võimalik väärkasutada kogu süsteemi õonestamiseks. Teisest rännet mainiti kõige pakilisema rakendamisprobleemina. Arutelu selle üle, kas Dublini III määrus on vaja muuta vastutuse jagamise vahendiks, et see tulevikus ei piirduks üksnes vastutuse määramisega, kinnitas, et on kaks peamist seisukohta: mõni liikmesriik nõudis alalist süsteemi koormuse jagamiseks jaotuskvoodi alusel, samas kui teised eelistasid kehtiva süsteemi, sealhulgas ebaseadusliku riiki sisenemise kriteeriumi säilitamist ja ühtlustamist.

Lahkarvamusel oldi selles osas, kas taotlejate eelistusi tuleks arvestada või mitte: samas kui mõni liikmesriik ütles, et eelistusi ei saa täielikult eirata, kuna see põhjustaks peaaegu vältimatult teisest rännet, olid teised kategooriliselt selle vastu, kuna on vaja selgeid ja objektiivseid kriteeriume ning eelistuste lisamise tagajärjeks oleksid keerulised juhtumipõhised hindamised. Samuti meenutasid liikmesriigid, et taotlejad otsivad rahvusvahelist kaitset / põgenevad tagakiusamise eest ning et seepärast ei tohiks neile anda

liiga suurt vabadust lõpliku varjupaigariigi valimisel, sest Dublini määrus ei ole ette nähtud (majandus)rände reguleerimiseks.

Konsulteriti ka muude varjupaiga valdkonnas töötavate sidusrühmadega, nagu ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet ja vabaihendused. Nad nõustusid, et kehtivas Dublini III määrukses on olulised puudused seoses selle aluspõhimõttega – ebaseadusliku riiki sisenemise kriteeriumi vaikimisi kriteeriumina – ja et viimaste kuude praktika on näidanud põhjaliku reformi vajadust. Üldseisukoht oli, et taotleja eelistusi või eriomadusi tuleks võtta arvesse vastutava liikmesriigi kindlaksmääramisel, pidades silmas lõimumisvõimalusi ja teisese rände vähendamist. Samal eesmärgil tuleks laiendada ka perekonna kriteeriumi. Paljud rõhutasid vajadust ühtlustada kõikide liikmesriikide lähtetingimusi, eelkõige seoses vastuvõtutingimuste ja -menetlustega.

3.5. Põhiõigused

Käesolev ettepanek on põhiõigustega ja ühenduse üldpõhimõtetega, samuti rahvusvahelise õigusega täielikult kooskõlas.

Eelkõige võimaldab varjupaigataotlejate **parem teavitamine** käesoleva määruse kohaldamisest ning nende õigustest ja kohustustest selle raames ühest küljest neil paremini oma õigusi kaitsta ja teisest küljest aitab see vähendada teisest rännet, sest varjupaigataotlejad soostuvad rohkem süsteemi nõudeid järgima. **Õiguskaitsevahendite kasutamise õigust tõhustatakse**, täpsustades vaidlustamise kohaldamisala ja ühtse kindlaksmääratud tähtaja otsuste tegemiseks. Lisaks on vaidlustamisel automaatselt peatav mõju.

Õigust isikuvabadusele ja liikumisvabadust tugevdatakse nende tähtaegade lühendamisega, mille kestel võib isikut kinni pidada määrusega ette nähtud erandjuhul ning üksnes kooskõlas vajaduse ja proportsionaalsuse põhimõttega.

Õigust perekonna taasühinemisele tugevdatakse, eelkõige määruse kohaldamisala laiendamisega, et hõlmata õed ja vennad ning transiidiriikides loodud perekonnad.

Samuti on tugevdatud saatjata alaealiste õigusi lapse parimate huvide selgema määratlemisega ja mehhanismi sätestamisega, mille puhul kõikides olukordades, mis on seotud alaealise üleandmisega, tehakse otsus lapse parimates huvides.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva ettepaneku rakendamiseks vajalike rahaliste vahendite summa on ajavahemikuks 2017–2020 kokku 1828,6 miljonit eurot. See summa kataks pärast liikmesriigi toetamiseks korrigeeriva jaotusmehhanismi käivitamist üleandmiskulud, varjupaigataotlejate registreerimise ja automaatse jaotamise IT-süsteemi loomise ja toimimise kulud, aga samuti vajaliku vastuvõtuvõime loomise toetamise kulud nii taristu- kui ka jooksvate kulude osas, eelkõige nendes liikmesriikides, kes seni on pidanud tegelema vaid väheste varjupaigataotlejatega.

Rahalised vajadused on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga ja võivad kaasa tuua nõukogu määrukses (EL, Euratom) nr 1311/2013¹⁶ määratletud erivahendite kasutamise.

¹⁶ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013 millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

5. ETTEPANEKU SÄTETE ÜKSIKASJALIK SELGITUS

Ettepanekuga säilitatakse seos varjupaiga valdkonnaga seotud vastutuse ja liikmesriikide järgitavate kohustuste vahel välispiiri kaitsmise osas, välja arvatud erandite puhul, mis on ette nähtud perekonna ühtsuse ja lapse parimate huvide kaitsmiseks. Vastutuse jagamise praegused kriteeriumid säilitatakse üldjoontes, kuid tehakse ettepanek sihipärasteks muudatusteks, eriti perekonna ühtsuse tugevdamiseks Dublini määruse raames perekonna määratluse laiendamise kaudu.

Peamiste muudatuste eesmärk on ühest küljest süsteemi tõhususe parandamine, nimelt säilitades ühe kindla liikmesriigi vastutuse taotluse läbivaatamise eest, niipea kui see vastutus on kindlaks määratud. Teisest küljest piiratakse muudatustega teisest rännet, eelkõige nende eeskirjade kaotamisega, mis käsitlevad vastutuse üleminekut ühelt liikmesriigilt teisele.

Süsteemi täiendatakse uue korrigeeriva jaotusmehhanismiga, mis põhineb võrdlusalusel ja mis võimaldab teatavatel tingimustel kohandada taotlejate jaotamist. Seega saab selle süsteemi abil lahendada olukordi, kus liikmesriikide varjupaigastüsteemid satuvad ebaproportsionaalse surve alla, tagades liikmesriikide vahel asjakohase vastutuse jagamise.

I. Dublini määruse ühtlustamine ja selle tõhususe parandamine

Eesmärgiga tagada Dublini menetluse sujuv ja jätkusuutlik toimimine, et see täidaks eesmärki kiireks juurdepääsuks läbivaatamise menetlusele ja kaitsesele nende jaoks, kes seda vajavad, ning et pärsitaks teisest rännet, tehakse ettepanek mitmesugusteks muudatusteks, eelkõige:

- **kehtestatakse uus kohustus, millega nähakse ette, et taotleja peab esitama taotluse liikmesriigis, kuhu sisenemine oli esimene ebaseaduslik riiki sisenemine, või seadusliku riigis viibimise korral asjaomasel liikmesriigis.** Eesmärk on tagada rändevoogude kontrolli alla saamine, lihtsustada vastutava liikmesriigi kindlaksmääramist ja hoida ära teisene ränne. Selle muudatusega tehakse selgeks, et taotlejal ei ole õigust valida liikmesriiki, kus ta oma taotluse esitab, ega liikmesriiki, kes vastutab tema taotluse läbivaatamise eest. Kui taotleja ei täida seda uut kohustust, peab liikmesriik vaatama tema menetluse läbi kiirendatud menetluse korras. Lisaks on taotlejal õigus materiaalsele abile üksnes seal, kus ta on kohustatud kohal viibima.
- Liikmesriigile, kellele taotlus esitati, pannakse määrusega kohustus **kontrollida** enne vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise protsessiga alustamist, **kas taotlus on vastuvõetamatu** sel põhjusel, et taotleja saabub esimesest varjupaigariigist või turvalisest kolmandast riigist. Sel juhul saadetakse taotleja sellesse esimesse riiki või turvalisse kolmandasse riiki tagasi ning taotluse vastuvõetamatust kontrollinud liikmesriiki peetakse selle taotluse eest vastutavaks liikmesriigiks. Taotluse saanud liikmesriik peab ka kontrollima, kas taotleja on pärit turvalisest päritoluriigist või kas ta on ohuks julgeolekule. Sel juhul vastutab taotluse saanud liikmesriik taotluse läbivaatamise eest kiirendatud menetluse korras.
- Määrusega **kehtestatakse eeskiri, et kui liikmesriik on vastutava liikmesriigina taotluse juba läbi vaadanud**, jääb ta vastutavaks ka kõnealuse taotleja edasiste selgituste ja taotluste läbivaatamise eest. Sellega tugevdatakse uut eeskirja, et ainult üks liikmesriik vastutab ja jääb vastutavaks taotluse läbivaatamise eest ning et vastutuse kriteeriume kohaldatakse vaid üks kord.

- Taotlejate koostöö nõuet tugevdatakse, et tagada kiire juurdepääs staatuse kindlaksmääramise menetlusele, süsteemi korrektne toimimine ja eeskirjadest kõrvalehoidmise, eelkõige põgenemise ärahoidmine. Määruses sätestatakse **taotleja proportsionaalsed kohustused**, mis puudutavad vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks vajalike üksikasjade ja kogu teabe esitamist ning samuti liikmesriikide pädevate asutustega tehtavat koostööd. Samuti märgitakse sõnaselgelt, et taotlejatel on kohustus olla kohal ja kättesaadav asjaomase liikmesriigi ametiasutustele ning järgida üleandmisotsust. Määruses sätestatud **õiguslike kohustuste täitmata jätmisel** on taotleja jaoks proportsionaalsed menetluslikud tagajärjed, näiteks põhjendamatuult liiga hilja esitatud teabe arvessevõtmise välistamine.
- Määrusega laiendatakse taotlejatele esitatava **teabe** ulatust. **Isikliku vestluse** eesmärk on hõlbustada vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise protsessi, sest selle abil kogutakse kogu vajalik teave. Siiski ei tohiks menetlus isikliku vestluse tõttu edasi lükkuda, kui taotleja on põgenenud või piisav teave on juba esitatud.
- **Vastutuse kindlaksmääramise kriteeriumide tähtsusjärjestuse** eeskirjas on sõnaselgelt märgitud, et kriteeriume kohaldatakse vaid üks kord. See tähendab, et alates teisest taotlusest kohaldatakse tagasisivõtmist käsitlevaid eeskirju (tagasisivõtmine) erandeid tegemata. Eeskiri, mille kohaselt määratakse kriteeriumid kindlaks olukorra põhjal, mis kehtib ajal, mil taotleja esitas esimest korda oma taotluse liikmesriigile, kehtib nüüd kõikide, sealhulgas pereliikmete ja alaealistega seotud kriteeriumide suhtes. Selge lõpptähtaeg olulise teabe esitamiseks võimaldab kiiret hindamist ja otsustamist.
- **Pereliikmete määratlust** laiendatakse kahel viisil: 1) lisatakse õde/vend või õed ja vennad ja 2) lisatakse perekondlikud sidemed, mis on loodud pärast päritoluriigist lahkumist, kuid enne liikmesriigi territooriumile saabumist. Õed ja vennad on üsna piiratud, kuid oluline kategooria, mille puhul perekondliku sideme tõendamine ja kontrollimine on suhteliselt lihtne ja seega on kuritarvitamise võimalus väike. Määratluse laiendamine selliste perekondade hõlmamiseks, mis on loodud läbisõidu ajal, kajastab hiljutist rändenähtust, nagu pikemad viibimised väljaspool päritoluriiki enne ELi jõudmist, näiteks viibimine pagulaslaagrites. Perekonna määratluste sihipäraste laiendamistega tahetakse vähendada laiendatud eeskirjadega hõlmatud isikute ebaseadusliku rände ja põgenemise ohtu.
- Tehakse ettepanek mitmeks muudatuseks, et **ühtlustada artiklites 14, 15 ja 16 sätestatud vastutuskriteeriume**. Artiklis 14 selgitatakse viisade ja elamisloadokumentidega seotud vastutuskriteeriume. Ebaseaduslikku riiki sisenemist käsitlevast artiklist 15 jäetakse välja klausel, millega on ette nähtud kohustuste äralangemine 12 kuud pärast ebaseaduslikku riiki sisenemist, samuti klausel seoses ebaseadusliku riigis viibimisega, mida on keeruline tõestada. Samuti jäetakse seoses viisavaba sisenemisega liikmesriiki välja erand, mis käsitleb hilisemaid sisenemisi liikmesriiki, mille puhul puudub sissesõiduviiisa vajadus. See on kooskõlas lähenemisviisiga, mille puhul peaks üldjuhul olema vastutav liikmesriik, kuhu esimesena siseneti, ja see peaks aitama ära hoida põhjendamatu teisese rände pärast riiki sisenemist. Kaalutusõigust kitsendatakse, et tagada selle kasutamine ainult humanitaarsetel põhjustel seoses laiendatud perekonnaga.

- Muudetud määrusega kehtestatakse **lühemad tähtajad** Dublini menetluse eri etappide jaoks, et kiirendada vastutuse kindlaksmääramise menetlust ja võimaldada taotlejale kiirem juurdepääs varjupaigamenetlusele. See hõlmab tähtaegu, mis on seotud vastuvõtmispalvete esitamise ja neile vastamisega, tagasivõtmisteade esitamisega ja üleandmisotsuse tegemisega. Tähtaegade lühendamise tulemusena jäeti välja kiirmenetlus.
- **Tähtaegade möödumise tagajärjeks ei ole enam vastutuse üleminek ühelt liikmesriigilt teisele** (välja arvatud vastuvõtmispalvetele vastamise tähtaeg). Tuleb välja, et kõnealune vastutuse üleminek on soodustanud eeskirjadest kõrvalehoidmist ja menetluse takistamist. Uue eeskirja kohaselt peaks vastutavaks määratud liikmesriik jääma vastutavaks ka edaspidi.
- Tagasivõtmispalved muudetakse **lihtsateks tagasivõtmisteadeteks**, võttes arvesse, et on selge, milline on vastutav liikmesriik, ja et vastutuse ülemineku võimalust enam pole. Sellistele teadetele ei ole vaja vastata, selle asemel tuleb teate saamist viivitamata kinnitada. See on oluline vahend teisese rände probleemi lahendamiseks, võttes arvesse, et praegu on ülekaalus tagasivõtmispalved ja mitte vastuvõtmispalved.
- Sellega on seotud taotluse läbivaatamise **menetluslikud tagajärjed** pärast tagasivõtmiseks toimunud üleandmist. Eeskirju on muudetud seoses sellega, kuidas vastutavad liikmesriigid peaksid taotlust pärast isiku tagasivõtmist läbi vaatama, eesmärgiga keelata teisene ränne ja selle eest karistada
- Vastutavale liikmesriigile on pandud nüüd **kohustus võtta tagasi rahvusvahelise kaitse saaja**, kes esitas teises liikmesriigis taotluse või kes viibib seal ebaseaduslikult. See kohustus annab liikmesriikidele vajaliku õigusliku vahendi tagasisaatmiste jõustamiseks, mis on oluline teisese rände piiramiseks.
- **Õiguskaitsevahendeid käsitlevaid eeskirju** on kohandatud, et vaidlustamisprotsessi oluliselt kiirendada ja ühtlustada. Lisaks konkreetsete lühikeste tähtaegade kehtestamisele peatab õiguskaitsevahendi kasutamine automaatselt üleandmise. Uus õiguskaitsevahend on kehtestatud juhtudeks, kui üleandmisotsust ei ole tehtud ja taotleja väidab, et pereliige või alaealiste puhul ka sugulane viibib seaduslikult teises liikmesriigis.
- **Lepitusmenetlust** ei ole vaidluste lahendamise mehhanismina ametlikult kasutatud alates selle kehtestamisest (ehkki veidi teistsugusel kujul) 1990. aastal Dublini konventsiooniga ning see näib seepärast olevat tarbetu ja tuleks tühistada.
- Tehakse ettepanek, et **varajase hoiatamise ja valmisoleku mehhanismi** ülesanded võtab üle Euroopa Liidu Varjupaigaamet, nagu sätestatud ettepanekus Euroopa Liidu Varjupaigaameti kohta järelevalvet ja hindamist käsitlevas 5. peatükis ning operatiiv- ja tehnilist abi käsitlevas 6. peatükis. Seepärast on kõnealune mehhanism Dublini määrusest välja jäetud.
- Euroopa Liidu Varjupaigaamet loob **Dublini üksuste võrgustiku** ja edendab seda, et parandada praktilist koostööd ja teabe jagamist kõikides küsimustes, mis on seotud käesoleva määruse kohaldamisega, sealhulgas praktiliste vahendite ja juhiste väljatöötamine.

- Seoses **saatjateta alaealistega** selgitatakse ettepanekus, et vastutav liikmesriik on see, kus saatjata alaealine esitas oma rahvusvahelise kaitse taotluse esimest korda, välja arvatud juhul, kui ei tõendata, et see ei oleks lapse parimates huvides. See eeskiri võimaldab vastutava liikmesriigi kiiret kindlaksmääramist ja võimaldab seega kõnealusele haavatavale taotlejaterühmale kiire juurdepääsu menetlusele, pidades silmas ka kavandatud lühemaid tähtaegu.
- **Saatjata alaealiste menetluslikke tagatise** käsitlevat sätet on kohandatud, et muuta parimate huvide hindamine operatiivsemaks. Seega enne saatjata alaealise teise liikmesriiki üleandmist teeb üleandev liikmesriik kindlaks, et kõnealune liikmesriik võtab viivitamata varjupaigamenetluste ja vastuvõtutingimuste direktiivide kohaselt vajalikud meetmed. Samuti on sätestatud, et enne mis tahes otsust saatjata alaealise üleandmise kohta peavad kvalifitseeritud töötajad hindama kiiresti tema parimaid huve.

II. Korrigeeriv jaotusmehhanism

Uuesti sõnastatud määrusega kehtestatakse korrigeeriv mehhanism, et tagada vastutuse õiglane jagamine liikmesriikide vahel ja taotlejatele kiire juurdepääs rahvusvahelise kaitse andmise menetlustele olukordades, kus liikmesriigil tuleb menetleda ebaproportsionaalselt suurel arvul rahvusvahelise kaitse taotlusi, mis kuuluvad määruse alusel tema vastutusalasse. See peaks leevendama varjupaigataotluste arvuga seotud märkimisväärset ebavõrdsust liikmesriikide vahel, mis tuleneb vastutuskriteeriumide kohaldamisest.

- **Registreerimis- ja järelevalvesüsteem**

Kehtestatakse automaatne süsteem, mis võimaldab kõikide taotluste registreerimist ja kõikidest varjupaigataotlustest igale liikmesriigile langeva osa jälgimist. Liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa amet (eu-LISA) hakkab vastutama süsteemi väljatöötamise ja tehnilise toimimise eest. Niipea kui taotlus esitatakse, registreerib liikmesriik selle taotluse automaatses süsteemis, mis registreerib iga taotluse kordumatu numbri all. Niipea kui liikmesriik on määratud vastutavaks liikmesriigiks, sisestatakse ka see teave süsteemi. Automaatne süsteem näitab ka reaalajas ELis esitatud taotluste koguarvu ja nende arvu iga liikmesriigi kohta, samuti – pärast vastutava liikmesriigi kindlaksmääramist – nende taotluste arvu, mille iga liikmesriik peab läbi vaatama vastutava liikmesriigina ja taotluste arvu osatähtsust võrreldes teiste liikmesriikidega. Süsteem näitab ka iga liikmesriigi poolt tegelikult ümberasustatud isikute arvu.

- **Korrigeeriva jaotusmehhanismi käivitamine**

Taotluste arv, mille eest asjaomane liikmesriik vastutab, ja liikmesriigi poolt tegelikult ümberasustatud isikute arv on vastava kvoodi arvutamise aluseks. See hõlmab taotlusi, mille eest liikmesriik oleks vastutav pärast taotluse vastuvõetamatus kontrolli ning turvalise päritoluriigi ja julgeolekuga seotud põhjustel. Arvutused tehakse ühe jooksva aasta alusel, st igal ajal, võttes aluseks nende uute taotluste arvu, mille eest liikmesriik on süsteemis määratud vastutavaks eelneva aasta kestel, ja tegelikult ümberasustatud isikute arvu. Süsteem arvutab järjepidevalt nende taotluste protsendimäära, mille eest iga liikmesriik on määratud vastutama, ja võrdleb seda võrdlusalusel põhineva protsendi viitemääraga. Võrdlusalus põhineb kahel kriteeriumil, millel on võrdne 50 % osatähtsus: elanikkonna arv ja liikmesriigi kogu SKP.

Korrigeeriva jaotusmehhanismi kohaldamine käivitub liikmesriigi toetamiseks automaatselt, kui liikmesriigi vastutusalasse kuuluvate rahvusvahelise kaitse taotluste arv on suurem kui 150 % võrdlusaluses kindlaksmääratud arvust.

- **Taotlejate jaotamine võrdlusaluse abil ja korrigeeriva mehhanismi peatamine**

Alates mehhanismi käivitamisest jaotatakse kõik ebavõrdse surve all olevale liikmesriigile esitatud uued taotlused pärast vastuvõetavuskontrolli, kuid enne Dublini kontrolli nendele liikmesriikidele, kelle vastutusalasse kuuluvate taotluste arv jääb allapoole võrdlusalusega kindlaksmääratud arvu. Taotlused jagatakse võrdlusaluse põhjal proportsionaalselt nende liikmesriikide vahel. Liikmesriigile ei määrata rohkem taotlusi, kui tema vastutusalasse kuuluvate taotluste arv ületab võrdlusalusega kindlaksmääratud arvu.

Jaotamine jätkub nii kaua, kui ebavõrdse surve all oleva liikmesriigi läbivaadatavate taotluste arv on jätkuvalt suurem kui 150 % tema kvoodist.

Perekonnaliikmed, kelle suhtes kohaldatakse jaotamismenetlust, määratakse samale liikmesriigile. Korrigeeriv jaotusmehhanism ei tohiks põhjustada pereliikmete üksteisest eraldamist.

- **Finantssolidaarsus**

Jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik võib otsustada korrigeerivas jaotusmehhanismis ajutiselt kaheteistkümnepäevase perioodi vältel mitte osaleda. Liikmesriik sisestab selle teabe automaatsesse süsteemi ja teatab sellest teistele liikmesriikidele, komisjonile ja Euroopa Liidu Varjupaigaametile. Pärast seda jaotatakse taotlejad, kes oleksid määratud kõnealusele liikmesriigile, selle asemel teistele liikmesriikidele. Liikmesriik, kes ajutiselt ei osale korrigeerivas jaotusmehhanismis, peab maksma iga taotleja kohta 250 000 eurot solidaarsusmaksu liikmesriikidele, kes määratakse vastutavaks kõnealuste taotluste läbivaatamise eest. Komisjon peaks võtma vastu rakendusakti, milles sätestatakse solidaarsusmaksu mehhanismi rakendamise praktiline kord. Euroopa Liidu Varjupaigaamet jälgib rahalise solidaarsusmehhanismi kohaldamist ja annab selle kohta kord aastas komisjonile aru.

- **Menetlus üleandvas liikmesriigis ja jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigis**

Korrigeeriva jaotusmehhanismiga toetatav liikmesriik annab taotleja üle jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile ning edastab ka taotleja sõrmejäljed, mille abil on võimalik teha jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigis turvakontroll. Selle eesmärk on vältida jaotusmehhanismi kohaldamisel takistusi, mida on kogetud ümberpaigutamisoskuste rakendamise käigus. Pärast üleandmist teeb jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik Dublini määruse kohase kontrolli, et teha kindlaks, kas taotleja puhul kehtivad esmatähtsad kriteeriumid, nagu perekonna olemasolu teises liikmesriigis. Sel juhul antakse taotleja üle sellele teisele liikmesriigile, kes saab seetõttu vastutavaks liikmesriigiks.

- **Läbivaatamisklausel**

On ette nähtud, et komisjon vaatab korrigeeriva jaotusmehhanismi toimimise läbi 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist ja pärast seda igal aastal, et hinnata, kas korrigeeriv jaotusmehhanism täidab oma eesmärgi tagada vastutuse õiglane jagamine

liikmesriikide vahel ja vähendada teatavatele liikmesriikidele avalduvat ebaproportsionaalset survet.

Komisjon teeb eelkõige kindlaks, kas korrigeeriva jaotusmehhanismi käivitamise ja peatamise künnis tagab ka tegelikult vastutuse õiglase jagamise liikmesriikide vahel ja taotlejatele kiire juurdepääsu rahvusvahelise kaitse andmise menetlustele olukordades, kus liikmesriigil tuleb menetleda ebaproportsionaalselt suurel arvul rahvusvahelise kaitse taotlusi, mis kuuluvad käesoleva määruse alusel tema vastutusalasse.

↓ 604/2013

2016/0133 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõike 2 punkti e,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

↓ 604/2013 põhjendus 1
(kohandatud)

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusesse (EL) nr 604/2013¹⁷ ~~Nõukogu 18. veebruari 2003. aasta määrusesse (EÜ) nr 343/2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest¹⁸~~; tuleb teha olulisi muudatusi. Selguse huvides tuleks kõnealune määrus uuesti sõnastada.

↓ 604/2013 põhjendus 2

- (2) Ühine varjupaigapoliitika, sealhulgas Euroopa ühine varjupaigasüsteem, on osa Euroopa Liidu eesmärgist luua järk-järgult vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev

---

¹⁷ ~~ELT L 50, 25.2.2003, lk 1.~~

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).

ala, mis on avatud isikutele, kes neist sõltumatute asjaolude tõttu taotlevad õiguspäraselt kaitset liidus.

↓ 604/2013 põhjendus 3

- (3) Oma erakorralisel kohtumisel Tampere 15. ja 16. oktoobril 1999 otsustas Euroopa Ülemkogu püüelda sellise Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise poole, mis põhineb pagulasseisundit käsitleva 28. juuli 1951. aasta Genfi konventsiooni (mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga) („Genfi konventsioon”) täielikul kohaldamisel, millega tagatakse, et kedagi ei sunnita naasma riiki, kus teda ohustab tagakiusamine, st kohaldatakse *tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse* põhimõtet. Selles suhtes peetakse liikmesriike, kes kõik järgivad *tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse* põhimõtet, kolmandate riikide kodanikele turvalisteks riikideks, ilma et see mõjutaks käesolevas määruses sätestatud vastutuskriteeriume.
-

↓ 604/2013 põhjendus 4

- (4) Tampere kohtumise järeldustes tõdetakse ka, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem peaks lühiajaliselt hõlmama selget ja toimivat menetlust varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramiseks.
-

↓ 604/2013 põhjendus 5

- (5) Selline menetlus peaks põhinema liikmesriikide ja asjaomaste isikute seisukohast erapooletutel ja õiglastel alustel. Eelkõige peaks see võimaldama kiiresti määrata vastutav liikmesriik, et tagada tegelik juurdepääs rahvusvahelise kaitse andmise menetlusele ja mitte seada ohtu rahvusvahelise kaitse taotluste kiire menetlemise eesmärki.
-

↓ 604/2013 põhjendus 6

- (6) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise esimene etapp on nüüd lõpule viidud ning alustatud töö lõpptulemuseks peaks olema ühine menetlus ja rahvusvahelise kaitse saanute ühtne seisund kogu liidus. 4. novembri 2004. aasta istungil võttis Euroopa Ülemkogu vastu Haagi programmi, milles sätestatakse eesmärgid, mida tuleb vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal ajavahemikul 2005–2010 saavutada. Sellega seoses kutsuti Haagi programmis Euroopa Komisjoni üles lõpetama esimese etapi õigusaktide hindamine ning esitama teise etapi õigusaktid ja meetmed Euroopa Parlamendile ja nõukogule, et need saaks vastu võtta enne 2010. aastat.
-

↓ 604/2013 põhjendus 7

⇒ uus

- (7) Stockholmi programmis kordab Euroopa Ülemkogu oma pühendumust eesmärgile luua hiljemalt 2012. aastaks kaitse ja solidaarsuse ühine ala rahvusvahelise kaitse

saajatele kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 78. Lisaks rõhutas ülemkogu, et Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise nurgakiviks jääb Dublini süsteem, kuna selles nähakse selgesõnaliselt ette liikmesriikide vastutuse jagunemine rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise eest. ⇒ 2015. aasta mais märkis komisjon oma teatises Euroopa rände tegevuskava kohta, et Dublini määrust hinnatakse ja et vajaduse korral tehakse ettepanek selle läbivaatamiseks, eelkõige varjupaigataotlejate õiglasema jaotamise saavutamiseks Euroopas ⇐.

↓ 604/2013 põhjendus 8

(8) ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 439/2010¹⁹ loodud Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) ressursid peaksid olema kättesaadavad, et pakkuda vajalikku tuge liikmesriikide asjaomastele teenistustele, kes vastutavad käesoleva määruse rakendamise eest. Eelkõige peaks EASO ette nägema solidaarsusmeetmed, näiteks varjupaigaekspertide reservnimekirja koos varjupaigatugirühmadega, kes aitavad neid liikmesriike, kellel lasub eriline koormus ning kus rahvusvahelise kaitse taotlejaid („taotlejad”) ei oota piisavad standardid, eelkõige seoses vastuvõtu ja kaitsega.~~

↓ uus

(9) Euroopa Liidu Varjupaigaamet peaks asjakohaselt toetama käesoleva määruse rakendamist, eelkõige määrates korrigeeriva jaotusmehhanismi raames varjupaigataotlejate jaotamiseks kindlaks võrdlusaluse ja kohandades igal aastal Eurostati andmete põhjal võrdlusaluse aluseks olevaid arve, samuti võrdlusalust.

↓ 604/2013 põhjendus 9
(kohandatud)
⇒ uus

(10) ~~Esimese faasi instrumentide~~ ☒ Määruse (EL) 604/2013 ☒ rakendamise hindamise tulemusi arvestades on praeguses etapis asjakohane kinnitada määruse ~~(EÜ) nr 343/2003~~ (EL) nr 604/2013 põhimõtteid, tehes samal ajal kogemuste põhjal vajalikke parandusi, et tõhustada Dublini süsteemi ja selle süsteemi alusel taotlejatele pakutavat kaitset. ~~Võttes arvesse, et hästi toimiv Dublini süsteem on Euroopa ühise varjupaigasüsteemi seisukohast väga tähtis, tuleks selle põhimõtted ja toimimine läbi vaadata, samal ajal kui töötatakse välja Euroopa ühise varjupaigasüsteemi teisi komponente ja liidu solidaarsusvahendeid. Tõenditel põhineva läbivaatamise tegemisel tuleks ette näha ulatuslik toimivuskontroll, mis hõlmaks Dublini süsteemi õiguslikku, majanduslikku ja sotsiaalset mõju, sealhulgas selle mõju põhiõigustele.~~ ⇒ Võttes aluseks kõnealuse hindamise ning konsultatsioonid liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja teiste sidusrühmadega, peetakse ka asjakohaseks kehtestada määrusega meetmed, mis on vajalikud rahvusvahelise kaitse taotlustega seotud vastutuse õiglasemaks jaotamiseks liikmesriikide vahel, tagamaks eelkõige, et mõnda liikmesriiki ei koormataks ebaproportsionaalselt. ⇐

¹⁹ ELTL L 132, 29.5.2010, lk 11.

↓ 604/2013 põhjendus 10

- (11) Selleks et tagada kõigi taotlejate ja rahvusvahelise kaitse saajate võrdne kohtlemine ning koosõla liidu kehtivate varjupaigalaaste õigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. detsembri 2011. aasta~~ direktiiviga 2011/95/EL (~~mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule~~),²⁰ hõlmab käesoleva määruse reguleerimisala ka täiendava kaitse taotlejaid ja täiendava kaitse saajaid.

↓ uus

- (12) Selle tagamiseks, et vastutav liikmesriik võtaks tagasi need rahvusvahelise kaitse saajad, kes on sisenenud liikmesriiki, mis ei ole vastutav liikmesriik, ilma et nad täidaks selles teises liikmesriigis viibimise tingimusi, on vaja laiendada käesoleva määruse reguleerimisala, et hõlmata rahvusvahelise kaitse saajad.

↓ 604/2013 põhjendus 11

- (13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~26. juuni 2013. aasta~~ direktiivi 2013/33/EL (~~millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded~~)²¹ tuleks kohaldada vastutava liikmesriigi määramise menetluse suhtes, mida reguleeritakse käesoleva määrusega, mille kohaldamise suhtes kehtivad nimetatud direktiiviga seatud piirangud.

↓ 604/2013 põhjendus 12
(kohandatud)

- (14) Lisaks tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~26. juuni 2013. aasta~~ direktiivi 2013/32/EL (~~rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta~~)²², piiramata menetluslike tagatistega seotud sätete kohaldamist, mida reguleeritakse käesoleva määrusega, mille kohaldamise suhtes kehtivad nimetatud direktiiviga seatud piirangud, mida on täpsustatud nimetatud direktiivis.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (ELT L 337, 20.12.2011, lk 9).

²¹ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 6. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (ELT L 180, 29.6.2013, lk 96).

²² Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 60. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

↓ 604/2013 põhjendus 13

- (15) Vastavalt 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsioonile ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartale peaksid liikmesriigid käesoleva määruse kohaldamisel esmatähtsaks pidama lapse parimaid huvisid. Lapse parimate huvide hindamisel peaksid liikmesriigid võtma eelkõige nõuetekohaselt arvesse alaealise heaolu ning sotsiaalset arengut, turvalisuse ja julgeoleku kaalutlusi ning alaealise arvamust vastavalt tema vanusele ja küpsusele, sealhulgas ka tema päritolu. Lisaks tuleks saatjata alaealiste jaoks sätestada konkreetsed menetluslikud tagatised nende eriti haavatava olukorra tõttu.

↓ 604/2013 põhjendus 14

- (16) Vastavalt Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartale peaksid liikmesriigid käesoleva määruse kohaldamisel pidama esmatähtsaks austust pereelu vastu.

↓ uus

- (17) Selleks et vältida liikmesriikide vahel selliste taotlejate üleandmist, kelle taotlused on vastuvõetamatud või kes tõenäoliselt ei vaja rahvusvahelist kaitset või kes on ohuks julgeolekule, on vaja tagada, et liikmesriik, kellele taotlus esimesena tehakse, kontrollib taotluse vastuvõetavust seoses esimese varjupaigariigi ja turvalise kolmanda riigiga ja vaatab kiirendatud menetluse käigus läbi taotlused, mille on teinud taotlejad, kes tulevad ELi nimekirjas märgitud turvalisest päritoluriigist, või taotlejad, kes põhjustavad julgeolekuprobleeme.

↓ 604/2013 põhjendus 15

- (18) Ühe pere liikmete rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemine koos ühes liikmesriigis võimaldab tagada taotluste põhjaliku läbivaatamise, nende suhtes tehtavate otsuste omavahelise kooskõla ja selle, et pereliikmeid üksteisest ei lahutata.

↓ uus

- (19) Pereliikme mõiste peaks käesolevas määruses hõlmama taotleja õdesid ja vendi. Õdede ja vendade taasühinemine on eriti oluline taotlejate integreerumise võimaluste parandamise seisukohast ja vähendab seega teisest rännet. Perekonnaliikme mõiste määratlus peaks kajastama ka praeguste rändesuundumuste tegelikkust, kus taotlejad saavad sageli liikmesriikide territooriumile pärast pikalt kestnud läbirännet. Mõiste peaks seepärast hõlmama perekondi, mis on moodustunud väljaspool päritoluriiki, kuid enne liikmesriigi territooriumile saabumist. Mõiste määratluse piiratud ja sihipärase laiendamisega tahetakse vähendada varjupaigataotlejate jaoks teisese rände stiimuleid ELi piires.

↓ 604/2013 põhjendus 16

⇒ uus

- (20) Selleks et tagada perekonna ühtsuse ning lapse parimate huvide esikohale seadmise põhimõtte täielik austamine, peaks sõltuvussuhe taotleja ja tema lapse, õe-venna või vanema vahel taotleja raseduse, emaduse, tervisliku seisundi või vanaduse tõttu olema siduv vastutava liikmesriigi määramise kriteerium. Kui taotleja on saatjata alaealine, peaks mõnes muus liikmesriigis viibiva ja sellise taotleja eest hoolitseda võiva pereliikme või sugulase olemasolu olema samuti siduv vastutava liikmesriigi määramise kriteerium. ⇒ Selleks et pärssida saatjata alaealiste teisest rännet, mis ei ole nende parimates huvides, peaks perekonnaliikme või sugulase puudumisel olema vastutav liikmesriik see, kus saatjata alaealine esitas oma rahvusvahelise kaitse taotluse esimest korda, kui ei tõendata, et see ei oleks lapse parimates huvides. Enne saatjata alaealise üleandmist teisele liikmesriigile peaks üleandev liikmesriik veenduma, et kõnealune liikmesriik võtab kõik vajalikud ja asjakohased meetmed, et tagada lapsele piisav kaitse ja eelkõige hooldaja või hooldajate määramine, kelle ülesanne on kaitsta kõikide lastele ettenähtud õiguste austamist. Enne saatjata alaealise üleandmise kohta otsuse tegemist peaks vastavalt kvalifitseeritud ja vastavate teadmistega töötajad hindama tema parimaid huve. ⇐

↓ 604/2013 põhjendus 17
(kohandatud)

⇒ uus

- (21) ⇒ Eeldamine, et liikmesriik kannab vastutust temale esitatud taotluste läbivaatamise eest juhtudel, kus selline läbivaatamine ei kuulu käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide alusel tema vastutusalasasse, võib vähendada süsteemi tõhusust ja jätkusuutlikkust ning peaks olema erandlik. ⇐ ~~Liikmesriikidel~~ ☒ Seepärast ☒ peaks liikmesriigil olema võimalus teha vastutuskriteeriumidest erandeid, eelkõige ⇒ üksnes ⇐ humaansetel ja inimliku kaastundega seotud põhjustel, ⇒ eelkõige perekondlikel põhjustel enne vastutava liikmesriigi kindlaksmääramist, ⇐ ~~et võimaldada kokku viia pereliikmeid, sugulasi või teisi perekonda kuuluvaid isikuid ning vaadata läbi selles või mõnes muus liikmesriigis esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, isegi kui see liikmesriik ei vastuta määruses sätestatud siduvate kriteeriumide alusel sellise taotluse läbivaatamise eest.~~

↓ uus

- (22) Käesoleva määruse eesmärkide saavutamise tagamiseks ja selle kohaldamise takistuste vältimiseks, eelkõige põgenemise ja liikmesriikide vahel teisese rände ärahoidmiseks, on vaja kehtestada selged kohustused, mida taotleja peab menetluse raames täitma ja millest teda tuleks õigel ajal nõuetekohaselt teavitada. Kõnealuste õiguslike kohustuste rikkumisel peaksid olema taotleja jaoks asjakohased ja proportsionaalsed menetluslikud tagajärjed ning asjakohased ja proportsionaalsed tagajärjed seoses tema vastuvõtutingimustega. Kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga peaks liikmesriik, kus selline taotleja viibib, igal juhul tagama, et selle isiku otsesed materiaalsed vajadused oleksid rahuldatud.

↓ 604/2013 põhjendus 18
(kohandatud)
⇒ uus

- (23) Selleks et hõlbustada rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramist, tuleks korraldada taotlejaga vestlus. ⇒ välja arvatud juhul, kui taotleja on põgenenud või kui taotleja esitatud teave on vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks piisav. Taotlejat tuleks teavitada kohe pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist eelkõige sellest, et kohaldatakse käesolevat määrust; ⇒ võimaluse puudumisest valida liikmesriiki, kes vaatab läbi tema varjupaigataotluse; tema käesoleva määruse kohastest kohustustest ja nende täitmata jätmise tagajärgedest ja et vestlus, selleks et hõlbustada vastutava liikmesriigi määramist, pakub taotlejale ka võimalust anda teavet oma pere liikmete, sugulaste või teiste perekonda kuuluvate isikute viibimise kohta liikmesriikides, et sellega lihtsustada vastutava liikmesriigi määramist.
-

↓ 604/2013 põhjendus 19
⇒ uus

- (24) Selleks et tagada asjaomaste isikute õiguste tõhus kaitse, tuleks vastutavale liikmesriigile üleandmise otsustega seoses ette näha õiguslikud tagatised ja õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, kooskõlas eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 47. ⇒ Samuti tuleks tagada tõhus õiguskaitsevahend olukordades, kus üleandmisotsust ei tehta, kuid taotleja väidab, et teine liikmesriik on vastutav, sest tema perekonnaliige või saatjata alaealise puhul tema sugulane viibib teises liikmesriigis. Rahvusvahelise õiguse täitmise tagamiseks peaks tõhus õiguskaitsevahend hõlmama nii käesoleva määruse kohaldamise hindamist kui ka selle liikmesriigi õigusliku ja faktilise olukorra hindamist, kuhu taotleja üle antakse. ⇒ Tõhusa õiguskaitsevahendi kohaldamisala peaks olema piiratud selle hindamisega, kas rikutakse taotleja põhiõigusi seoses pereelu austamisega, lapse õigusi või keeldu riskida ebainimliku ja alandava kohtlemisega.
-

↓ uus

- (25) Liikmesriik, mis määratakse vastutavaks käesoleva määruse alusel, peaks jääma vastutavaks kõnealuse taotleja kõikide taotluste, sealhulgas kõikide korduvate taotluste läbivaatamise eest direktiivi 2013/32/EL artiklite 40, 41 ja 42 kohaselt sõltumata sellest, kas taotleja on liikmesriikide territooriumilt lahkunud või välja saadetud. Määruse (EL) 604/2013 sätteid, millega oli ette nähtud kohustuste äralangemine teatavatel tingimustel, sealhulgas pärast teatavat aega üleandmise teostamise tähtaegade möödumisest, olid loonud stiimuli põgenemiseks ning tuleks seepärast välja jätta.
- (26) Selleks et tagada kiiresti vastutuse kindlaksmääramine ja rahvusvahelise kaitse taotlejate jaotamine liikmesriikide vahel, tuleks vastuvõtmispalvete esitamiseks ja neile vastamiseks, tagasivõtmise teadete esitamiseks ja üleandmisteks, samuti vaidlustamiseks ja selle suhtes otsuse tegemiseks antud tähtaegu ühtlustada ja lühendada nii palju kui võimalik.

↓ 604/2013 põhjendus 20

- (27) Taotlejate kinnipidamist tuleks kohaldada kooskõlas põhimõttega, et isikut ei tohiks kinni pidada ainult sel põhjusel, et ta taotleb rahvusvahelist kaitset. Kinnipidamine peaks olema võimalikult lühiajaline ning lähtuma vajaduse ja proportsionaalsuse põhimõttest. Eelkõige peab taotlejate kinnipidamine olema kooskõlas Genfi konventsiooni artikliga 31. Käesoleva määruse kohased menetlused seoses kinnipeetud isikuga tuleks läbi viia esmajärjekorras, võimalikult lühikese tähtajaga. Kinnipidamist reguleerivate üldtagatiste, samuti kinnipidamistingimuste osas peaksid liikmesriigid vajaduse korral kohaldama direktiivi 2013/33/EL sätteid ka neile isikutele, keda peetakse kinni käesoleva määruse alusel.

↓ 604/2013 põhjendus 21

- (28) Varjupaigasüsteemide puudused või krahhid, mida tihti süvendab või millele annab panuse neile langenud koormus, võivad käesoleva määrusega sätestatud süsteemi nõuetekohast toimimist häirida, millega võib kaasneda oht, et rikutakse taotleja liidu varjupaigaõigustikus ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, teistes rahvusvahelistes inimõiguste ja pagulaste õigustega seotud kohustustes sätestatud õigusi.

↓ uus

- (29) Kõigi varjupaigataotlejate nõuetekohane registreerimine ELis taotlejate kordumatu numbriga all peaks aitama avastada korduvaid taotlusi ning hoidma ära ebaseadusliku teisese rände ja soodsaima varjupaigariigi valimise. Käesoleva määruse kohaldamise hõlbustamiseks tuleks luua automaatne süsteem. See peaks võimaldama ELis esitatud varjupaigataotlejate registreerimist, igale liikmesriigile esitatud taotlejate hulga jälgimist ja korrigeeriva jaotusmehhanismi õiget kohaldamist.
- (30) Määrusega (EL) nr 1077/2011²³ loodud Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks peaks vastutama kesksüsteemi ning kesksüsteemi ja riiklike taristute vahelise sidetaristu ettevalmistamise, väljatöötamise ja operatiivjuhtimise eest.

↓ 604/2013 põhjendus 22

⇒ uus

- ~~(31) Varajase hoiatamise, valmisoleku ja varjupaigakriiside ohjamise protsess, mille eesmärk on varjupaigasüsteemide halvenemist või krahi ära hoida, mille puhul põhirolli mängib EASO, kasutades määrusega (EL) nr 439/2010 saadud volitusi, tuleks luua nii selle nimel, et koostöö käesoleva määruse raames oleks tugev, kui ka liikmesriikide vahelise vastastikuse usalduse arendamiseks seoses varjupaigapoliitikaga. Nimetatud protsess peaks tagama selle, et liitu teavitatakse nii~~

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 286, 1.11.2011, lk 1).

kiiresti kui võimalik olukordadest, mille puhul tekib kahtlus, et käesoleva määrusega sätestatud süsteemi sujuv toimimine on ohus, sest ühe või enama liikmesriigi varjupaigasüsteem on erilise surve all ja/või on selles puudusi. Selline protsess võimaldaks liidul edendada tõkestavaid meetmeid varajases etapis ning pöörata sellistele olukordadele vajalikku poliitilist tähelepanu. Solidaarsus on Euroopa ühise varjupaigasüsteemi võtmelement ning see käib käsikäes vastastikuse usaldusega. Usaldust suurendades võiks varase hoiatamise, valmisoleku ja varjupaigakriiside ohjamise protsess parandada tõelist ja praktilist solidaarsust näitavate konkreetsete meetmete suunamist, et aidata mõjutatud liikmesriike üldiselt ja taotlejaid konkreetselt. Koosõlas ELi toimimise lepingu aluslepingu artikliga 80 peaksid liidu õigusaktid vajaduse korral sisaldama asjakohaseid meetmeid solidaarsuspõhimõtte rakendamiseks. ⇒ Tuleks luua korrigeeriv jaotusmehhanism, et tagada vastutuse õiglane jaotamine liikmesriikide vahel ja taotlejatele kiire juurdepääs rahvusvahelise kaitse andmise menetlustele olukordades, kus liikmesriigile on laekunud eaproportsionaalselt suurel arvul rahvusvahelise kaitse taotlusi, mis kuuluvad käesoleva määruse alusel tema vastutusalasse. ⇐ seega peaksid protsessiga kaasneva kõnealused meetmed. Nõukogu poolt 8. märtsil 2012 vastu võetud järeldustes (mis käsitlevad ühist raamistikku tõelise ja praktilise solidaarsuse näitamiseks liikmesriikidega, kelle varjupaigasüsteemid on erilise surve all, sealhulgas segarändevoogude tõttu) näha ette olemasolevate ja võimalike uute meetmete kogum, mida tuleks arvesse võtta seoses varajase hoiatamise, valmisoleku ja kriisihajamise mehhanismiga.

↓ uus

- (32) Korrigeeriva jaotusmehhanismi rakendamisel tuleks võrdlusalusena kohaldada elanikkonna ja majanduse suurusel põhinevat kvooti koos künnisega nii, et see võimaldaks mehhanismi toimimist vahendina, millega abistatakse eaproportsionaalse surve all olevaid liikmesriike. Korrigeeriva jaotusmehhanismi kohaldamine peaks liikmesriigi toetamiseks käivituma automaatselt, kui liikmesriigi vastutusalasse kuuluvate rahvusvahelise kaitse taotluste arv suurem kui 150 % võrdlusaluses kindlaksmääratud arvust. Selleks et kõnealuses arvutuses iga liikmesriigi jõupingutusi igakülgset arvesse võtta, tuleks sellesse liikmesriiki tegelikult ümberasustatud isikute arvule liita rahvusvahelise kaitse taotluste arv.
- (33) Jaotusmehhanismi kohaldamise korral tuleks toetatavale liikmesriigile taotluse esitanud taotlejad jaotada liikmesriikidesse, kus taotluste hulk on võrdlusaluse põhjal nende liikmesriikide suhtes kohaldatavast kvoodist väiksem. Juhtudeks, mille puhul taotlejat võib mõjuvatel põhjustel pidada ohtlikuks riikide julgeolekule või avalikule korrale, tuleks ette näha asjakohased eeskirjad, eelkõige eeskirjad seoses teabevahetusega liikmesriikide pädevate varjupaigaasutuste vahel. Pärast üleandmist peaks jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik määrama kindlaks vastutava liikmesriigi ning saama endale vastutuse taotluse läbivaatamise eest, välja arvatud siis, kui üliluslikud vastutuskriteeriumid, mis on seotud eelkõige perekonnaliikmete olemasoluga, määravad, et vastutav peaks olema teine liikmesriik.
- (34) Jaotusmehhanismi raames tuleks taotleja jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile üleandmise kulud hüvitada ELi eelarvest.
- (35) Jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik võib kaheteistkümne kuu jooksul otsustada temale määratud taotlejaid mitte vastu võtta ning peaks sel juhul sisestama selle teabe

automaatsesse süsteemi ning teavitama teisi liikmesriike, komisjoni ja Euroopa Liidu Varjupaigaametit. Pärast seda tuleks taotlejad, kes oleksid määratud kõnealusele liikmesriigile, määrata selle asemel teistele liikmesriikidele. Liikmesriik, kes ajutiselt ei osale korrigeerivas jaotusmehhanismis, peaks maksma 250 000 eurot solidaarsusmaksu iga vastuvõtmata taotleja kohta liikmesriigile, kes määratakse vastutavaks kõnealuste taotluste läbivaatamise eest. Komisjon peaks sätestama solidaarsusmaksu mehhanismi rakendamise praktilise korra rakendusaktis. Euroopa Liidu Varjupaigaamet jälgib rahalise solidaarsusmehhanismi kohaldamist ja annab selle kohta komisjonile kord aastas aru.

↓ 604/2013 põhjendus 22

~~Kui liikmesriigid koguvad teavet oma võime kohta saada hakkama varjupaiga ja vastuvõtusüsteemidele langenud erilise koormusega, eelkõige seoses käesoleva määruse kohaldamisel, peaksid nad tegema koostööd EASOga. EASO peaks esitama regulaarselt aruandeid kogutud teabe kohta kooskõlas määrusega (EL) nr 439/2010.~~

↓ 604/2013 põhjendus 24

- (36) Kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 1560/2003²⁴ tohib üleandmist rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutavale liikmesriigile teostada kas vabatahtlikkuse alusel, järelevalve all toimuva lahkumisena või saatjaga. Liikmesriigid peaksid soodustama vabatahtlikkuse alusel toimuvaid üleandmisi, edastades taotlejale vajaliku teabe, ning tagama, et järelevalve all või saatjaga üleandmised toimuksid inimlikult, austades täielikult põhiõigusi ja inimväärikust, samuti lapse parimaid huvisid, ning võttes täielikult arvesse arenguid asjakohastes kohtuasjades, eelkõige humanitaarsetel põhjustel toimuvate üleandmiste osas.

↓ 604/2013 põhjendus 25

- (37) Sellise sisepiirideta ala järkjärguline rajamine, kus isikute vaba liikumine on tagatud ELi toimimise lepingu kohaselt, ja kolmandate riikide kodanike sisenemise ja viibimise tingimusi käsitlevate liidu põhimõtete väljatöötamine, kaasa arvatud ühised jõupingutused välispiiride haldamisel, eeldavad tasakaalu loomist vastutuskriteeriumide vahel solidaarse vastutuse vaimus.

↓ uus

- (38) Käesoleva määruse kohaldamisel kohaldavad liikmesriigid isikuandmete töötlemisel [isikuandmete kaitse üldmäärust (EL) .../2016] alates kõnealuses määruses sätestatud kuupäevast; kuni selle kuupäevani kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ. Liikmesriigid peaksid rakendama asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et tagada ja olla võimeline näitama, et andmete töötlemine toimub kõnealuse määruse ja selle nõudeid täpsustavate käesolevas määruses esitatud sätete kohaselt. Eelkõige peaksid

²⁴ ELT L 222, 5.9.2003, lk 3.

kõnealused meetmed tagama käesoleva määruse alusel toimuva isikuandmete töötlemise turvalisuse ning eriti hoidma ära ebaseadusliku või lubamatu juurdepääsu töödeldud isikuandmetele või nende andmete avalikustamise, muutmise või kaotsimineku. Iga liikmesriigi pädev järelevalveasutus või pädevad järelevalveasutused peaksid jälgima isikuandmete töötlemise seaduslikkust asjaomastes asutustes, sealhulgas nende andmete edastamist automaatsele süsteemile või sellest süsteemist ja edastamist julgeolekukontrolli tegevatele pädevatele asutustele.

- (39) Isikuandmete töötlemist Euroopa Liidu Varjupaigaametis peaks jälgima Euroopa Andmekaitseinspektor kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001 ja [määruse (mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010)] ettepaneku]sätetega andmekaitse kohta.

↓ 604/2013 põhjendus 26
(kohandatud)

~~Käesoleva määruse kohaldamisel kohaldavad liikmesriigid isikuandmete töötlemisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta²⁵~~

↓ 604/2013 põhjendus 27

~~Taotlejate isikuandmete, sealhulgas delikaatsete tervisealaste andmete vahetamisel enne üleandmist tagatakse, et pädevad varjupaigaasutused pakuvad taotlejatele piisavat abi ning tagavad taotlejatele pakutava kaitse ja õiguste järjepidevuse. Selleks et tagada kõnealuses olukorras olevate taotlejate andmete kaitse, tuleks kehtestada erisäte vastavalt direktiivile 95/46/EÜ.~~

↓ 604/2013 põhjendus 28

- (40) Käesoleva määruse kohaldamist saab hõlbustada ja tõhustada liikmesriikidevaheliste kahepoolsete kokkulepete abil, millega parandatakse suhtlust pädevate ametkondade vahel, lühendatakse menetlustähtaegu, lihtsustatakse vastuvõtmiss- või tagasivõtmispalvete menetlemist või kehtestatakse menetlused üleandmiste teostamiseks.

↓ 604/2013 põhjendus 29

- (41) Tuleks tagada määrusega ~~(EÜ) nr 343/2003~~ (EL) nr 604/2013 loodud vastutava liikmesriigi määramise süsteemi ja käesoleva määrusega loodud süsteemi vaheline järjepidevus. Samamoodi tuleks tagada käesoleva määruse ning määruse [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] ~~(mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac süsteemi kehtestamist määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja~~

²⁵ EÜTL 281, 23.11.1995, lk 31.

~~mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil ning liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil)²⁶ omavaheline kooskõla.~~

↓ uus

- (42) Euroopa Liidu Varjupaigaamet peaks looma liikmesriikide pädevate asutuste võrgustiku ja seda edendama, et parandada praktilist koostööd ja teabe jagamist kõikides küsimustes, mis on seotud käesoleva määruse kohaldamisega, sealhulgas praktiliste vahendite ja juhiste väljatöötamine.

↓ 604/2013 põhjendus 30

- (43) Määrusega [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek], kehtestatud Eurodac-süsteemi toimimine peaks hõlbustama käesoleva määruse kohaldamist.

↓ 604/2013 põhjendus 31

- (44) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~9. juuli 2008. aasta~~ määrusega (EÜ) nr 767/2008 ~~(mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta)²⁷~~ loodud viisainfosüsteemi toimimine ja eelkõige nimetatud määruse artiklite 21 ja 22 rakendamine peaks hõlbustama käesoleva määruse kohaldamist.

↓ 604/2013 põhjendus 32

- (45) Käesoleva määrusega hõlmatud isikute kohtlemisel on liikmesriigid seotud oma kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelistest õigusaktidest, sealhulgas Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohasest väljakujunenud kohtupraktikast.

²⁶ ~~Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 603/2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 180, 29.6.2013, lk 1).~~

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

↓ 604/2013 põhjendus 33

- (46) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste kasutamise suhtes²⁸.

↓ 604/2013 põhjendus 34
(kohandatud)
⇒ uus

- (47) Kontrollimenetlust tuleks kasutada selleks, et võtta vastu ühine Dublini/Eurodaci teabeleht, samuti eraldi teabeleht saatjata alaealiste jaoks; tüüpvorm asjakohase info vahetamiseks saatjata alaealiste kohta; ühetaolised tingimused alaealisi ja ülalpeetavaid isikuid puudutava teabega tutvumiseks ja selle vahetamiseks; ühetaolised tingimused vastuvõtmis- ja palvete ja tagasivõtmis- teadete koostamiseks ja esitamiseks; asjakohaste otsete ja kaudsete tõendite kaks loendit ning nende regulaarne läbivaatamine; reisiluba; ühetaolised tingimused üleandmist käsitleva teabega tutvumiseks ja selle vahetamiseks; enne üleandmist toimuva teabevahetuse standardvorm; ühine tervisetõend; ühetaolised tingimused ja praktiline kord isikute terviseandmete vahetamiseks enne üleandmist ning turvalised elektroonilised teabeedastuskanalid palvete saatmiseks.

↓ 604/2013 põhjendus 35
(kohandatud)

- (48) Täiendavate eeskirjade kehtestamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ~~ELi~~ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte saatjata alaealise perekonna liikmete, ~~õdede-vendade~~ või sugulaste kindlakstegemise kohta; tõendatud perekondlike sidemete olemasolu tuvastamise kriteeriumide kohta; kriteeriumide kohta, mille põhjal hinnata, kas saatjata alaealise sugulane on võimeline tema eest hoolitsema, sealhulgas juhud, kui saatjata alaealise perekonnaliikmed, õed-vennad või sugulased asuvad rohkem kui ühes liikmesriigis; sõltuvussuhte hindamise elementide kohta; kriteeriumide kohta, mille põhjal hinnata, kas isik on võimeline ülalpeetava isiku eest hoolitsema ning elementide kohta, mida võtta arvesse, et hinnata suutmatust pika perioodi jooksul reisida. Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks antud volituste teostamisel ei ületa komisjon käesoleva määruse artikliga 68 lõikega 3 ette nähtud lapse parimate huvide reguleerimisala. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ning et need konsultatsioonid viiakse läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud

²⁸

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste kasutamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

põhimõtetega ☒. ☒ Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega ühel ajal ning nende ekspertidel on korrapärane juurdepääs delegeeritud õigusakte ettevalmistavate komisjoni eksperdirühmade kohtumistele. ☒ ~~Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.~~

↓ 604/2013 põhjendus 36

- (49) Käesoleva määruse kohaldamisel, sealhulgas delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel, peaks komisjon konsulteerima muu hulgas ekspertidega kõigist asjaomastest siseriiklikest ametiasutustest.
-

↓ 604/2013 põhjendus 37

- (50) Määruse ~~(EÜ) nr 343/2003~~ (EL) nr 604/2013 kohaldamiseks vajalikud eeskirjad on sätestatud määruses (EÜ) nr 1560/2003. Määrusega 118/2014 muudetud Määruse (EÜ) nr 1560/2003 teatavad sätted tuleks inkorporeerida käesolevasse määrusesse selguse huvides või seepärast, et need võivad kaasa aidata üldeesmärgi saavutamisele. Eelkõige on nii liikmesriikide kui ka asjaomase taotleja seisukohast oluline kehtestada üldine kord lahenduse leidmiseks juhul, kui liikmesriigid kohaldavad käesolevat määrust erinevalt. Seepärast on õigustatud määruses (EÜ) nr 1560/2003 sätestatud humanitaarklausli kohaldamisega seotud vaidluste lahendamise menetluse inkorporeerimine käesolevasse määrusesse ja selle kohaldamisala laiendamine kogu käesolevale määrusele.
-

↓ 604/2013 põhjendus 38

- (51) Et järelevalve käesoleva määruse kohaldamise üle oleks tõhus, tuleks seda hinnata korrapäraste ajavahemike tagant.
-

↓ uus

- (52) Selleks, et hinnata, kas käesoleva määruse kohane korrigeeriv jaotusmehhanism täidab eesmärgi, milleks on vastutuse õiglane jagamine liikmesriikide vahel ja teatavatele liikmesriikidele avalduva ebaproportsionaalse surve leevendamine, peaks komisjon korrigeeriva jaotusmehhanismi toimimise läbi vaatama ja eelkõige kontrollima, kas korrigeeriva jaotamist käivitav või peatav künnis tagab ka tegelikult vastutuse õiglase jagunemise liikmesriikide vahel ja taotlejatele kiire juurdepääsu rahvusvahelise kaitse andmise menetlustele olukordades, kus liikmesriigile on esitatud ebaproportsionaalsel arvul rahvusvahelise kaitse taotlusi, mille eest ta käesoleva määruse kohaselt vastutab.

↓ 604/2013 põhjendus 39

- (53) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ning järgitakse eeskätt Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva määrusega tagada harta artikliga 18 tagatud varjupaigaõiguse ja artiklites 1, 4, 7, 24 ja 47 tunnustatud õiguste täielik täitmine. Käesolevat määrust tuleks seetõttu vastavalt kohaldada.

↓ 604/2013 põhjendus 40

- (54) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumide ja mehhanismide kehtestamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning käesoleva määruse ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ 604/2013 põhjendus 41

~~ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 ja artikli 4a lõike 1 kohaselt on kõnealused liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.~~

↓ uus

- (55) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on kõnealused liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel]

VÕI

- (56) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale kõnealused liikmesriigid käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole nende suhtes siduv ega kohaldatav.]

VÕI

(53)[Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.]

(54) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on Iirimaa (oma ... aasta kirjaga) teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.]

VÕI

(53) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik (oma ... aasta kirjaga) teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.]

(54)[Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.]

↓ 604/2013 põhjendus 42

- (57) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesolevas määruses sätestatakse kriteeriumid ja mehhanismid ~~selle~~ ühe liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest („vastutav liikmesriik”).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kolmanda riigi kodanik” – isik, kes ei ole liidu kodanik ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 1 tähenduses ning kes ei ole sellise riigi kodanik, kes osaleb käesolevas määruses Euroopa Liiduga sõlmitud lepingu alusel;

- b) „rahvusvahelise kaitse taotlus” – direktiivi 2011/95/EL artikli 2 punktis h määratletud rahvusvahelise kaitse taotlus;
- c) „taotleja” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse, mille suhtes ei ole lõplikku otsust veel tehtud;
- d) „rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamine” – taotluse läbivaatamine või rahvusvahelise kaitse taotluse üle otsustamine pädevate asutuste poolt kooskõlas direktiiviga 2013/32/EL ja direktiiviga 2011/95/EL, välja arvatud menetlused vastutava liikmesriigi määramiseks käesoleva määruse kohaselt;
- e) „rahvusvahelise kaitse taotluse tagasivõtmine” – toimingud, millega taotleja lõpetab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisega algatatud menetluse kooskõlas direktiiviga 2013/32/EL kas selgesti väljendatult või vaikimisi;
- f) „rahvusvahelise kaitse saaja” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kellele on antud direktiivi 2011/95/EL artikli 2 punktis a määratletud rahvusvaheline kaitse;
- g) „pereliikmed” – kui perekond oli olemas juba ⇒ enne taotleja saabumist liikmesriigi territooriumile ⇐ päritoluriigis, siis liikmesriikide territooriumil viibivad järgmised taotleja pereliikmed:
- taotleja abikaasa või temaga püsivas suhtes olev vabaabielukaaslane, kui asjaomase liikmesriigi õigusaktide või tava kohaselt koheldakse vabaabielupaare kolmanda riigi kodanikke käsitlevate õigusaktide alusel võrdväärselt abielus paaridega;
  - esimeses taandes osutatud paaride või taotleja alaealised lapsed, tingimusel et nad ei ole abielus, sõltumata sellest, kas siseriikliku õiguse tähenduses on nad sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud;
  - kui taotleja on alaealine ja vallaline, siis tema isa, ema või muu täiskasvanu, kes on taotleja eest vastutav selle liikmesriigi õiguse või siseriikliku tava alusel, kus asjaomane täiskasvanu viibib;
  - kui rahvusvahelise kaitse saaja on alaealine ja vallaline, siis tema isa, ema või muu täiskasvanu, kes on kaitse saaja eest vastutav kas selle liikmesriigi õiguse või tava alusel, kus rahvusvahelise kaitse saaja viibib;

↓ uus

- taotleja õde/vend või õed ja vennad;

↓ 604/2013

- h) „sugulane” – taotleja täiskasvanud tädi või onu või vanavanem, kes viibib liikmesriigi territooriumil, sõltumata sellest, kas siseriikliku õiguse tähenduses on taotleja sündinud abielust või väljaspool abielu või on lapsendatud;
- i) „alaealine” – alla 18-aastane kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik;
- j) „saatjata alaealine” – alaealine, kes saabub liikmesriigi territooriumile tema eest õigusjärgselt või asjaomase liikmesriigi tava kohaselt vastutava täiskasvanuta, niikaua kui selline täiskasvanu ei ole teda tegelikult oma hoole alla võtnud; see

mõiste hõlmab ka alaealist, kes on pärast liikmesriikide territooriumile sisenemist jäänud saatjata;

k) „esindaja” – isik või organisatsioon, kelle pädevad ametiasutused on määranud tegutsema seadusliku eestkostjana, et aidata ja esindada saatjata alaealist käesoleva määrusega ettenähtud menetlustes eesmärgiga tagada lapse parimate huvide kaitse ja teostada vajaduse korral alaealise nimel õigus- ja teovõimet. Kui esindajaks on organisatsioon, nimetab ta isiku, kes vastutab asjaomase alaealise suhtes eestkostja ülesannete täitmise eest käesoleva määruse kohaselt;

l) „elamisluba” – liikmesriigi asutuste välja antud luba, millega lubatakse kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul viibida liikmesriigi territooriumil, sealhulgas dokumendid, mille põhjal lubatakse territooriumil viibida ajutise kaitse korra raames või seni, kuni väljasaatmiskorralduse täitmist takistavad asjaolud lõppevad, välja arvatud viisad ja elamisload, mis on välja antud tähtaja vältel, mis on vajalik vastutava liikmesriigi määramiseks käesoleva määruse kohaselt, või rahvusvahelise kaitse või elamisloataotluse läbivaatamise tähtaja vältel;

m) „viisa” – liikmesriigi luba või otsus, mida nõutakse selles või mitmes liikmesriigis läbisõiduks või viibimise eesmärgil sisenemiseks. Viisa liik määratakse kindlaks järgmiste määratluste kohaselt:

- „pikaajaline viisa” – ühe liikmesriigi poolt kooskõlas tema siseriikliku õiguse või liidu õigusega väljastatud luba või otsus, mida on vaja, et siseneda sellesse liikmesriiki eesmärgiga viibida seal rohkem kui kolm kuud;
- „lühiajaline viisa” – liikmesriigi luba või otsus ühe või mitme või kõigi liikmesriikide territooriumi läbimiseks transiidi eesmärgil või seal kavandatud viibimiseks kestusega kuni kolm kuud kuuekuulise ajavahemiku jooksul alates esimesest liikmesriikide territooriumile sisenemise kuupäevast;
- „lennujaama transiidiviisa” – viisa, mis kehtib liikmesriikide ühe või mitme lennujaama rahvusvahelise transiidiala läbimiseks;

n) „põgenemisoht” – õigusaktis määratletud objektiivsete kriteeriumide alusel üksikjuhtumi kohta antud hinnang, et esineb oht, et taotleja või kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kelle suhtes kohaldatakse üleandmismenetlust, võib põgeneda;

↓ uus

o) „toetatav liikmesriik” – liikmesriik, mida toetatakse käesoleva määruse VII peatükis sätestatud korrigeeriva jaotusmehhanismiga ja kes määrab taotlejale liikmesriigi;

p) „jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik” – liikmesriik, kellele taotleja määratakse käesoleva määruse VII peatükis sätestatud jaotusmehhanismi raames;

q) „ümberasustatav isik” – isik, kelle suhtes kohaldatakse ümberasustamisprotsessi, mille käigus viiakse kolmandate riikide kodanikud ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti taotlusel, mille aluseks on isiku vajadus rahvusvahelise kaitse järele, kolmandast riigist mõnda liikmesriiki, kus neil lubatakse elada, kui neil on üks järgmistest seisunditest:

i) pagulasseisund direktiivi 2011/95/EL artikli 2 punkti e tähenduses;

ii) täiendava kaitse seisund direktiivi 2011/95/EL artikli 2 punkti g tähenduses või

iii) muu seisund, mis annab isikule siseriikliku ja liidu õiguse alusel samasugused õigused ja eelised kui need, millele on osutatud alapunktides i ja ii;

r) „Euroopa Liidu Varjupaigaamet” – määrusega (EL) [määruse (mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010) ettepanek] loodud amet.

↓ 604/2013

II PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED JA TAGATISED

Artikkel 3

Juurdepäas rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetlusele

1. Liikmesriigid vaatavad läbi selliste kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute rahvusvahelise kaitse taotlused, kes taotleavad rahvusvahelist kaitset mõne liikmesriigi territooriumil, sealhulgas piiril või transiidialal. Taotluse vaatab läbi üks liikmesriik, kelleks on III peatükis sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav liikmesriik.

2. Kui käesolevas määruses loetletud kriteeriumide põhjal ei saa vastutavat liikmesriiki määrata, vastutab taotluse läbivaatamise eest esimene liikmesriik, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati.

Kui taotlejat ei ole võimalik üle anda liikmesriigile, kes algselt määrati vastutavaks, sest on piisavalt alust arvata, et selle taotluse läbivaatamise menetluses on süsteemsed vead ning taotlejate vastuvõtutingimused selles liikmesriigis võivad endaga kaasa tuua ebainimliku või alandava kohtlemise Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 4 tähenduses, jätkab vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust läbi viiv liikmesriik III peatükis sätestatud kriteeriumide kontrollimist, et teha kindlaks, kas üks järgmistest kriteeriumidest võimaldab määrata mõne muu liikmesriigi vastutavaks liikmesriigiks.

Kui üleandmine ei ole võimalik käesoleva lõike alusel ühelegi liikmesriigile III peatükis sätestatud kriteeriumide alusel või esimesele liikmesriigile, kus taotlus esitati, saab vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust läbi viivast liikmesriigist vastutav liikmesriik.

↓ uus

~~3. Iga liikmesriik säilitab õiguse saata taotleja turvalisse kolmandasse riiki vastavalt direktiivis 2013/32/EL sätestatud eeskirjadele ja tagatistele.~~

3. Enne vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise kriteeriumide kohaldamist III ja IV peatüki kohaselt teeb esimene liikmesriik, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati, järgmist:

a) kontrollib, kas rahvusvahelise kaitse taotlus on direktiivi 2013/32/EL artikli 33 lõike 2 punkti b ja c kohaselt vastuvõetamatu, kui riiki, mis ei kuulu Euroopa Liitu, peetakse taotleja jaoks esimeseks varjupaigariigiks või turvaliseks kolmandaks riigiks; ja

b) kontrollib taotlust direktiivi 2013/32/EL artikli 31 lõike 8 kohase kiirendatud menetlusega, kui kehtivad järgmised põhjused:

i) taotleja on kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ja oli varem alaline elanik kõnealuses riigis, mis on kantud turvalise päritoluriigina määrusega [9. septembri 2015. aasta ettepanek COM (2015) 452] kehtestatud ELi ühisesse turvaliste päritoluriikide nimekirja või

ii) taotlejat võib mõjuvatel põhjustel pidada ohuks liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale või taotleja on vastavalt siseriiklikule õigusele riiklikku julgeolekut või avalikku korda puudutavatel mõjuvatel põhjustel välja saadetud.

4. Kui liikmesriik peab taotlust vastuvõetamatuks või vaatab taotluse läbi kiirendatud menetluse korras lõike 3 kohaselt, siis peetakse kõnealust liikmesriiki vastutavaks liikmesriigiks.

5. Liikmesriik, kes on vaadanud läbi rahvusvahelise kaitse taotluse, sealhulgas lõikes 3 osutatud juhtudel, vastutab selle taotleja täiendavate selgituste või korduva taotluse läbivaatamise eest direktiivi 2013/32/EL artiklite 40, 41 ja 42 kohaselt olenemata sellest, kas taotleja on liikmesriikide territooriumidelt lahkunud või välja saadetud.

Artikkel 4

Taotleja kohustused

1. Kui rahvusvahelise kaitse taotlust esitada kavatsev isik on sisenenud liikmesriikide territooriumile ebaseaduslikult, esitatakse taotlus riigis, mille kaudu ta esmalt ELi sisenes. Kui rahvusvahelise kaitse taotlust esitada kavatsev isik viibib liikmesriigis legaalselt, esitatakse taotlus kõnealuses liikmesriigis.

2. Taotleja esitab nii pea kui võimalik ning hiljemalt artikli 7 kohase vestluse käigus kõik üksikasjad ja kogu teabe, mis on vajalikud vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks, ning teeb liikmesriigi pädevate asutustega koostööd.

3. Taotleja peab:

a) järgima temale artikli 27 lõike 1 ja 2 ning artikli 38 punkti b kohaselt teatavaks tehtud üleandmisotsust;

b) viibima taotluse saanud liikmesriigis või liikmesriigis, kuhu ta on üle antud, ja olema sealsetele pädevatele asutustele kättesaadav.

Artikkel 5

Kohustuste täitmata jätmise tagajärjed

1. Kui taotleja ei täida artikli 4 lõikes 1 sätestatud kohustust, vaatab käesoleva määruse kohaselt vastutav liikmesriik taotluse läbi kiirendatud menetluse käigus direktiivi 2013/32/EL artikli 31 lõike 8 kohaselt.

2. Liikmesriik, kus taotleja on kohustatud viibima, jätkab menetlust vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks isegi juhul, kui taotleja lahkub ilma loata kõnealuse liikmesriigi territooriumilt või on muul viisil kõnealuse liikmesriigi pädevatele asutustele kättesaamatu.

3. Taotlejal ei ole käesoleva määruse kohaste menetluste käigus õigust direktiivi 2013/33/EL artiklites 14 kuni 19 sätestatud vastuvõtutingimustele (välja arvatud erakorraline arstiabi) üheski liikmesriigis peale selle, kus ta on kohustatud viibima.

4. Pädevad asutused võtavad arvesse vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks olulisi üksikasju ja teavet üksnes juhul, kui need on esitatud artikli 4 lõikes 2 sätestatud tähtsajooksul.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~4~~ 6

Õigus saada teavet

1. Niipea kui liikmesriigis esitatakse rahvusvahelise kaitse taotlus artikli ~~20~~ 21 lõike 2 tähenduses, teavitavad tema pädevad asutused taotlejat käesoleva määruse kohaldamisest ⇒ ning artiklis 4 sätestatud kohustustest ja artiklis 5 sätestatud tagajärgedest kohustuste täitmata jätmise korral ⇐ ning eelkõige järgmisest:

↓ uus

a) sellest, et rahvusvahelise kaitse taotlemise õigus ei hõlma taotleja jaoks võimalust valida liikmesriiki, kes vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest;

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

~~ab)~~ käesoleva määruse ~~eesmärgid~~ eesmärkidest ja mõnes muus liikmesriigis uue taotluse esitamisega kaasnevad ~~tagajärjed~~ tagajärgedest, samuti ~~tagajärjed~~ tagajärgedest, mis kaasnevad kolimisega ühest liikmesriigist teise ⇒ lahkumisega liikmesriigist, kus ta on kohustatud viibima ⇐ ajal, kui määratakse kindlaks, kes on käesoleva määruse alusel vastutav liikmesriik, ning ajal, kui rahvusvahelise kaitse taotlust läbi vaadatakse ⇒ , eelkõige, et taotlejal ei ole õigust direktiivi 2013/33/EL artiklites 14 kuni 19 sätestatud vastuvõtutingimustele (välja arvatud erakorraline arstiabi) üheski liikmesriigis peale selle, kus ta on kohustatud viibima. ⇐ ;

~~bc)~~ vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumidest ⇒ ja menetlustest ⇐ ja ning nende tähtsusejärjestusest, menetluse ~~erinevad etapid~~ erinevatest etappidest ning nende kestusest, sealhulgas asjaolu, et rahvusvahelise kaitse taotluse esitamine ühes liikmesriigis võib kaasa tuua selle, et nimetatud liikmesriik saab vastutavaks

~~käesoleva määruse alusel isegi juhul, kui selline vastus ei tulene nendest kriteeriumidest;~~

~~(ed)~~ ~~(e)~~ of ~~(e)~~ ~~(e)~~ isiklikust vestlusest artikli ~~5~~ ~~7~~ alusel ning võimalus ~~⇒~~ kohustusest ~~⇐~~ pakkuda ~~⇒~~ ja põhjendada ~~⇐~~ teavet oma pere liikmete, sugulaste või teiste perekonda kuuluvate isikute viibimise kohta liikmesriigis, sealhulgas vahenditest, mille abil taotleja saab teabe esitada;

~~(e)~~ üleandmisotsuse vaidlustamise ja vajaduse korral üleandmise peatamise taotlemise võimalusest ~~⇒~~ 7 päeva jooksul pärast teavitamist ja asjaolust, et kõnealune vaidlustamine on piiratud selle hindamisega, kas rikutakse artikli 3 lõiget 2 seoses ebainimliku või alandava kohtlemise ohu esinemisega või artikleid 10 kuni 13 ja 18 ~~⇐~~ ;

~~(e)~~ ~~asjaolu~~ sellest, et liikmesriikide pädevad asutused ~~⇒~~ ja Euroopa Liidu Varjupaigaamet töötlevad taotleja isikuandmeid, sealhulgas ~~⇐~~ võivad vahetada ~~andmeid~~ isikuga seotud andmeid üksnes selleks, et täita oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi;

↓ uus

g) asjaomaste isikuandmete kategooriatest;

↓ 604/2013 (kohandatud)

⇒ uus

~~(fh)~~ ~~(f)~~ of ~~(f)~~ ~~(f)~~ õigusest tutvuda temaga seotud andmetega ning õigusest taotleda temaga seotud ebakorrektsete andmete parandamist või temaga seotud ebaseaduslikult töödeldud andmete kustutamist, samuti nimetatud õiguste kasutamise ~~kord~~ ~~korrast~~, sealhulgas artiklis ~~35~~ ~~47~~ nimetatud ametiasutuste ning riiklike andmekaitseasutuste kontaktandmetest, kes vaatavad läbi isikuandmete kaitset käsitlevaid kaebusi ~~⇒~~ , ning andmekaitseametniku kontaktandmetest; ~~⇐~~ ;

↓ uus

i) vajaduse korral VII peatükis sätestatud jaotamismenetlusest.

↓ 604/2013 (kohandatud)

⇒ uus

2. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse kirjalikult keeles, millest taotleja aru saab või on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama. Sel eesmärgil kasutavad liikmesriigid ühist teabelehte, mis on koostatud lõike 3 kohaselt.

Et taotleja teavet täielikult mõistaks, esitatakse see vajaduse korral ka suuliselt, näiteks vestluse käigus, nagu see on osutatud artiklis ~~5~~ ~~7~~.

3. Komisjon koostab rakendusaktidega ühise teabelehe, samuti eraldi teabelehe saatjata alaealistele, mis sisaldab vähemalt käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet. Ühine teabeleht

sisaldab samuti teavet määruse (EL) [nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] kohaldamise kohta ning eelkõige eesmärki, mille nimel võidakse asjaomase taotleja andmeid Eurodac-süsteemis töödelda. Ühine teabeleht koostatakse selliselt, et liikmesriikidel on sinna võimalik sisestada täiendavat liikmesriigi spetsiifilist teavet. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel ~~5~~ 7

Isiklik vestlus taotlejaga

1. Vastutava liikmesriigi määramise menetluse lihtsustamiseks korraldab vastutav liikmesriik taotlejaga isikliku vestluse ⇒ , välja arvatud siis, kui taotleja on põgenenud või kui taotleja artikli 4 lõike 2 kohaselt esitatud teave on vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks piisav ⇐ . Vestlus aitab ka õigesti aru saada teabest, mis taotlejale esitati artikli ~~4~~ 6 kohaselt.

~~2. Isikliku vestluse võib ära jätta, kui:~~

~~a) taotleja on põgenenud või~~

~~b) taotleja on pärast artiklis 4 osutatud teabe saamist edastanud juba teiste vahendite abil teabe, mis on vajalik vastutava liikmesriigi määramiseks. Liikmesriik, kes vestluse ära jätab, annab taotlejale võimaluse esitada ülejäänud lisateabe, mis on vajalik vastutava liikmesriigi korrektseks määramiseks, enne kui võetakse vastu otsus anda taotleja üle vastutavale liikmesriigile vastavalt artikli 26 lõikele 1.~~

~~32. Isiklik vestlus toimub aegsasti ja igal juhul enne sellise otsuse tegemist, milles käsitletakse taotleja artikli 26 lõike 1 kohast üleandmist vastutavale liikmesriigile ⇒ artikli 24 kohase vastuvõtmispalve esitamist ⇐ .~~

~~43. Isiklik vestlus toimub keeles, millest taotleja aru saab või on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama ja milles ta on võimeline suhtlema. Vajaduse korral valivad liikmesriigid tõlgi, kes on võimeline tagama taotleja ja vestlust juhtiva isiku asjakohase suhtlemise.~~

~~54. Isiklik vestlus toimub tingimustes, millega on tagatud nõuetekohane konfidentsiaalsus. Vestluse viib läbi isik, kes on selleks siseriikliku õiguse kohaselt pädev.~~

~~65. Isikliku vestlust korraldab liikmesriik koostab kirjaliku kokkuvõtte, mis sisaldab vähemalt taotleja vestlusel esitatud peamist teavet. Kokkuvõtte esitatakse kas aruandena või tüüpvormina. Liikmesriik tagab, et kokkuvõtte oleks taotlejale ja/või teda esindavale õigusnõustajale või muule nõustajale aegsasti kättesaadav.~~

Artikkel ~~6~~ 8

Alaealiste suhtes kehtivad tagatised

1. Liikmesriigid peavad kõigi käesolevas määruses sätestatud menetluste puhul esmatähtsaks lapse parimaid huvisid.

2. ☒ Iga ☒ ~~Liikmesriik~~ tagavad, et ⇒ saatjata alaealise kohaloleku kohustuse korral ⇐ ~~esindaja~~ esindab ja/või abistab saatjata alaealist ~~kõigis~~ käesolevas määruses sätestatud ☒ olulistest ☒ menetlustes ~~esindaja~~. Esindajal on kvalifikatsioon ja teadmised, et tagada alaealise parimate huvidega arvestamine käesoleva määruse kohaste menetluste läbiviimisel. Sellisel esindajal on ligipääs taotleja toimiku asjasse puutuvate dokumentide sisule, sealhulgas saatjata alaealise eriteabelehele.

Käesolev lõige ei piira direktiivi 2013/32/EL artikli 25 asjakohaste sätete kohaldamist.

3. Lapse parimaid huvisid hinnates teevad liikmesriigid omavahel tihedat koostööd ja võtavad nõuetekohaselt arvesse eelkõige järgmisi tegureid:

- a) perekonna taasühinemise võimalused;
- b) alaealise heaolu ja sotsiaalne areng, arvestades eriti alaealise tausta;
- c) ohutus- ja julgeolekukaalutlused, eelkõige juhul, kui last ähvardab oht langeda inimkaubanduse ohvriks;
- d) alaealise seisukohad vastavalt tema vanusele ja küpsusele.

↓ uus

4. Enne saatjata alaealise üleandmist vastutavale liikmesriigile või vajaduse korral jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile veendub üleandev liikmesriik, et vastutav liikmesriik või jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik võtab viivitamata direktiivi 2013/33/EL artiklites 14 ja 24 ning direktiivi 2013/32/EL artiklis 25 osutatud meetmed. Enne saatjata alaealise üleandmise otsuse tegemist tuleb hinnata tema parimaid huvisid. Hindamisel võetakse aluseks lõikes 3 loetletud tegurid. Hindamise teevad kiiresti töötajad, kellel on kvalifikatsioon ja teadmised, et tagada alaealise parimate huvide arvessevõtmine.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

45. Artikli 8 10 kohaldamisel peab liikmesriik, kus saatjata alaealine esitas rahvusvahelise kaitse taotluse, võtma võimalikult kiiresti asjakohased meetmed, et leida liikmesriikide territooriumilt saatjata alaealise pereliikmed, ~~õed vennad~~ või sugulased, kaitstes samal ajal lapse parimaid huvisid.

Sel eesmärgil võib see liikmesriik paluda abi rahvusvahelistelt või muudelt asjakohastelt organisatsioonidelt ning võib lihtsustada alaealise juurdepääsu nimetatud organisatsioonide jälitusteenustele.

Artiklis ~~35~~ 47 osutatud pädevate asutuste töötajad, kes menetlevad saatjata alaealistega seotud taotlusi, on saanud ning saavad jätkuvalt asjakohast koolitust alaealiste erivajaduste kohta.

56. Selleks et lihtsustada käesoleva artikli lõike 4 5 kohaselt teise liikmesriigi territooriumil elava saatjata alaealise perekonnaliikmete, ~~õdede vendade~~ või sugulaste kindlakstegemiseks vajalikku tegevust, võtab komisjon vastu rakendusakte, sealhulgas tüüpvormi asjaomase teabe vahetamiseks liikmesriikide vahel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

III PEATÜKK

VASTUTAVA LIIKMESRIIGI MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Artikkel ~~7~~ 9

Kriteeriumide tähtsusjärjestus

1. Vastutava liikmesriigi määramise kriteeriume kohaldatakse ⇒ ainult üks kord ja ⇐ käesolevas peatükis esitatud järjestuses.

2. Käesolevas peatükis esitatud kriteeriumide kohaselt määratakse vastutav liikmesriik olukorra põhjal, mis valitses hetkel, mil taotleja esitas esimest korda rahvusvahelise kaitse taotluse mõnele liikmesriigile.

~~3. Selleks et kohaldada artiklites 8, 10 ja 16 sätestatud kriteeriume, peavad liikmesriigid kaaluma kõiki olemasolevaid tõendeid seoses liikmesriigi territooriumil viibivate taotleja pereliikmete, sugulaste või teiste perekonda kuuluvate isikute kohta, tingimusel et nimetatud tõendid esitatakse enne, kui rahuldatakse mõne teise liikmesriigi taotlus võtta asjaomane isik vastu või võtta ta tagasi, võttes aluseks vastavalt artiklid 22 ja 25, ning et taotleja varasemate rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes ei ole esimest sisulist otsust veel tehtud.~~

Artikkel ~~8~~ 10

Alaealised

☒ 1. Kui taotleja on saatjata alaealine, kohaldatakse ainult käesolevas artiklis sätestatud kriteeriume lõigetes 2 kuni 5 esitatud järjestuses. ☒

~~12. Kui taotleja on saatjata alaealine, on vastutav liikmesriik on see liikmesriik, kus viibib seaduslikult mõni saatjata alaealise pereliige või õde-vend, tingimusel et see on alaealise parimates huvides. Kui taotleja on abielus alaealine, kelle abikaasa ei viibi seaduslikult ühegi liikmesriigi territooriumil, siis on vastutav liikmesriik see liikmesriik, kus elab tema isa, ema või muu täiskasvanu, kes on tema eest vastutav selle liikmesriigi õiguse või tava alusel, või kus õde või vend seaduslikult viibib.~~

~~23. Kui taotleja on saatjata alaealine, kelle sugulane viibib seaduslikult mõnes muus liikmesriigis, ja kui individuaalse hindamise teel on kindlaks tehtud, et sugulane saab tema eest hoolitseda, viib see liikmesriik alaealise tema sugulasega kokku ning on vastutav liikmesriik, tingimusel et see on alaealise parimates huvides.~~

~~34. Kui pereliikme, õe-venna või muud sugulased, nagu on osutatud lõigetes 1 2 ja 2 3, viibivad mitmes liikmesriigis, määratakse vastutav liikmesriik saatjata alaealise parimatest huvidest lähtudes.~~

~~45. Pereliikme, õe-venna või sugulase (nagu on osutatud lõigetes 1 2 ja 2 3) puudumise korral on vastutav liikmesriik see liikmesriik, kus saatjata alaealine ⇒ esimest korda ⇐ esitas oma rahvusvahelise kaitse taotluse, tingimusel et see on ☒ välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et see ei ole ☒ alaealise parimates huvides.~~

~~56. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 45 57 vastu delegeeritud õigusakte saatjata alaealise perekonnaliikmete, õdede-vennade või sugulaste kindlakstegemise kohta; tõendatud perekondlike sidemete olemasolu tuvastamise kriteeriumide kohta; kriteeriumide kohta, mille põhjal hinnata, kas saatjata alaealise sugulane on võimeline tema eest hoolitsema, sealhulgas juhud, kui saatjata alaealise perekonnaliikmed, õed-vennad või sugulased asuvad rohkem kui ühes liikmesriigis. Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks antud volituste teostamisel ei ületa komisjon artikli 6 8 lõikega 3 ette nähtud lapse parimate huvide reguleerimisala.~~

~~67. Komisjon kehtestab rakendusaktidega ühetaolised tingimused teabega tutvumiseks ja selle vahetamiseks liikmesriikide vahel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.~~

Artikkel ~~9~~ 11

Rahvusvahelise kaitse saanud pereliikmed

Kui taotlejal on pereliige, kellel on lubatud elada rahvusvahelise kaitse saajana mõnes liikmesriigis, sõltumata sellest, kas perekond oli päritoluriigis juba olemas, vastutab see liikmesriik rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, tingimusel et asjaomased isikud on väljendanud sellist soovi kirjalikult.

Artikkel ~~10~~ 12

Rahvusvahelist kaitset taotlevad pereliikmed

Kui taotlejal on mõnes liikmesriigis pereliige, kelle rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes ei ole selles liikmesriigis veel esimest sisulist otsust tehtud, vastutab see liikmesriik rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, tingimusel et asjaomased isikud on väljendanud sellist soovi kirjalikult.

Artikkel ~~11~~ 13

Pereliikmete taotluste menetlemine

Kui ühe perekonna mitu liiget ja/või alaealised vallalised õed-vendad esitavad rahvusvahelise kaitse taotlused samas liikmesriigis ühel ajal või piisavalt väikese ajavahega, et vastutava liikmesriigi määramise menetlusi saaks teostada üheskoos, ja kui käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaldamise tagajärjel oleksid nad üksteisest eraldatud, määratakse vastutav liikmesriik järgmiste sätete alusel:

- a) ühe perekonna kõigi liikmete ja/või alaealiste vallaliste õdede-vendade rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise eest vastutab liikmesriik, kes kriteeriumide kohaselt vastutab nendest suurima arvu taotluste läbivaatamise eest;
- b) muul juhul vastutab taotluste läbivaatamise eest liikmesriik, kes kriteeriumide kohaselt vastutab vanima pereliikme taotluse läbivaatamise eest.

Artikkel ~~12~~ 14

Elamisloa või viisa väljaandmine

1. Kui taotlejal on kehtiv elamisloa ⇒ või elamisloa, mis aegus vähem kui kaks aastat enne esimese taotluse esitamist ⇐, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest elamisloa välja andnud liikmesriik.

2. Kui taotlejal on kehtiv viisa ⇒ või viisa, mis aegus vähem kui kuus kuud enne esimese taotluse esitamist ⇐, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest viisa välja andnud liikmesriik, välja arvatud juhul, kui viisa anti välja mõne muu liikmesriigi nimel vastavalt esindamist käsitlevale kokkuleppele, nagu see on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. juuli 2009. aasta~~ määruse (EÜ) nr 810/2009 ~~(millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri)~~²⁹ artiklis 8. Sel juhul vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest esindatud liikmesriik.

3. Kui taotlejal on mitu kehtivat elamisloa või viisat, mille on välja andnud erinevad liikmesriigid, vastutavad liikmesriigid rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest järgmises järjestuses:

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

- a) liikmesriik, kes andis välja pikima kehtivusajaga elamisloa, või kehtivusaegade samasuse korral liikmesriik, kes andis välja elamisloa, mille kehtivusaeg lõpeb kõige hiljem;
- b) sama liiki viisade puhul liikmesriik, kes andis välja viisa, mille kehtivusaeg lõpeb kõige hiljem;
- c) eri liiki viisade puhul liikmesriik, kes andis välja pikima kehtivusajaga viisa, või kehtivusaegade samasuse korral liikmesriik, kes andis välja viisa, mille kehtivusaeg lõpeb kõige hiljem.

~~4. Kui taotlejal on vaid üks või mitu elamisluba, mille kehtivusaeg on lõppenud vähem kui kaks aastat tagasi, või üks viisa või mitu viisat, mille kehtivusaeg on lõppenud vähem kui kuus kuud tagasi, ja mõni nimetatud dokumentidest on tal võimaldanud siseneda mõne liikmesriigi territooriumile, kehtivad lõiked 1, 2 ja 3 seni, kuni taotleja ei ole liikmesriikide territooriumilt lahkunud.~~

~~Kui taotlejal on üks või mitu elamisluba, mille kehtivusaeg on lõppenud rohkem kui kaks aastat tagasi, või üks viisa või mitu viisat, mille kehtivusaeg on lõppenud rohkem kui kuus kuud tagasi, ja mõni nimetatud dokumentidest on tal võimaldanud siseneda mõne liikmesriigi territooriumile ja ta ei ole liikmesriikide territooriumilt lahkunud, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati.~~

54. Asjaolu, et elamisluba või viisa anti välja väljamõeldud või vale identiteedi või valede, võltsitud või kehtetute dokumentide alusel, ei välista vastutust liikmesriigi jaoks, kes elamisloa või viisa välja andis. Elamisloa või viisa välja andnud liikmesriik ei ole siiski vastutav, kui ta suudab tõendada, et pärast elamisloa või viisa väljaandmist pandi toime pettus.

Artikkel ~~13~~ 15

Liikmesriiki sisenemine ja/või seal viibimine

~~1.~~ Kui käesoleva artikli ~~22~~ 25 lõikes ~~3~~ 4 osutatud kahes loendis kirjeldatud otseste või kaudsete tõendite, sealhulgas määruses [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] osutatud andmete põhjal tehakse kindlaks, et taotleja on kolmandast riigist maismaa, mere või õhu kaudu tulles ebaseaduslikult ületanud mõne liikmesriigi piiri, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kuhu sel viisil siseneti. ~~Vastutus lõpeb 12 kuu möödumisel ebaseadliku piiriületuse päevast.~~

~~2. Kui liikmesriiki ei saa või enam ei saa käsitleda käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastutavana ja kui artikli 22 lõikes 3 osutatud kahes loendis kirjeldatud otseste või kaudsete tõendite põhjal tehakse kindlaks, et taotleja, kes on sisenenud liikmesriikide territooriumile ebaseaduslikult või kelle sisenemise asjaolusid ei saa kindlaks teha, on enne rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist elanud vähemalt viis kuud järjest mõnes liikmesriigis, vastutab see liikmesriik rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest.~~

~~Kui liikmesriike, kus taotleja on elanud vähemalt viis kuud järjest, on mitu, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus ta viimati on elanud.~~

Artikkel ~~14~~ 16

Viisavaba sisenemine liikmesriiki

~~1.~~ Kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik siseneb mõne liikmesriigi territooriumile, kus temalt viisat ei nõuta, vastutab see liikmesriik tema rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest.

~~2. Lõikes 1 sätestatud põhimõtte ei kehti, kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik esitab oma rahvusvahelise kaitse taotluse mõnes muus liikmesriigis, kus temalt samuti ei nõuta territooriumile sisenemiseks viisat. Sel juhul vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest kõnealune muu liikmesriik.~~

Artikkel ~~15~~ 17

Avalduse esitamine lennujaama rahvusvahelisel transiidialal

Kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik esitab rahvusvahelise kaitse taotluse mõne liikmesriigi lennujaama rahvusvahelisel transiidialal, vastutab taotluse läbivaatamise eest nimetatud liikmesriik.

IV PEATÜKK

ÜLALPEETA VAD ISIKUD JA KAALUTLUSÕIGUST KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel ~~16~~ 18

Ülalpeetavad isikud

1. Kui taotleja sõltub ühes liikmesriigis seaduslikult viibiva lapse, õe-venna või vanema abist kas raseduse, vastsündinud lapse, raske haiguse, raske puude või vanaduse tõttu või kui ühes liikmesriigis seaduslikult viibiva taotleja laps, õde-vend või vanem sõltub samadel põhjustel taotleja abist, hoiavad liikmesriigid tavaliselt taotlejat ja nimetatud sugulast koos või viivad nad taas kokku, tingimusel et isiku päritoluriigis olid perekondlikud sidemed olemas või et taotlejal on võimalik ülalpeetava isiku eest hoolitseda ja asjaomased isikud on väljendanud sellist soovi kirjalikult.

2. Kui lõikes 1 osutatud laps, õde-vend või vanem elab seaduslikult mõnes teises liikmesriigis kui selles, kus viibib taotleja, vastutab taotluse läbivaatamise eest see liikmesriik, kus laps, õde-vend või vanem seaduslikult elab, välja arvatud siis, kui taotleja tervislik seisund ei võimalda tal pikema aja jooksul kõnealusesse liikmesriiki reisida. Sellisel juhul on vastutav liikmesriik see liikmesriik, kus taotleja viibib. Sellel liikmesriigil ei ole kohustust tuua taotleja last, õde-venda või vanemat oma territooriumile.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga ~~45~~ 57 vastu delegeeritud õigusakte sõltuvussuhte hindamise elementide kohta; tõendatud perekondlike sidemete olemasolu tuvastamise kriteeriumide kohta; kriteeriumide kohta, mille põhjal hinnata, kas isik on võimeline ülalpeetava isiku eest hoolitsema, ning elementide kohta, mida võtta arvesse, et hinnata suutmatust pika perioodi jooksul reisida.

4. Komisjon kehtestab rakendusaktidega ühetaolised tingimused teabega tutvumiseks ja selle vahetamiseks liikmesriikide vahel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel ~~17~~ 19

Kaalutusõigust käsitlevad sätted

1. Erandina artikli 3 lõikest 1 ⇒ ning üksnes seni, kuni vastutavat liikmesriiki ei ole kindlaks määratud, ⇐ võib iga liikmesriik otsustada läbi vaadata rahvusvahelise kaitse taotluse, mille on talle esitanud kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ⇒ perekondlikel põhjustel seoses artikli 2 punktiga g hõlmamata laiendatud perekonnaga ⇐, isegi kui käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaselt ei vastuta ta selle läbivaatamise eest.

See liikmesriik, kes otsustas käesoleva lõike alusel vaadata läbi rahvusvahelise kaitse taotluse, muutub vastutavaks liikmesriigiks ja võtab endale sellise vastutusega seotud kohustused. Vajaduse korral teatab ta sellest varem vastutanud liikmesriigile, vastutava liikmesriigi määramise menetlust teostavale liikmesriigile või liikmesriigile, kellel on palutud taotleja vastu või tagasi võtta, kasutades selleks määruse (EÜ) nr 1560/2003 artikliga 18 loodud elektroonilist sidevõtku „DubliNet“.

Käesoleva lõike kohaselt vastutavaks saanud liikmesriik edastab kooskõlas määrusega [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] Eurodaci kaudu viivitamata teate vastutuse võtmise kohta, lisades kuupäeva, millal otsustati taotlus läbi vaadata.

2. Liikmesriik, kus rahvusvahelise kaitse taotlus esitati ja kes teostab vastutava liikmesriigi määramise menetlust, või vastutav liikmesriik, võib igal ajal, enne ⇒ kui on määratud kindlaks vastutav liikmesriik ⇐ kui tehakse esimene sisuline otsus, mõnelt muult liikmesriigilt paluda taotleja vastuvõtmist, et viia kokku perekonda kuuluvaid isikuid ~~on~~ ~~humaansetel põhjustel, lähtudes eeskätt perekondlikest või kultuurilistest kaalutlustest~~, isegi kui selline liikmesriik ei ole artiklites ~~8~~ ~~10~~ ~~11~~ ~~13~~ ja ~~16~~ ~~18~~ sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav liikmesriik. See eeldab asjaomaste isikute kirjalikku nõusolekut.

Vastuvõtmispalve sisaldab kogu materjali, mis on palve esitajaks oleva liikmesriigi valduses ning mis on vajalik selleks, et palve saajaks olev liikmesriik saaks olukorda hinnata.

Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib esitatud humaanseid põhjusi ja vastab palve esitanud liikmesriigile ~~kahe~~ ⇒ ühe ⇐ kuu jooksul pärast selle saamist, kasutades selleks määruse (EÜ) nr 1560/2003 artikli 18 alusel loodud elektroonilist teabedastusvahendit ~~DubliNet~~. Palve tagasilükkamise vastuses esitatakse selle tagasilükkamise aluseks olevad põhjused.

Kui palve saajaks olev liikmesriik palve rahuldab, läheb vastutus taotluse läbivaatamise eest talle üle.

V PEATÜKK

VASTUTAVA LIIKMESRIIGI KOHUSTUSED

Artikkel ~~18~~ 20

Vastutava liikmesriigi kohustused

1. Käesoleva määruse kohaselt vastutav liikmesriik on kohustatud:

- a) võtma artiklites ~~21~~ 24, ~~22~~ 25 ja ~~29~~ 30 sätestatud tingimustel vastu taotleja, kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis;
- b) võtma artiklites ~~23~~ 26 ~~24, 25~~ ja ~~29~~ 30 sätestatud tingimustel tagasi taotleja, kelle taotlus on läbivaatamisel ja kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil;
- c) võtma artiklites ~~23~~ 26 ~~24, 25~~ ja ~~29~~ 30 sätestatud tingimustel tagasi kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku, kes on läbivaatamise käigus taotluse tagasi

võtnud ja esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil;

d) võtma artiklites ~~23, 26~~ ~~24, 25~~ ja ~~29, 30~~ sätestatud tingimustel tagasi kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku, kelle taotlus on tagasi lükatud ja kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil;

↓ uus

e) võtma artiklites 26 ja 30 sätestatud tingimustel tagasi rahvusvahelise kaitse saaja, kes on esitanud taotluse mõnes muus liikmesriigis kui kõnealuse kaitse seisundi andnud vastutav liikmesriik või kes viibib elamisloata mõne muu liikmesriigi territooriumil kui kõnealuse kaitse seisundi andnud vastutav liikmesriik.

2. Lõike 1 punktis a osutatud olukorras vaatab vastutav liikmesriik rahvusvahelise kaitse taotluse läbi või viib selle läbivaatamise lõpule.

3. Lõike 1 punktis b osutatud olukorras vaatab vastutav liikmesriik rahvusvahelise kaitse taotluse läbi või viib selle läbivaatamise lõpule kiirendatud menetluse käigus direktiivi 2013/32/EL artikli 31 lõike 8 kohaselt.

4. Lõike 1 punktis c osutatud olukorras käsitleb vastutav liikmesriik taotleja kõiki täiendavaid selgitusi või uut taotlust korduva taotlusena direktiivi 2013/32/EL kohaselt.

5. Lõike 1 punktis d osutatud olukorras ei saa vastutava liikmesriigi vastutava ametiasutuse tehtud, taotluse tagasilükkamist käsitleva otsuse suhtes enam kohaldada direktiivi 2013/32/EL V peatüki kohast õiguskaitsevahendit.

6. Kui liikmesriik annab taotlejale välja elamisloa, lähevad lõikes 1 täpsustatud kohustused üle sellele liikmesriigile.

7. Vastutav liikmesriik osutab artikli 22 lõikes 2 nimetatud elektroonilises toimikus asjaolule, et ta on vastutav liikmesriik.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

~~2. Lõike 1 punktide a ja b reguleerimisalasse jäävatel juhtudel vaatab vastutav liikmesriik taotleja esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbi või viib selle läbivaatamise lõpule.~~

~~Lõike 1 punkti c reguleerimisalasse jäävatel juhtudel, kui vastutav liikmesriik on katkestanud taotluse läbivaatamise pärast seda, kui taotleja on oma taotluse tagasi võtnud enne esimese astme sisulise otsuse tegemist, tagab nimetatud liikmesriik, et taotlejal on õigus esitada palve, et ta taotluse läbivaatamine viidaks lõpule, või esitada uus rahvusvahelise kaitse taotlus, mida ei käsitata korduva taotlusena, nagu see on määratletud direktiivis 2013/32/EL. Selliste juhtumite puhul tagavad liikmesriigid, et taotluse läbivaatamine viiakse lõpule.~~

~~Lõike 1 punkti d reguleerimisalasse jäävatel juhtudel, kui taotlus on tagasi lükatud üksnes esimeses astmes, tagab vastutav liikmesriik selle, et asjaomasel isikul on võimalus või oli võimalus kasutada tõhusat õiguskaitselahendit vastavalt direktiivi 2013/32/EL artiklile 46.~~

~~Artikkel 19~~

~~Kohustuste äralangemine~~

~~1. Kui liikmesriik annab taotlejale välja elamisloa, lähevad artikli 18 lõikes 1 täpsustatud kohustused üle sellele liikmesriigile.~~

~~2. Artikli 18 lõikes 1 täpsustatud kohustused langevad ära, kui vastutav liikmesriik suudab taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis e või d osutatud isiku vastuvõtmiss või tagasivõtmispalve saamise korral tõendada, et asjaomane isik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud vähemalt kolmeks kuuks, välja arvatud juhul, kui asjaomasel isikul on vastutava liikmesriigi välja antud kehtiv elamisluba.~~

~~Esimeses lõigus osutatud eemalviibimistähtaaja järel esitatud taotlust käsitatakse uue taotlusena, mille suhtes kohaldatakse uut vastutava liikmesriigi määramise menetlust.~~

~~3. Artikli 18 lõike 1 punktides e ja d täpsustatud kohustused langevad ära, kui vastutav liikmesriik suudab taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis e või d osutatud isiku tagasivõtmispalve saamise korral tõendada, et asjaomane isik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud pärast taotluse tagasivõtmist või tagasilükkamist tehtud tagasisaatmisotsuse või antud väljasaatmiskorralduse kohaselt.~~

~~Tegeliku väljasaatmise järel esitatud taotlust käsitatakse uue taotlusena, mille suhtes kohaldatakse uut vastutava liikmesriigi määramise menetlust.~~

IV PEATÜKK

~~VASTUVÕTMISE JA TAGASIVÕTMISE MENETLUS~~

I JAGU

MENETLUSE ALUSTAMINE

Artikkel ~~20~~ 21

Menetluse alustamine

1. Vastutava liikmesriigi määramine algab niipea, kui rahvusvahelise kaitse taotlus on esimest korda esitatud mõnele liikmesriigile ⇒ , tingimusel, et esimese taotluse saanud liikmesriik ei ole juba artikli 3 lõike 4 või 5 kohaselt vastutav liikmesriik ⇐ .

2. Rahvusvahelise kaitse taotlus loetakse esitatuks, kui taotleja esitatud vorm või asutuste koostatud aruanne on laekunud asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele. Kui taotlus ei ole tehtud kirjalikult, peaks tahteavalduse ja protokolliga koostamise vaheline aeg olema võimalikult lühike.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel ei või taotlejaga kaasas oleva ja pereliikme määratlusele vastava alaealise olukorda käsitleda taotleja omast eraldi ning seda käsitleb liikmesriik, kes vastutab kõnealuse alaealise rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, isegi kui alaealine ise ei ole taotleja, tingimusel et see on alaealise primates huvides. Samamoodi

koheldakse lapsi, kes on sündinud pärast taotleja saabumist liikmesriikide territooriumile, ilma et oleks vaja algatada uut menetlust nende vastuvõtmiseks.

4. Kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitab liikmesriigi pädevatele asutustele taotleja, kes viibib mõne muu liikmesriigi territooriumil, määrab vastutava liikmesriigi see liikmesriik, kelle territooriumil taotleja viibib. Taotluse saanud liikmesriik teatab taotleja viibimisest viivitamata liikmesriigile, kus taotleja viibib, misjärel käsitletakse taotleja viibimiskohaks olevat liikmesriiki käesoleva määruse kohaldamisel liikmesriigina, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus on esitatud.

Taotlejale teatatakse kirjalikult vastutava liikmesriigi muutumisest ja selle toimumise kuupäevast.

5. Kui taotleja viibib mõnes muus liikmesriigis ilma elamisloata või esitab seal rahvusvahelise kaitse taotluse pärast oma esimese, teises liikmesriigis esitatud taotluse tagasivõtmist vastutava liikmesriigi määramise menetluse käigus, võtab liikmesriik, kellele esitati esimene rahvusvahelise kaitse taotlus, taotleja tagasi artiklites ~~23, 26~~ ~~24, 25~~ ja ~~29 30~~ sätestatud tingimustel, ~~et viia vastutava liikmesriigi määramise menetlus lõpule.~~

~~See kohustus langeb ära, kui liikmesriik, kellel palutakse vastutava liikmesriigi määramise menetlus lõpule viia, suudab tõendada, et taotleja on vahepeal lahkunud liikmesriikide territooriumilt vähemalt kolmeks kuuks või on saanud mõnelt muult liikmesriigilt elamisloa.~~

~~Teises lõigus osutatud eemalviibimise järel esitatud taotlust käsitletakse uue taotlusena, mille suhtes kohaldatakse uut vastutava liikmesriigi määramise menetlust.~~

↓ uus

II JAGU

Taotluse registreerimine ja järelevalve

Artikkel 22

Registreerimine

1. Liikmesriik, kellele on esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, sisestab artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatsesse süsteemi määruse [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] artikli 10 lõikes 1 nimetatud ajavahemiku jooksul teabe selle kohta, et:

a) selline taotlus on esitatud;

b) vajaduse korral lingid *perekonnaliikmete või koos reisivate sugulaste taotlustele*;

c) määruse [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] artikli 12 punktis i nimetatud viitenumbri.

2. Pärast lõike 1 kohase teabe sisestamist registreerib artiklis 44 osutatud automaatne süsteem iga taotluse kordumatu numbri all, loob iga taotluse jaoks elektroonilise toimiku ja edastab taotluse kordumatu numbri taotluse saanud liikmesriigile.

3. Liikmesriik teatab igal nädalal Euroopa Liidu Varjupaigaametile kolmandate riikide kodanikest tegelikult ümberasustatud isikute arvu. Amet kontrollib seda teavet ning sisestab andmed automaatsesse süsteemi.

4. Kui kokkulangevus Eurodac-süsteemis näitab, et taotleja on varem esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse enne liikmesriikide territooriumilt lahkumist või väljasaatmist, osutab liikmesriik, kellele esitati uus taotlus, ka sellele, milline liikmesriik on olnud eelmise taotluse läbivaatamisel vastutav liikmesriik.

5. Liikmesriik, kellele taotlus esitati, teeb määruse (EÜ) 767/2008 artikli 21 kohaselt otsingu VISis. Kui kokkulangevus VISis näitab, et taotlejal on kehtiv viisa või et viisa kehtivusaeg lõppes vähem kui kuus kuud enne esimese taotluse esitamist, märgib liikmesriik viisataotluse numbriga ja liikmesriigi, kelle asutus väljastas viisa või pikendas seda, ning kas viisa on väljastatud teise liikmesriigi nimel.

Artikkel 23

Andmed automaatses süsteemis

1. Artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem näitab reaalselt:

- a) liidus esitatud taotluste koguarvu;
- b) igas liikmesriigis esitatud taotluste tegelikku arvu;
- c) iga liikmesriigi poolt ümberasustatud kolmanda riigi kodanike arvu;
- d) iga liikmesriigi kui vastutava liikmesriigi läbivaadatavate taotluste tegelikku arvu;
- e) iga liikmesriigi kvooti vastavalt artiklis 35 osutatud võrdlusalusele.

2. Artikli 22 lõikes 2 osutatud elektroonilisse toimikusse kantakse üksnes järgmised andmed:

- a) artikli 22 lõikes 2 osutatud taotluse kordumatu number;
- b) link artikli 22 lõike 1 punktis b ja artikli 22 lõikes 4 osutatud taotlustele;
- c) määruse [*määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek*] artikli 12 punktis i nimetatud viitenumber;
- d) hoiatusteate olemasolu pärast artikli 40 kohast turvakontrolli;
- e) vastutav liikmesriik;
- f) viite korral varasemale sama isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotlusele vastavalt artikli 22 lõikele 4 selle varasema taotluse eest vastutav liikmesriik;

g) viite korral viisale, mis on taotlejale väljastatud vastavalt artikli 22 lõikele 5, liikmesriik, kes väljastas viisa või pikendas seda või kelle nimel viisa väljastati, ja viisataotluse number;

h) kui kohaldatakse VII peatüki kohast jaotusmehhanismi, artikli 36 lõikes 4 ja artikli 39 punktis h osutatud teave.

3. Pärast vastutava liikmesriigi artikli 20 lõike 7 ja artikli 22 lõike 3 kohast teadet arvestab artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem selle taotluse ja selle tegelikult ümberasustatud kolmanda riigi kodaniku kõnealuse liikmesriigi kvoodi alla.

4. Elektroonilised toimikud kustutatakse automaatselt pärast määruse [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] artikli 17 lõikes 1 sätestatud ajavahemiku möödumist.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

III JAGU

VASTUVÕTMISPALVE MENETLEMINE

Artikkel ~~21~~ 24

Vastuvõtmispalve esitamine

1. Kui liikmesriik, kellele on esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, leiab, et taotluse läbivaatamise eest vastutab mõni muu liikmesriik, võib ⇒ palub ⇐ ta võimalikult kiiresti ja igal juhul kolme ⇒ ühe ⇐ kuu jooksul pärast taotluse esitamist artikli ~~20~~ 21 lõikes 2 määratletud tähenduses paluda sellisel muul liikmesriigil taotleja vastu võtta.

Kui Eurodac-süsteemis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud vastavalt määruse [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] artiklile 13, ⇒ või VISis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud vastavalt määruse (EL) 767/2008 artikli 21 lõikele 2, ⇐ saadetakse taotlus kahe kuu ⇒ nädala ⇐ jooksul pärast selle kokkulangevuse saamist vastavalt nimetatud määruse artikli ~~15~~ lõikele 2, piiramata esimese lõigu kohaldamist.

Kui palvet taotleja vastuvõtmiseks ei esitata esimeses ja teises lõigus sätestatud ajavahemike jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati.

~~2. Palve esitajaks olev liikmesriik võib paluda kiirelt vastata juhul, kui rahvusvahelise kaitse taotlus esitati pärast sisenemis- või viibimisloa andmisest keeldumist, pärast ebaseadusliku viibimise eest vahistamist või pärast väljasaatmiskorralduse kättetoimetamist või täideviimist.~~

~~Palves põhjendatakse kiire vastamise vajalikkust ja esitatakse tähtaeg, mille jooksul vastust oodatakse. See tähtaeg on vähemalt üks nädal.~~

~~32.~~ Lõigetes 1 ja ~~2~~ osutatud juhtudel esitatakse muule liikmesriigile saadetakse vastuvõtmispalve tüüpvormil ja lisatakse artikli ~~22~~ 25 lõikes ~~3~~ 4 osutatud kahes loendis

kirjeldatud otsesed või kaudsed tõendid ja/või asjakohased osad taotleja avaldustest, mis võimaldavad palve saajaks oleval liikmesriigil kindlaks teha, kas ta on käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav.

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu ühetaolised tingimused vastuvõtmispalvete koostamiseks ja esitamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel ~~22~~ 25

Vastuvõtmispalve vastamine

1. Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib kõiki asjaolusid vastavalt vajadusele ja teeb taotleja vastuvõtmiseks esitatud palve suhtes otsuse ~~kahe~~ ⇒ ühe ⇐ kuu jooksul palve saamisest.

↓ uus

2. Kui Eurodac-süsteemis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud vastavalt määruse [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] artiklile 13, või VISis esineb kokkulangevus andmetega, mis on registreeritud vastavalt määruse (EL) 767/2008 artikli 21 lõikele 2, teeb taotluse saanud liikmesriik kahe nädala jooksul pärast taotluse saamist taotluse kohta otsuse, piiramata esimese lõigu kohaldamist.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

~~23~~. Vastutava liikmesriigi määramise menetluses kasutatakse otseseid ja kaudseid tõendeid.

~~34~~. Komisjon koostab rakendusaktide abil kaks loendit, milles määratletakse vastavalt käesoleva lõigu punktidele a ja b asjakohased otsesed ja kaudsed tõendid, ning vaatab need regulaarselt läbi. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

a) Otsesed tõendid:

- i) need hõlmavad vormilisi tõendeid, mille põhjal määratakse kindlaks käesoleva määruse kohane vastutus, kui vastupidised tõendid neid ümber ei lükka;
- ii) liikmesriigid esitavad artiklis ~~44~~ 56 osutatud komiteele eri liiki haldusdokumentide näidised kooskõlas vormiliste tõendite loendis esitatud liigitusega.

b) Kaudsed tõendid:

- i) need hõlmavad kaudseid tõendeid, mis, olgugi et need on ümberlükatavad, võivad teataval juhul olla oma tõendusjõu poolest piisavad;
- ii) nende tõendusjõudu seoses vastutusega rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest hinnatakse iga juhtumi puhul eraldi.

~~45~~. Tõendeid ei tohiks nõuda rohkem, kui on vaja käesoleva määruse nõuetekohaseks kohaldamiseks.

56. Vormiliste tõendite puudumise korral tunnistab palve saajaks olev liikmesriik end vastutavaks, kui kaudsed tõendid on omavahel kooskõlas, kontrollitavad ja vastutuse kindlakstegemiseks piisavalt üksikasjalikud.

~~6. Kui palve esitajaks olev liikmesriik on palunud kiiret vastust kooskõlas artikli 21 lõikega 2, annab palve saajaks olev liikmesriik endast parima, et soovitud tähtajast kinni pidada. Erandjuhtudel, mil on võimalik tõendada, et taotleja vastuvõtmispalve läbivaatamine on eriti keeruline, võib palve saajaks olev liikmesriik vastata pärast soovitud tähtaja möödumist, kuid peab seda igal juhul tegema ühe kuu jooksul. Sel juhul peab palve saajaks olev liikmesriik palve esitajaks olevale liikmesriigile algselt soovitud tähtaja jooksul teatama oma otsusest vastamine edasi lükata.~~

7. Kui ~~vastust ei anta~~ ⇒ palve saanud liikmesriik ei esita palvele vastuväidet ⇐ lõikes 1 osutatud ~~kahe~~ ⇒ ühe ⇐ kuu jooksul ~~või lõikes 6 osutatud ühe kuu jooksul~~ ⇒ vastusega, milles esitatakse sisulised põhjused, või vajaduse korral lõikes 2 nimetatud kahe nädalase perioodi jooksul ⇐, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus isik vastu võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema saabumiseks.

IV JAGU

~~TAGASIVÕTMISPALVE~~ ⇔ TAGASIVÕTMISTEATE ⇔ MENETLEMINE

Artikkel ~~23~~ 26

~~Tagasivõtmispalve~~ ⇔ Tagasivõtmisteate ⇔ esitamine, kui palve esitajaks olevas liikmesriigis on esitatud uus taotlus

1. ~~Kui liikmesriik, kus Artikli 18 20 lõike 1 punktis b, c, või d ⇒ või e ⇐ osutatud ⇔ olukorras ⇔ isik esitas uue rahvusvahelise kaitse taotluse, leiab, et artikli 20 lõike 5 ja artikli 18 lõike 1 punkti b, c või d kohaselt on vastutav mõni muu liikmesriik, võib ta paluda sellisel liikmesriigil taotleja tagasi võtta ⇒ teeb liikmesriik, kus isik viibib, tagasivõtmisteate hiljemalt kahe nädala jooksul pärast Eurodaci kokkulangevuse teate saamist ning annab kõnealuse isiku üle vastutavale liikmesriigile ⇐.~~

~~2. Tagasivõtmispalve esitatakse võimalikult kiiresti ja igal juhul kahe kuu jooksul määruse (EL) nr 603/2013 artikli 9 lõike 5 kohase Eurodaci kokkulangevuse teate saamisest.~~

~~Kui tagasivõtmispalve tugineb muudele tõenditele kui Eurodac süsteemist saadud andmed, tuleb need saata palve saajaks olevale liikmesriigile kolme kuu jooksul pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist artikli 20 lõikes 2 määratletud tähenduses.~~

~~3. Kui tagasivõtmispalvet ei esitata lõikes 2 sätestatud ajavahemiku jooksul, vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest liikmesriik, kus taotlus esitati.~~

42. Tagasivõtmispalve ⇒ Tagasivõtmisteate ⇐ esitatakse tüüpvormil ja sellele lisatakse artikli ~~22~~ 25 lõikes ~~3~~ 4 nimetatud kahes loendis kirjeldatud otsesed või kaudsed tõendid ja/või asjakohased osad asjaomase isiku avaldustest, mis võimaldavad palve saajaks oleva liikmesriigi asutustel kindlaks teha, kas ta on käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav.

↓ uus

3. Vastutav liikmesriik kinnitab teate saamist viivitamata teate saatnud liikmesriigile.

4. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu ühetaolised tingimused ⇒ tagasivõtmisteade ↵ tagasivõtmispalvete koostamiseks ja esitamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

~~Artikkel 24~~

~~Tagasivõtmispalve esitamine, kui uut taotlust palve esitajaks olevas liikmesriigis ei ole esitatud~~

~~1. Kui liikmesriik, mille territooriumil artikli 18 lõike 1 punktis b, c või d osutatud isik viibib ilma elamisloata ning kui uut rahvusvahelise kaitse taotlust ei ole esitatud, leiab, et artikli 20 lõike 5 ja artikli 18 lõike 1 punkti b, c või d kohaselt on vastutav mõni teine liikmesriik, võib ta paluda sellel teisel liikmesriigil taotleja tagasi võtta.~~

~~2. Erandina Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ (ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel)³⁰ artikli 6 lõikest 2, kui liikmesriik, kelle territooriumil isik ilma elamisloata viibib, otsustab vastavalt määruse (EL) nr 603/2013 artiklile 17 teha otsingu Eurodac süsteemis, esitatakse käesoleva määruse artikli 18 lõike 1 punktis b või c osutatud isiku või artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isiku, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus ei ole lõpliku otsusega tagasi lükatud, tagasivõtmispalve võimalikult kiiresti ja igal juhul kahe kuu jooksul määruse (EL) nr 603/2013 artikli 17 lõike 5 kohase Eurodaci kokkulangevuse teate saamisest. Kui tagasivõtmispalve tugineb muudele tõenditele kui Eurodac süsteemist saadud andmed, tuleb need saata palve saajaks olevale liikmesriigile kolme kuu jooksul pärast seda, kui palve esitajaks olev liikmesriik on saanud teada, et asjaomase isiku eest võib vastutada mõni muu liikmesriik.~~

~~3. Kui tagasivõtmispalvet ei esitata lõikes 2 sätestatud ajavahemiku jooksul, siis liikmesriik, kelle territooriumil asjaomane isik ilma elamisloata viibib, annab nimetatud isikule võimaluse esitada uus taotlus.~~

~~4. Kui käesoleva määruse artikli 18 lõike 1 punktis d osutatud isik, kelle rahvusvahelise kaitse taotlus lükatati lõpliku otsusega ühes liikmesriigis tagasi, viibib teises liikmesriigis elamisloata, võib viimati nimetatud liikmesriik paluda esimesel liikmesriigil asjaomane isik tagasi võtta või kohaldada tagasisaatmismenetlust kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ.~~

~~Kui viimati nimetatud liikmesriik otsustas paluda esimesel liikmesriigil asjaomane isik tagasi võtta, ei kohaldata direktiivis 2008/115/EÜ sätestatud eeskirju.~~

~~5. Palve artikli 18 lõike 1 punktis b, c või d osutatud isiku tagasivõtmiseks esitatakse tüüpvormil ja sellele lisatakse artikli 22 lõikes 3 nimetatud kahes loendis kirjeldatud otsesed või kaudsed tõendid ja/või asjakohased osad isiku avaldusest, mis võimaldavad palve saajaks oleva liikmesriigi asutustel kindlaks teha, kas ta on käesolevas määruuses sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutav.~~

~~Komisjon koostab rakendusaktide abil vastavalt artikli 22 lõike 3 punktides a ja b sätestatud kriteeriumidele kaks loendit asjakohaste otsuste ja kaudsete tõendite kohta, vaatab seda regulaarselt läbi ning võtab vastu ühetaolised tingimused tagasivõtmispalvete koostamiseks ja~~

³⁰ ELTL 348, 24.12.2008, lk 98.

esitamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

~~Artikkel 25~~

~~Tagasivõtmispalvele vastamine~~

~~1. Palve saajaks olev liikmesriik kontrollib asjaolusid vastavalt vajadusele ja teeb asjaomase isiku tagasivõtmispalve suhtes otsuse võimalikult kiiresti ja igal juhul ühe kuu jooksul palve saamisest. Kui palve põhineb Eurodac süsteemist saadud teabel, lüheneb see tähtaeg kahele nädalale.~~

~~2. Kui vastust ei anta lõikes 1 osutatud ühe kuu või kahe nädala jooksul, loetakse palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus asjaomane isik tagasi võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema saabumiseks.~~

IV V JAGU

MENETLUSLIKUD TAGATISED

Artikkel ~~26~~ 27

Üleandmisotsusest teatamine

1. Kui palve saajaks olev liikmesriik nõustub taotleja või muu artikli 18 lõike 1 punktis e või d osutatud isiku vastu võtma või tagasi võtma, teatab palve esitajaks olev liikmesriik asjaomasele isikule ⇒ taotlejale viivitamata kirjalikult ⇐ otsusest anda ta üle vastutavale liikmesriigile ning vajaduse korral ka otsusest jätta ta rahvusvahelise kaitse taotlus läbi vaatamata.

↓ uus

2. Kui taotleja või muud artikli 20 lõike 1 punktis c, d või e osutatud isik tuleb tagasi võtta, teatab liikmesriik, kus taotleja viibib, asjaomasele isikule põhjendamatu viivitusega kirjalikult otsusest ta vastutavale liikmesriigile üle anda.

↓ 604/2013 (kohandatud)

⇒ uus

3. Kui asjaomast isikut esindab õigusnõustaja või muu nõustaja, võib liikmesriik teavitada kõnealusest otsusest asjaomase isiku asemel nimetatud õigusnõustajat või muud nõustajat ning vajaduse korral edastada otsuse asjaomasele isikule.

~~24. Lõikes~~ getes 1 ⇒ ja 2 ⇐ osutatud otsus sisaldab teavet olemasolevate õiguskaitsevahendite kohta, sealhulgas õiguse kohta taotleda vajaduse korral täitmise peatamist, samuti tähtaegade kohta, mida kohaldatakse selliste õiguskaitsevahendite kasutamise suhtes ja üleandmise teostamise suhtes ning vajaduse korral teavet selle kohta, kuhu ja millal asjaomane isik peaks ilmuma, kui ta reisib vastutavasse liikmesriiki omal käel.

Liikmesriigid tagavad selle, et asjaomasele isikule edastatakse teave füüsiliste või juriidiliste isikute kohta, kes võivad talle pakkuda õigusabi, koos ~~lõikes~~ getes 1 ⇒ ja 2 ⇐ nimetatud otsusega, kui nimetatud teavet ei ole juba edastatud.

35. Kui asjaomast isikut ei abista või esinda õigusnõustaja või muu nõustaja, teavitab liikmesriik teda keeles, millest asjaomane isik aru saab või millest arusaamist võib temalt mõistlikult eeldada, otsuse peamistest elementidest, mis sisaldavad alati teavet olemasolevate õiguskaitsevahendite ja nende kasutamise tähtaegade kohta.

Artikkel ~~27~~ 28

Õiguskaitsevahendid

1. Taotlejal või muul artikli ~~18~~ 20 lõike 1 punktis c, või d ⇒ või e ⇐ osutatud isikul on õigus tõhusale õiguskaitsele üleandmisotsuse faktiliste või õiguslike asjaolude vaidlustamise või läbivaatamise kaudu kohtus.

2. Liikmesriigid näevad ⇒ pärast üleandmisotsuse teatavakstegemist ⇐ ette mõistlikku ⇒ seitsmepäevase ⇐ tähtaja, mille jooksul asjaomane isik võib kasutada oma lõike 1 kohast õigust tõhusale õiguskaitsele.

3. Üleandmisotsuse vaidlustamise või läbivaatamise korral ~~sätetavad liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses, et:~~ ⇒ teeb kohus 15 päeva jooksul vaidlustamise või läbivaatamise suhtes sisulise otsuse. Üleandmist ei toimu ennekõnealuse otsuse tegemist vaidlustamise või läbivaatamise kohta. ⇐

~~a) vaidlustamine või läbivaatamine annab asjaomastele isikutele õiguse jääda asjaomasesse liikmesriiki, kuni selguvad vaidlustamise või läbivaatamise tulemused, või~~

~~b) üleandmine peatub automaatselt ning selline peatumine aegub pärast mõistlikku ajavahemikku, mille jooksul kohus otsustab pärast palve üksikasjalikku ja tähelepanelikku läbivaatamist, kas anda vaidlustamisele või läbivaatamisele peatav mõju, või~~

~~c) asjaomasele isikule antakse võimalus esitada mõistliku aja jooksul kohtule taotlus peatada üleandmisotsuse täideviimine kuni vaidlustamise või läbivaatamise tulemuste selgumiseni. Liikmesriigid tagavad, et tõhus õiguskaitsevahend on olemas, peatades üleandmise, kuni võetakse vastu otsus esimese peatamise palve kohta. Otsus selle kohta, kas peatada üleandmisotsuse rakendamine, võetakse vastu mõistliku aja jooksul, võimaldades samas palve üksikasjaliku ja tähelepaneliku läbivaatamise. Üleandmise rakendamise peatamisest keeldumise otsuses esitatakse selle aluseks olevad põhjused.~~

~~4. Liikmesriigid võivad ette näha, et pädevad asutused võivad ex officio otsustada peatada üleandmisotsuse rakendamise kuni vaidlustamise või läbivaatamise tulemuse selgumiseni.~~

↓ uus

4. Lõikes 1 sätestatud tõhusa õiguskaitsevahendi kohaldamisala on piiratud selle hindamisega, kas rikutakse artikli 3 lõiget 2 seoses ebainimliku või alandava kohtlemise ohu esinemisega või artikleid 10–13 ja 18.

5. Kui ei tehta lõikes 1 osutatud üleandmisotsust, näeb liikmesriik ette kohtu ees kasutatava tõhusa õiguskaitsevahendi, kui taotleja väidab, et perekonnaliige või saatjata alaealiste puhul sugulane viibib legaalselt muus liikmesriigis kui see liikmesriik, kes vaatab läbi tema

rahvusvahelise kaitse taotlust, ning peab seetõttu seda teist liikmesriiki taotluse läbivaatamise eest vastutavaks liikmesriigiks.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

56. Liikmesriigid tagavad, et asjaomasel isikul oleks võimalus saada õigusabi ning vajaduse korral keelelist abi.

67. Liikmesriigid tagavad, et õigusabi pakutakse taotluse korral tasuta juhul, kui asjaomane isik ei suuda tasuda sellega kaasnevaid kulusid. Liikmesriigid võivad ette näha, et tasude ja muude kulude osas ei kohelda õigusabiga seotud küsimustes taotlejaid soodsamalt kui üldiselt liikmesriigi enda kodanikke.

Piiramata meelevaldselt õigusabi kasutamist, võivad liikmesriigid sätestada, et tasuta õigusabi või esindamist ei võimaldata, kui pädeva asutuse või kohtu hinnangul ei ole vaidlustamisel või läbivaatamisel ilmseid eduvõimalusi.

Kui ametiasutus, mis ei ole kohus, otsustab mitte võimaldada tasuta õigusabi vastavalt käesolevale lõikele, pakuvad liikmesriigid õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, et vaidlustada nimetatud otsus kohtus. ⇒ Otsuse vaidlustamise korral on kõnealune õiguskaitsevahend lõikes 1 osutatud õiguskaitsevahendi lahutamatu osa. ⇐

Käesolevas lõikes sätestatud tingimuste täitmisel tagavad liikmesriigid, et õigusabi ja esindamist ei piirata omavoliliselt ning et taotleja tegelikku juurdepääsu õigusemõistmisele ei takistata.

Õigusabi sisaldab vähemalt nõutavate menetluskäikude ettevalmistamist ja esindamist kohtus ning selle osutamise lubamisel võib piirduda ainult nende õigusnõustajate või muude nõustajatega, keda on siseriikliku õigusega spetsiaalselt määratud abi osutama ja esindama.

Õigusabi kasutamise kord sätestatakse riiklike õigusaktidega.

VI JAGU

KINNIPIDAMINE ÜLEANDMISE EESMÄRGIL

Artikkel ~~28~~ 29

Kinnipidamine

1. Liikmesriigid ei tohi isikut kinni pidada ainult sel põhjusel, et tema suhtes kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud menetlust.

2. Liikmesriigid võivad isikuid kinni pidada, et tagada üleandmismenetluse täideviimine vastavalt käesolevale määrusele, kui on olemas asjaomaste isikute märkimisväärne põgenemise oht, hinnates igat juhtumit eraldi ning juhul, kui kinnipidamine on proportsionaalne, kui muid, leebemaid alternatiivseid sunnimeetmeid ei ole võimalik tõhusalt kohaldada.

3. Kinni peetakse võimalikult lühikeseks ajaks ning see ei tohi ületada ajavahemikku, mida on põhjendatult vaja nõutud haldusmenetluste nõuetekohaseks täitmiseks, kuni üleandmine on käesoleva määruse kohaselt läbi viidud.

Kui isik peetakse vastavalt käesolevale artiklile kinni, ei tohi ajavahemik vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve ⇒ või tagasivõtmisteate ⇐ esitamiseks ületada ~~ühte kuud~~ ⇒ kaht nädalat ⇐ alates taotluse esitamisest. Liikmesriik, kes teostab menetlust kooskõlas käesoleva määrusega, palub ~~sellistel juhtudel~~ ⇒ vastuvõtmispalvele ⇐ kiiret vastust. Selline vastus antakse ~~kahe~~ ⇒ ühe ⇐ nädala jooksul alates vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve esitamisest. Kui vastust ei anta ~~kahe~~ ⇒ ühe ⇐ nädala jooksul, loetakse ⇒ vastuvõtmis ⇐ palve rahuldatuks, millega kaasneb kohustus isik vastu ~~või tagasi~~ võtta, sealhulgas kohustus võtta vajalikud meetmed tema saabumiseks.

Kui isik on käesoleva artikli kohaselt kinni peetud, siis selle isiku üleandmine palve esitanud liikmesriigilt vastutavale liikmesriigile toimub esimesel reaalsel võimalusel ja hiljemalt ~~kuue~~ ⇒ nelja ⇐ nädala jooksul ⇒ lõpliku üleandmise otsuse tegemisest ⇐ ~~ajast, mil teine liikmesriik rahuldab kaudselt või otseselt palve asjaomane isik vastu või tagasi võtta, või ajast, mil vaidlustamise või läbivaatamise peatav toime vastavalt artikli 27 lõikele 3 lõpeb.~~

Kui palve esitanud liikmesriik ei suuda pidada kinni vastu- või tagasivõtmispalve ⇒ või tagasivõtmisteate ⇐ esitamise tähtaegadest või kui üleandmine ei toimu kolmandas lõigus osutatud ~~kuue~~ ⇒ nelja ⇐ nädalase perioodi jooksul, vabastatakse kinnipeetu. Jätkuvalt kohaldatakse vastavalt artikleid ~~21~~ 24, ~~23~~ 26 ~~24~~ ja ~~29~~ 30.

4. Selleks et tagada üleandmine vastutavale liikmesriigile, kohaldatakse kinnipeetud isikute suhtes kohaldatavate kinnipidamistingimuste ja tagatiste suhtes direktiivi 2013/33/EL artikleid 9, 10 ja 11.

~~VI~~ VII JAGU

ÜLEANDMINE

Artikkel ~~29~~ 30

Menetlused ja tähtajad

↓ uus

1. Vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust läbi viiv liikmesriik, kelle artikli 20 lõike 1 punktis a osutatud vastuvõtmispalve rahuldati või kes edastas artikli 20 lõike 1 punktides b–e osutatud tagasivõtmisteate, teeb üleandmisotsuse hiljemalt ühe nädala jooksul pärast palve rahuldamist või teate edastamist ning annab asjaomase taotleja või isiku üle vastutavale liikmesriigile.

↓ 604/2013 (kohandatud)

⇒ uus

Palve esitanud liikmesriik annab taotleja või muu artikli ~~18~~ 20 lõike 1 punktis c, ~~või d~~ ⇒ või e ⇐ osutatud isiku pärast asjaomaste liikmesriikide omavahelist nõupidamist vastutavale liikmesriigile üle kooskõlas oma riigi õigusega esimesel võimalusel ja hiljemalt ⇒ nelja nädala jooksul pärast lõplikku üleandmisotsust ⇐ ~~kuue kuu jooksul ajast, mil teine liikmesriik rahuldab vastuvõtmis- või tagasivõtmispalve või tehti lõplik otsus vaidlustamise või uuesti läbi vaatamise suhtes, kui sellel oli peatav toime vastavalt artikli 27 lõikele 3.~~

Kui üleandmine vastutavale liikmesriigile viiakse läbi järelevalve all toimuva lahkumisenä või saatjaga, tagavad liikmesriigid, et see korraldatakse inimlikult ning põhiõigusi ja inimväärikust täielikult austades.

Vajaduse korral annab palve esitanud liikmesriik taotlejale reisiloo. Komisjon koostab rakendusaktide abil reisiloo kujunduse. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Vastutav liikmesriik teatab palve esitanud liikmesriigile sõltuvalt asjaoludest kas asjaomase isiku kohalejõudmisest või sellest, et isik ei ole ettenähtud tähtaja jooksul kohale ilmunud.

~~2. Kui üleandmine ei toimu kuue kuu jooksul, vabaneb vastutav liikmesriik kohustusest asjaomane isik vastu või tagasi võtta ning vastutus läheb üle palve esitanud liikmesriigile. Nimetatud tähtaega võib pikendada kõige rohkem ühe aastani, kui üleandmist ei saa teostada asjaomase isiku kinnipidamise tõttu, või kõige rohkem 18 kuuni, kui isik on põgenenud.~~

32. Kui isik antakse üle ekslikult või kui üleandmisotsus lükatakse pärast üleandmist ümber otsuse vaidlustamise või läbivaatamise tulemusel, peab üleandnud liikmesriik isiku viivitamata tagasi võtma.

43. Komisjon kehtestab rakendusaktide abil ühetaolised tingimused liikmesriikidevaheliseks teabega tutvumiseks ja selle vahetamiseks, eelkõige juhtudel, kui üleandmine on edasi lükatud või see hilineb, üleandmine toimub vaikimisi kokku lepitud tingimustel, alaealiste või ülalpeetavate isikute üleandmisel ning järelevalve all toimival üleandmisel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel ~~30~~ 31

Üleandmiskulud

1. Kulud, mis tekivad taotleja või muu artikli ~~18~~ 20 lõike 1 punktis c, ~~või~~ d ⇒ või e ⇐ osutatud isiku üleandmisega vastutavale liikmesriigile, katab isikut üle andev liikmesriik.
2. Kui asjaomane isik on vaja saata mõnda liikmesriiki tagasi sellepärast, et tema üleandmine oli ekslik või üleandmisotsust muudeti pärast üleandmist otsuse vaidlustamise või läbivaatamise tulemusel, katab isiku tagasitoomisega oma territooriumile tekkivad kulud liikmesriik, kes algselt andis isiku üle.
3. Käesoleva määruse kohaselt üle antavatelt isikutelt ei nõuta sellise üleandmisega seotud kulude katmist.

Artikkel ~~31~~ 32

Asjakohase teabe vahetamine enne üleandmist

1. Liikmesriik, kes annab taotleja või muu artikli ~~18~~ 20 lõike 1 punktis c või d nimetatud isiku üle, edastab vastutavale liikmesriigile ainult sellised üleantava isiku isikuandmed, mis on ☒ piisavad ☒ nõuetekohased, asjakohased ja ~~hädavajalikud~~ ⇒ piirduvad sellega, mis on vajalik ⇐ selleks, et tagada, et vastutava liikmesriigi pädevad asutused saaksid asjaomasele isikule pakkuda piisavat abi kooskõlas siseriikliku õigusega, sealhulgas vältimatut arstiabi, mis on vajalik nimetatud isiku eluliste huvide kaitsmiseks, ning tagada käesoleva määruse ja muude asjakohaste varjupaiga andmist käsitlevate õiguslike vahenditega ette nähtud kaitse ja õiguste järjepidevus. Nimetatud andmed edastatakse vastutavale liikmesriigile mõistliku ajavahemiku jooksul, et tagada, et vastutava liikmesriigi pädevatel asutustel oleks kooskõlas siseriikliku õigusega vajalike meetmete võtmiseks piisavalt aega.

2. Üleandev liikmesriik edastab pädevatele asutustele siseriikliku õigusega kättesaadava teabe ulatuses vastutavale liikmesriigile mis tahes teabe, mida ta peab üleantava isiku õiguste ja koheste erivajaduste kindlustamiseks oluliseks, eelkõige:

- a) mis tahes kohesed meetmed, mida vastutav liikmesriik peab võtma, et tagada üleantava isiku erivajaduste asjakohane käsitlemine, sealhulgas mis tahes vältimatu arstiabi;
- b) võimalike vastuvõtvast liikmesriigis viibivate pereliikmete, sugulaste või teiste perekonda kuuluvate isikute kontaktandmed;
- c) alaealiste puhul teave nende hariduse kohta;
- d) teave taotleja vanuse hindamise kohta.

3. Käesolevas artiklis reguleeritud teabevahetus toimub ainult asutuste vahel, kellest on komisjonile käesoleva määruse artikli ~~35~~ 47 kohaselt teatatud määruse (EÜ) nr 1560/2003 artikliga 18 loodud elektroonilise sidevõrgu „DubliNet” kaudu. vahetatud teavet kasutatakse ainult käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eesmärkidel ning seda teavet täiendavalt ei töödelda.

4. Selleks et hõlbustada liikmesriikide teabevahetust, koostab komisjon rakendusaktide abil standardvormi käesoleva artikli kohaselt nõutava teabe edastamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Artikli ~~34~~ lõikes ~~8~~ 12 ⇒ 46 lõikes 8 ⇐ sätestatud eeskirju kohaldatakse käesolevas artiklis reguleeritud teabevahetuse suhtes.

Artikkel ~~32~~ 33

Terviseandmete vahetamine enne taotleja üleandmist

1. Pädevatele asutustele siseriikliku õigusega kättesaadavas ulatuses edastab üleandev liikmesriik vastutavale liikmesriigile teabe üleantava isiku erivajaduste kohta, mis võib erijuhtudel sisaldada teavet üleantava isiku füüsilise ja vaimse tervise kohta, üksnes arstiabi või ravi eesmärgil, eelkõige puudega isikute, eakate, rasedate, alaealiste ning piinamise, vägistamise või muu raske psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalla ohvriks langenud isikute puhul. See teave edastatakse ühise tervisetõendiga, millele on lisatud vajalikud dokumendid. Vastutav liikmesriik tagab, et sellistele erivajadustele pööratakse piisavat tähelepanu, eelkõige juhul, kui taotleja vajab vältimatut arstiabi.

Komisjon koostab rakendusaktide abil ühise tervisetõendi. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Üleandev liikmesriik edastab lõikes 1 osutatud teabe vastutavale liikmesriigile üksnes siis, kui on saadud taotleja ja/või teda esindava isiku selgesõnaline nõusolek, või ~~kui ta ei ole füüsiliselt või õiguslikult võimeline oma nõusolekut andma~~, kui see on vajalik ⇒ rahvatervise ja avaliku julgeoleku kaitsmiseks ⇐ ☒ või kui ta ei ole füüsiliselt või õiguslikult võimeline oma nõusolekut andma, ☒ asjaomase või muu isiku eluliste huvide kaitsmiseks. Nõusoleku puudumine või nõusoleku andmisest keeldumine ei takista taotleja üleandmist.

3. Lõikes 1 osutatud isiku tervisega seotud andmeid tohib töödelda ainult tervishoiutöötaja, kellel on riiklike õigusaktide või pädevate asutuste kehtestatud eeskirjade alusel meditsiinisaladuse hoidmise kohustus, või muu isik, kellel on samaväärne ametisaladuse hoidmise kohustus.

4. Käesolevas artiklis reguleeritud teabevahetus toimub ainult lõikes 3 osutatud tervishoiutöötajate või muude isikute vahel. Vahetatud teavet kasutatakse üksnes lõikes 1 sätestatud eesmärkidel ning seda teavet täiendavalt ei töödelda.

5. Komisjon võtab rakendusaktide abil vastu käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud teabevahetuse ühetaolised tingimused ja praktilise korra. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

6. Käesoleva artikli alusel toimuva teabevahetuse suhtes kohaldatakse artikli ~~34 lõigetes 8 kuni 12~~ ⇒ 46 lõikes 8 ⇐ sätestatud korda.

~~Artikkel 33~~

~~Varajase hoiatamise, valmisoleku ja kriisiohjamise mehhanism~~

~~1. Kui komisjon teeb kindlaks, lähtudes eelkõige teabest, mille EASO on vastavalt määrusele (EL) nr 439/2010 kogunud, et käesoleva määruse rakendamine võib sattuda ohtu kas liikmesriigi varjupaigasüsteemi ohustava suure koormuse tuvastamise ja/või liikmesriigi varjupaigasüsteemi toimimisel esinevate probleemide tõttu, siis esitab komisjon koostöös EASOga kõnealusele liikmesriigile soovitusel, kutsudes viimast üles koostama ennetavat tegevuskava.~~

~~Asjaomane liikmesriik teavitab nõukogu ja komisjoni, kas ta kavatses esitada ennetava tegevuskava koormuse ja/või probleemide leevendamiseks oma varjupaigasüsteemi toimimises, tagades samas rahvusvahelise kaitse taotluse esitajate põhiõiguste kaitse.~~

~~Liikmesriik võib oma äranägemise järgi ja omal algatusel koostada ennetava tegevuskava ning seda hiljem revideerida. Ennetava tegevuskava koostamisel võib liikmesriik küsida komisjonilt, teistelt liikmesriikidelt, EASO-lt ja teistelt asjakohastelt liidu ametitelt abi.~~

~~2. Kui ennetav tegevuskava on koostatud, esitab asjaomane liikmesriik nii selle kui ka selle rakendamist käsitlevad regulaarsed aruanded nõukogule ja komisjonile. Komisjon teavitab ka Euroopa Parlamenti ennetava tegevuskava põhielementidest. Komisjon esitab aruanded selle rakendamise kohta nõukogule ning edastab aruanded selle rakendamise kohta Euroopa Parlamendile.~~

~~Asjaomane liikmesriik võtab vajalikke meetmeid, et lahendada olukord, mis on tekkinud erilisest survest tema varjupaigasüsteemile, või tagada, et tuvastatud probleemidega tegeletakse enne, kui olukord halveneb. Kui ennetav tegevuskava hõlmab meetmeid, mille eesmärk on leevendada liikmesriigi varjupaigasüsteemile langevat erulist survet, mis võib ohustada käesoleva määruse rakendamist, küsib komisjon EASO-lt nõu, enne kui ta annab aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.~~

~~3. Kui komisjon teeb EASO analüüsi põhjal kindlaks, et ennetava tegevuskava rakendamine ei ole tuvastatud puudusi parandanud või kui on esile tõusnud tõsine oht, et varjupaigaalane olukord asjaomases liikmesriigis areneb kriisiks, mida ennetava tegevuskava abil tõenäoliselt leevendada ei saa, siis võib komisjon, vajaduse korral koostöös EASOga, paluda asjaomasel liikmesriigil täpsustada oma kriisiohjamise tegevuskava ja vajaduse korral ka selle revideeritud versioone. Kriisiohjamise tegevuskava tagab selle, et kogu protsessi vältel peetakse kinni liidu varjupaigaõigustikust, eelkõige rahvusvahelise kaitse taotlejate põhiõigustest.~~

~~Pärast seda, kui asjaomane liikmesriik on saanud taotluse täpsustada kriisiohjamise tegevuskava, täpsustab viimane koostöös komisjoni ja EASOga nimetatud plaani viivitamata ning hiljemalt kolme kuu jooksul pärast taotluse saamist.~~

~~Asjaomane liikmesriik esitab kriisiohjamise tegevuskava ja vähemalt iga kolme kuu tagant aruande selle rakendamise kohta komisjonile ja vajaduse korral teistele asjaomastele sidusrühmadele, näiteks EASO-le.~~

~~Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kriisiohjamise tegevuskavast, selle võimalikest revideeritud versioonidest ja nende rakendamisest. Nimetatud aruannetes annab asjaomane liikmesriik aru andmete kohta, et kontrollida kriisiohjamise tegevuskava täitmist, näiteks menetluse pikkus, kinnipidamistingimused ning vastuvõtuvõime seoses taotlejate sissevooluga.~~

~~4. Kogu käesoleva artikli alusel loodud varajase hoiatamise, valmisoleku ja kriisiohjamise protsessi jooksul jälgib nõukogu tähelepanelikult olukorda ning võib paluda lisateavet ja pakkuda poliitilisi suuniseid, eelkõige seoses olukorra kiireloomulisuse ja raskusega, ning seega ka seoses liikmesriigi vajadusega koostada kas ennetav tegevuskava või vajaduse korral kriisiohjamise tegevuskava. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kogu protsessi vältel pidada nõu ning pakkuda juhtnõore solidaarsusmeetmete osas oma äranägemise järgi.~~

↴ uus

VII PEATÜKK

Korrigeeriv jaotusmehhanism

Artikkel 34

Üldpõhimõte

1. Käesolevas peatükis osutatud jaotusmehhanismi kohaldatakse liikmesriigi toetamiseks, kui sellele liikmesriigile on esitatud eproportsionaalsel arvul rahvusvahelise kaitse taotlusi, millega seoses on ta vastutav liikmesriik käesoleva määruse tähenduses.

2. Lõiget 1 kohaldatakse, kui artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem näitab, et III peatüki, artikli 3 lõike 2 või 3, artikli 18 ja 19 kriteeriumide kohaselt liikmesriigi vastutusalasse kuuluvate rahvusvahelise kaitse taotluste arv on lisaks tegelikult ümberasustatud isikute arvule suurem kui 150 % kõnealuse liikmesriigi kvoodist, mis on määratud kindlaks artiklis 35 osutatud võrdlusalusega.

3. Liikmesriigi kvoodi määramiseks kohaldatakse artiklis 35 osutatud võrdlusalust taotluste koguarvu ning ümberasustatud isikute koguarvu suhtes, mille asjaomane vastutav liikmesriik on sisestanud automaatsesse süsteemi viimase 12 kuu jooksul.

4. Automaatne süsteem teatab liikmesriikidele, komisjonile ja Euroopa Liidu Varjupaigaametile kord nädalas liikmesriikidele eraldatud kvoodid taotluste jaoks, mille puhul nad on vastutavad liikmesriigid.

5. Automaatne süsteem jälgib pidevalt, kas mõni liikmesriik ületab lõikes 2 osutatud künnist, ning selle ületamise korral teavitab liikmesriike ja komisjoni sellest asjaolust, näidates ära künnist ületavate taotluste arvu.

6. Pärast lõikes 5 osutatud teavitamist kohaldatakse jaotusmehhanismi.

Artikkel 35

Võrdlusalus

1. Korrigeeriva mehhanismi jaoks määratakse võrdlusaluse põhjal igale liikmesriigile kvoot.
2. Lõikes 1 osutatud võrdlusalus põhineb iga liikmesriigi puhul järgmistel kriteeriumidel vastavalt Eurostati andmetele:
  - a) elanikkonna suurus (50% osatähtsus);
  - b) kogu SKP (50 % osatähtsus);
3. Lõikes 2 osutatud kriteeriume kohaldatakse I lisas sätestatud valemi abil.
4. Euroopa Liidu Varjupaigaamet kehtestab võrdlusaluse ja kohandab igal aastal Eurostati andmete alusel võrdlusaluse jaoks kriteeriumide arvulisi väärtusi, samuti lõikes 2 osutatud võrdlusalust.

Artikkel 36

Võrdlusaluse kohaldamine

1. Kui artikli 34 lõikes 2 osutatud künnis on saavutatud, kohaldab artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem artiklis 35 osutatud võrdlusalust nende liikmesriikide suhtes, kelle vastutusalasse kuuluvate taotluste arv on artikli 35 lõike 1 kohasest kvoodist väiksem, ja teavitab sellest liikmesriike.
2. Taotlejad, kes esitasid oma taotluse toetatavas liikmesriigis pärast artikli 34 lõikes 5 osutatud jaotamisest teavitamist, jaotatakse lõikes 1 osutatud liikmesriikidesse ning need liikmesriigid määravad kindlaks vastutava liikmesriigi.
3. Taotlused, mis kuulutatakse vastuvõetamatuks või vaadatakse läbi kiirendatud menetlusega artikli 3 lõike 3 kohaselt, ei kuulu jaotamisele.
4. Lõike 1 kohaselt võrdlusaluse kohaldamise põhjal näitab artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem ära jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigi ja edastab selle teabe 72 tunni jooksul pärast artikli 22 lõikes 1 osutatud registreerimist toetatavale liikmesriigile ja jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile ning lisab jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigi artikli 23 lõikes 2 osutatud elektroonilisse toimikusse.

Artikkel 37

Finantssolidaarsus

1. Liikmesriik võib pärast käesoleva määruse jõustumist kolmekuulise perioodi lõpus ja pärast seda iga kaheteistkuulise perioodi lõpus sisestada automaatsesse süsteemi teabe, et ta ei osale ajutiselt käesoleva määruse VII peatükis sätestatud korrigeerivas jaotusmehhanismis ja teavitab sellest liikmesriike, komisjoni ja Euroopa Liidu Varjupaigaametit.
2. Artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem kohaldab sel juhul kõnealuse kaheteistkuulise perioodi jooksul võrdlusalust nende liikmesriikide suhtes, kelle vastutusalasse kuuluvate taotluste arv on artikli 35 lõike 1 kohasest kvoodist väiksem, välja

arvatud teabe sisestanud liikmesriigi ning toetatava liikmesriigi suhtes. Artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem arvestab iga taotluse, mis muidu oleks määratud liikmesriigile, kes sisestas teabe vastavalt artikli 36 lõikele 4, kõnealuse liikmesriigi kvoodi hulka.

3. Lõikes 2 osutatud kaheteistkuulise perioodi lõpus edastab automaatne süsteem korrigeerivas jaotusmehhanismis osalemata jätnud liikmesriigile nende taotluste arvu, mille puhul ta muidu oleks olnud jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik. Kõnealune liikmesriik maksab pärast seda solidaarsusmaksu 250 000 eurot iga taotleja kohta, kes muidu oleks määratud sellele liikmesriigile asjaomase kaheteistkuulise perioodi jooksul. Solidaarsusmaks makstakse liikmesriigile, kes on määratud vastutavaks asjaomaste taotluste läbivaatamise eest.

4. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse kooskõlas artiklis 56 osutatud läbivaatamismenetlusega ja sätestab lõike 3 rakendamise korra.

5. Euroopa Liidu Varjupaigaamet jälgib rahalise solidaarsusmehhanismi kohaldamist ja annab selle kohta komisjonile kord aastas aru.

Artikkel 38

Toetatava liikmesriigi kohustused

Toetatav liikmesriik:

- a) teeb hiljemalt ühe nädala jooksul alates artikli 36 lõikes 4 osutatud teabe edastamisest otsuse anda taotleja üle jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile, välja arvatud juhul, kui toetatav liikmesriik saab sama tähtaja jooksul võtta endale vastutuse taotluse läbivaatamise eest vastavalt artiklites 10–13 ja artiklis 18 sätestatud kriteeriumidele;
- b) teatab taotlejale viivitamata otsusest anda ta üle jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile;
- c) annab taotleja jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile üle hiljemalt nelja nädala jooksul pärast lõplikku üleandmisotsust.

Artikkel 39

Jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigi kohustused

Jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik:

- a) kinnitab toetatavale liikmesriigile jaotamisteate kättesaamist ja märgib ära pädeva asutuse, kuhu taotleja peab pärast üleandmist pöörduma;
- b) teatab toetatavale liikmesriigile taotleja saabumisest või asjaolust, et ta ei ilmunud kohale määratud tähtaja jooksul;
- c) võtab taotleja vastu ja viib temaga vajaduse korral läbi isikliku vestluse;

d) vaatab vastutava liikmesriigina läbi tema rahvusvahelise kaitse taotluse, välja arvatud juhul, kui artiklites 10–13 ja 16–18 sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutab taotluse läbivaatamise eest mõni teine liikmesriik.

e) kui artiklites 10–13 ja 16–18 sätestatud kriteeriumide kohaselt vastutab taotluse läbivaatamise eest mõni teine liikmesriik, palub jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik sellel teisel liikmesriigil taotleja vastu võtta.

f) vajaduse korral teatab vastutavale liikmesriigile kõnealusesse liikmesriiki üleandmisest;

g) vajaduse korral annab taotleja üle vastutavale liikmesriigile;

h) vajaduse korral sisestab artikli 23 lõikes 2 osutatud elektroonilisse toimumise teabe, et ta vaatab rahvusvahelise kaitse taotluse läbi vastutava liikmesriigina.

Artikkel 40

Turvakontrolli jaoks olulise teabe vahetamine

1. Kui tehakse artikli 38 punkti a kohane üleandmisotsus, edastab toetatav liikmesriik jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile samal ajal ning üksnes selle kontrollimiseks, kas taotlejat võib mõjuvatel põhjustel pidada ohuks riiklikule julgeolekule või avalikule korrale, taotleja sõrmejäljed, mis on võetud määruse [*määruse (EL) 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek*] kohaselt.

2. Kui taotleja andmete põhjal ilmneb pärast turvakontrolli, et teda peetakse mõjuvatel põhjustel ohuks riiklikule julgeolekule või avalikule korrale, jagatakse hoiatusteate olemuse kohta teavet toetatava liikmesriigi õiguskaitseasutustega ja seda ei edastata artikli 47 lõikes 7 osutatud elektrooniliste teabekanalite kaudu.

Jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik teatab toetatavale liikmesriigile ühe nädala jooksul sellise hoiatusteate olemasolust, täpsustades, millised taotluse saanud liikmesriigi õiguskaitseasutused on asjaga täielikult kurssi viidud, ning registreerib hoiatusteate olemasolu automaatses süsteemis vastavalt artikli 23 lõike 2 punktile d ühe nädala jooksul pärast sõrmejälgede saamist.

3. Kui turvakontrolli tulemus kinnitab, et taotlejat võib mõjuvatel põhjustel pidada ohuks riiklikule julgeolekule või avalikule korrale, on taotluse saanud toetatav liikmesriik vastutav liikmesriik ja vaatab taotluse läbi kiirendatud menetluse korras direktiivi 2013/32/EL artikli 31 lõike 8 kohaselt.

4. Vahetatud teavet kasutatakse üksnes lõikes 1 sätestatud eesmärkidel ning seda teavet täiendavalt ei töödelda.

Artikkel 41

Jaotamise kord

1. V peatükki ja VI peatüki II–VII jagu kohaldatakse *mutatis mutandis*.

2. Perekonnaliikmed, kelle suhtes kohaldatakse jaotamise korda, jaotatakse samale liikmesriigile.

Artikkel 42

Jaotamisega seotud üleandmiskulud

Taotleja üleandmisega jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile tekkivad kulud hüvitatakse toetatavale liikmesriigile 500 euro suuruse ühekordselt makstava summana iga artikli 38 punkti c kohaselt üleantud isiku kohta. Kõnealust rahalist toetust rakendatakse määruse (EL) nr 516/2014 artiklis 18 sätestatud korra kohaldamisega.

Artikkel 43

Korrigeeriva jaotamise lõpetamine

Automaatne süsteem teavitab liikmesriike ja komisjoni niipea, kui toetatavas liikmesriigis jääb tema vastutusalasse kuuluvate taotluste arv alla 150 % tema kvoodist vastavalt artikli 35 lõikele 1.

Pärast lõikes 2 osutatud teavitamist lõpeb korrigeeriva jaotamise kohaldamine kõnealuse liikmeriigi suhtes.

↓ 604/2013

~~VII~~ VIII PEATÜKK

HALDUSKOOSTÖÖ

↓ uus

Artikkel 44

Registreerimise, jälgimise ja jaotusmehhanismi automaatne süsteem

1. Artikli 22 kohaste rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimiseks ja nende hulga jälgimiseks ning VII peatükis sätestatud jaotusmehhanismi kohaldamiseks luuakse automaatne süsteem.

2. Automaatne süsteem koosneb kesksüsteemist ja sidetaristust kesksüsteemi ja riiklike taristute vahel.

3. Määrusega (EL) nr 1077/2011 loodud Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks vastutab kesksüsteemi ning kesksüsteemi ja riiklike taristute vahelise sidetaristu ettevalmistamise, väljatöötamise ja operatiivjuhtimise eest.

4. Liikmesriigid töötavad välja riiklikud taristud ja haldavad neid.

Artikkel 45

Juurdepäas automaatsele süsteemile

1. Artiklis 47 osutatud liikmesriikide pädevatel varjupaigaasutustel on juurdepäas artikli 44 lõikes 1 nimetatud automaatsele süsteemile artikli 20 lõikes 7, artikli 22 lõigetes 1, 4 ja 5, artikli 37 lõikes 1 ja artikli 39 punktis h osutatud teabe sisestamiseks.
2. Euroopa Liidu Varjupaigaametil on automaatsele süsteemile juurdepäas artikli 35 lõike 4 kohase võrdlusaluse sisestamiseks ja kohandamiseks ning artikli 22 lõikes 3 osutatud teabe sisestamiseks.
3. Artikli 23 lõikes 2, artikli 36 lõikes 4 ja artikli 39 punktis h osutatud teave on üksnes tutvumiseks kättesaadav artiklis 47 osutatud liikmesriikide pädevatele varjupaigaasutustele käesoleva määruse ja määruse [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] kohaldamiseks.
4. Komisjon võtab rakendusaktide abil vastu lõikes 1 ja 3 osutatud teabe sisestamise ja sellega tutvumise ühetaolised tingimused ja praktilise korra. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~34~~ 46

Teabe jagamine

1. Iga liikmesriik edastab igale seda soovivale liikmesriigile sellised taotleja isikuandmed, mis on piisavad nõuetekohased, asjakohased ja hädavajalikud ⇒ piirduvad sellega, mis on vajalik ⇐:
  - a) vastutava liikmesriigi määramiseks;
  - b) rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamiseks;
  - c) käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmiseks.
2. Lõikes 1 osutatud andmed võivad hõlmata üksnes:
  - a) taotleja ja vajaduse korral tema pereliikmete, sugulaste või teiste perekonda kuuluvate isikute isikuandmeid (täielik nimi ja vajaduse korral endine nimi; hüüdnimi või varjunimed; praegune ja varasem kodakondsus; sünniaeg ja -koht);
  - b) isikutunnistusi ja reisidokumente (number, kehtivusaeg, väljaandmise kuupäev, väljaandnud asutus, väljaandmise koht jne);
  - c) muud taotleja isikusamasuse kindlakstegemiseks vajalikku teavet, sealhulgas vastavalt määrusele [määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek] töödeldud ⇒ eelkõige artikli 40 kohaldamiseks liikmesriigis taotlejalt võetud ⇐ sõrmejälgi;
  - d) elukohti ja reisiteekondi;
  - e) liikmesriigi välja antud elamislube või viisasid;

f) kohta, kus taotlus on esitatud;

g) võimalike varasemate rahvusvahelise kaitse taotluste esitamise kuupäevi, praeguse taotluse esitamise kuupäeva, taotluse menetlemise järku ja otsuse sisu, kui selline otsus on tehtud.

3. Lisaks sellele võib vastutav liikmesriik paluda teisel liikmesriigil talle teatada sellest, millega taotleja oma taotlust põhjendab, ja võimalike taotleja suhtes tehtud otsuste põhjendustest, kui see on rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamiseks vajalik. Teine liikmesriik võib keelduda talle esitatud palvele vastamast, kui sellise teabe edastamine võib kahjustada tema olulisi huve või asjaomaste või muude isikute vabaduste ja põhiõiguste kaitsmist. Igal juhul peab palvet esitav liikmesriik soovitud teabe edastamiseks saama rahvusvahelise kaitse taotleja kirjaliku nõusoleku. Sellisel juhul peab taotleja teadma, millise konkreetse teabe edastamiseks ta nõusoleku annab.

4. Iga teabe saamiseks esitatud palve esitatakse ainult konkreetse rahvusvahelise kaitse taotluse kontekstis. Palve sisaldab põhjendust ja, kui selle eesmärk on kindlaks teha sellise tingimuse olemasolu, mis tõenäoliselt muudab vastutavaks palve saajaks oleva liikmesriigi, märgitakse selles, millistel tõenditel, kaasa arvatud usaldusväärsetest allikatest pärinev asjakohane teave viiside kohta, kuidas taotlejad liikmesriikide territooriumile sisenesid, või millisel taotleja avalduste üksikasjalikul ja tõendataval osal see põhineb. Selline usaldusväärsetest allikatest pärinev teave ei ole iseenesest piisav selleks, et määrata liikmesriigi vastutus ja pädevus käesoleva määruse alusel, kuid see võib aidata hinnata muid teatava taotlejaga seotud asjaolusid.

5. Palve saajaks olev liikmesriik on kohustatud vastama ~~viie~~ ⇒ kahe ⇐ nädala jooksul. Vastusega viivitamist tuleb nõuetekohaselt põhjendada. ~~Viienädalasest~~ ⇒ Kahenädalasest ⇐ tähtjast kinni pidamata jätmise ei vabasta palve saajaks olevat liikmesriiki vastamise kohustusest. Kui uurimisel, mida teostab palve saajaks olev liikmesriik, kes ei pidanud tähtjast kinni, selguvad asjaolud, mille kohaselt on tema vastutav liikmesriik, ~~ei tohi see liikmesriik artiklites 21, 23 ja 24 sätestatud tähtaja möödumist tuua vastuvõtmiss- või tagasivõtmispalve rahuldamata jätmise põhjenduseks. Sellisel juhul pikendatakse artiklites 21, 24 23 ja 24 sätestatud vastuvõtmiss- või tagasivõtmispalvete esitamise tähtaegu ajavahemiku võrra, mis on võrdne sellega, kui kaua palve saajaks olev liikmesriik vastusega viivitas.~~

6. Teabe vahetamine toimub liikmesriigi palvel ja võib toimuda üksnes nende asutuste vahel, kelle määramisest on iga liikmesriik teatanud komisjonile vastavalt artikli ~~35~~ 47 lõikele 1.

7. Saadud teavet võib kasutada üksnes lõikes 1 sätestatud eesmärkidel. Igas liikmesriigis võib sellist teavet selle laadist ja vastuvõtva asutuse volitustest sõltuvalt edastada üksnes asutustele ja kohtutele, kelle ülesandeks on

- a) vastutava liikmesriigi määramine;
- b) rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamine;
- c) käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine.

~~8. Teavet andev liikmesriik tagab teabe õigsuse ja ajakohasuse. Kui ilmneb, et ta on andnud ebatäpset teavet või teavet, mida ei oleks tohtinud anda, teatatakse sellest viivitamata teavet saanud liikmesriikidele. Liikmesriigid peavad kõnealuse teabe parandama või kustutama.~~

~~9. Taotlejal on õigus saada taotluse korral teavet kõikide teda käsitlevate andmete kohta, mida on töödeldud.~~

~~Kui taotleja leiab, et andmete töötlemisel on rikutud käesolevat määrust või direktiivi 95/46/EÜ eeskätt nende puudulikkuse või ebatäpsuse tõttu, on tal õigus lasta need parandada või kustutada.~~

~~Andmeid parandav või kustutav asutus teatab sellest sõltuvalt asjaoludest kas teavet andnud või saanud liikmesriigile.~~

~~Taotlejal on õigus esitada hagi või kaebus pädevale asutusele või kohtule liikmesriigis, kes ei võimaldanud tutvuda temaga seotud andmetega või keeldus nende andmete parandamisest või kustutamisest.~~

~~108.~~ Igas asjaomases liikmesriigis märgitakse edastatud teabe andmine ja vastuvõtmine asjaomase isiku toimikusse ja/või registrisse.

~~11. Vahetatud andmeid säilitatakse üksnes nii kaua, kui see on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks, milleks neid vahetati.~~

~~12. Kui andmeid ei töödelda automaatselt või kui need ei sisaldu toimikus ega ole mõeldud sinna sisestamiseks, peab iga liikmesriik võtma sobivad meetmed käesoleva artikli järgimise tagamiseks tõhusa kontrolli abil.~~

Artikkel ~~35~~ 47

Pädevad asutused ja nende vahendid

1. Iga liikmesriik teatab komisjonile viivitamata konkreetsetest asutustest, kes vastutavad käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmise eest, ja nende muutmisest. Liikmesriigid tagavad, et nendel asutustel on vajalikud vahendid oma ülesannete täitmiseks, eelkõige selleks, et ettenähtud tähtaegade jooksul vastata teabe saamiseks esitatud palvetele, ja ~~ja palvetele võtta taotlejad vastu või tagasi vastuvõtmispalvetele~~ ⇒ ja tagasivõtmisteadele ning täites vajaduse korral oma kohustusi jaotusmehhanismi raames ⇐.

2. Komisjon avaldab lõikes 1 osutatud asutuste koondnimekirja *Euroopa Liidu Teatajas*. Nimekirja muutumise korral avaldab komisjon üks kord aastas ajakohastatud koondnimekirja.

3. Lõikes 1 osutatud asutused saavad vajalikku koolitust seoses käesoleva määruse kohaldamisega.

4. Komisjon loob rakendusaktide abil lõikes 1 osutatud asutuste vahelised ⇒ ning kõnealuste asutuste ja Euroopa Liidu Varjupaigaameti vahelised ⇐ turvalised elektroonilised teabedastuskanalid ⇒ teabe, määruse [*määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek*] kohaselt võetud sõrmejäljeandmete, ⇐ palvete, ⇒ teadete, ⇐ vastuste ja muu kirj vahetuse saatmiseks ning selle tagamiseks, et saatjad saavad automaatselt elektroonilise kättesaamisteatise. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli ~~44~~ 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel ~~36~~ 48

Halduskokkulepped

1. Liikmesriigid võivad omavahel sõlmida kahepoolseid halduskokkuleppeid, mis käsitlevad käesoleva määruse rakendamise praktilisi üksikasju, et hõlbustada ja tõhustada selle kohaldamist. Sellised kokkulepped võivad käsitleda:

a) kontaktametnike vahetust;

b) taotlejate vastuvõtmis- ja tagasivõtmispalvete edastamise ja läbivaatamisega seotud menetluste lihtsustamist ja asjaomaste tähtaegade lühendamist.

2. Liikmesriigid võivad säilitada ka määruse (EÜ) nr 343/2003 ⇨ ja määruse (EL) nr 604/2013 ⇨ alusel sõlmitud halduskokkulepped. Sellises ulatuses, kus need kokkulepped ei ole vastavuses käesoleva määrusega, muudavad asjaomased liikmesriigid neid nii, et kõik täheldatud vastuolud oleksid kõrvaldatud.

~~3. Enne lõike 1 punktis b osutatud mis tahes kokkuleppe sõlmimist või muutmist konsulteerivad asjaomased liikmesriigid komisjoniga selle kokkuleppe kokkusobivuse suhtes käesoleva määrusega.~~

~~4. Kui komisjoni hinnangul ei ole lõike 1 punktis b osutatud kokkulepped käesoleva määrusega vastavuses, teatab ta sellest mõistliku ajavahemiku jooksul asjaomastele liikmesriikidele. Liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed, et muuta kõnealuseid kokkuleppeid mõistliku aja jooksul nii, et oleksid kõrvaldatud kõik täheldatud vastuolud.~~

~~5. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõikidest lõikes 1 osutatud kokkulepetest ning nende tühistamisest või muutmisest.~~

↓ uus

Artikkel 49

Dublini üksuste võrgustik

Euroopa Liidu Varjupaigaamet moodustab artikli 47 lõikes 1 osutatud pädevate asutuste võrgustiku ja hõlbustab selle tegevust eesmärgiga parandada praktilist koostööd ja teabe jagamist kõikides küsimustes, mis on seotud käesoleva määruse kohaldamisega, sealhulgas praktiliste vahendite ja juhiste väljatöötamine.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇨ uus

VIII PEATÜKK

LEPITAMINE

Artikkel 37

Lepitamine

~~1. Kui liikmesriigid ei suuda lahendada vaidlust mis tahes küsimuses, mis on seotud käesoleva määruse kohaldamisega, võivad nad rakendada lõikes 2 sätestatud lepitusmenetlust.~~

~~2. Lepitusmenetlus algatatakse taotusega, mille mõni vaidluses osalev liikmesriik esitab artikliga 44 asutatud komitee esimehele. Lepitusmenetluse rakendamise nõustumisel võtavad asjaomased liikmesriigid kohustuse võtta väljapakutavat lahendust võimalikult suurel määral arvesse.~~

~~Komitee esimees määrab kolm komitee liiget, kes esindavad kolme asjaga mitteseotud liikmesriiki. Vaidlusosaliste väited esitatakse neile kirjalikult või suuliselt ja pärast asja arutamist pakuvad nad ühe kuu jooksul välja lahenduse, mis on vajaduse korral läbinud hääletuse.~~

~~Asja arutamist juhib komitee esimees või tema asetäitja. Ta võib esitada oma seisukoha, kuid ei tohi hääletada.~~

~~Väljapakutud lahendus on lõplik ja pöördumatu, sõltumata sellest, kas vaidlusosalised kiidavad selle heaks või lükkavad tagasi.~~

IX PEATAÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel ~~38~~ 50

Andmete turvalisus ja andmekaitse

1. Liikmesriigid ~~võtavad kõik~~ rakendavad asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed, et tagada ~~ülevaatavate~~ käesoleva määruse alusel töödeldavate isikuandmete turvalisus ning eelkõige selleks, et ~~vältida~~ hoida ära ebaseaduslikku või lubamatu juurdepääsu töödeldud isikuandmetele või nende andmete avalikustamist, muutmist või kaotsimineku.

~~Iga liikmesriik näeb ette, et riiklik järelevalveasutus või direktiivi 95/46/EÜ artikli 28 lõike 1 kohaselt määratud asutused teostavad kooskõlas siseriikliku õigusega sõltumatut järelevalvet selle üle, et kõnealune liikmesriik töötleb isikuandmeid kooskõlas käesoleva määrusega õiguspäraselt.~~

↓ uus

2. Iga liikmesriigi pädev järelevalveasutus või pädevad järelevalveasutused jälgivad isikuandmete töötlemise seaduslikkust asjaomase liikmesriigi artiklis 47 osutatud asutustes, sealhulgas nende andmete edastamist artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatsele süsteemile või sellest süsteemist ja edastamist artiklis 40 osutatud kontrolle tegevale pädevatele asutustele.

3. Isikuandmete töötlemist **Euroopa Liidu Varjupaigaametis** jälgib Euroopa Andmekaitseinspektor kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001 ja [määruse (mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010) ettepaneku] sätetega andmekaitse kohta.

↓ 604/2013 (kohandatud)

⇒ uus

Artikkel ~~39~~ 51

Konfidentsiaalsus

Liikmesriigid tagavad, et artiklis ~~35~~ 47 osutatud asutused on mis tahes teabe puhul, mida nad oma töö käigus saavad, kohustatud järgima siseriiklikus õiguses ettenähtud konfidentsiaalsuse eeskirju.

Artikkel ~~40~~ 52

Karistused

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse kohaselt töödeldud andmete väärkasutamise ☒ sätestavad eeskirjad, mis käsitlevad ☒ riiklike õigusaktide kohaseid karistusi, sealhulgas haldus- ja/või kriminaalkaristusi, ⇨ mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Ettenähtud karistused peavad olema ⇨ suhtes kohaldatakse riiklike õigusaktide kohaseid tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi, sealhulgas haldus- ja/või kriminaalkaristusi.

Artikkel ~~41~~ 53

Üleminekumeetmed

Kui taotlus on esitatud pärast [pärast käesoleva määruse jõustumise esimest päeva] artikli 49 teises lõigus osutatud kuupäeva, võetakse arvesse asjaolusid, millest tõenäoliselt tuleneb liikmesriigile käesoleva määruse kohane vastutus, isegi kui need on ilmnenu enne seda kuupäeva, välja arvatud artikli 13 lõikes 2 kirjeldatud asjaolud.

↓ uus

Erandina artikli 34 lõikest 2 ei käivitata korrigeerivat jaotusmehhanismi esimese kolme kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist. Erandina artikli 34 lõikest 3 on pärast käesoleva määruse jõustumisele järgnenud kolmekuulise perioodi lõppemist ja kuni käesoleva määruse jõustumisele järgnenud aasta lõppemiseni võrdlusperiood ajavahemik, mis on möödunud käesoleva määruse jõustumisest.

↓ 604/2013

Artikkel ~~42~~ 54

Tähtaegade arvutamine

Kõiki käesolevas määruses sätestatud tähtaegu arvestatakse järgmiselt:

- kui päevades, nädalates või kuudes väljendatavat tähtaega arvestatakse sündmuse toimumise või toimingu sooritamise hetkest, ei loeta sündmuse toimumise või toimingu sooritamise päeva kõnealuse tähtaja osaks;
- nädalates või kuudes väljendatav tähtaeg lõpeb tähtaja viimase nädala või kuu selle päevaga, mis oli sama nädalapäev või mille kuupäev vastab päevale, mil toimus sündmus või sooritati toiming, millest alates tähtaega arvestatakse. Kui kuudes väljendatava tähtaja puhul ei ole tähtaja viimases kuus seda päeva, millal tähtaeg peaks lõppema, lõpeb tähtaeg kõnealuse kuu viimase päevaga;
- tähtaegades sisalduvad laupäevad, pühapäevad ja kõikide asjaomaste liikmesriikide riigipühad.

Artikkel ~~43~~ 55

Territoriaalne kohaldamisala

Prantsuse Vabariigi puhul kohaldatakse käesolevat määrust üksnes tema Euroopas paikneva territooriumi suhtes.

Artikkel ~~44~~ 56

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel ~~45~~ 57

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli ~~8~~ 10 lõikes ~~5~~ 6 ja artikli ~~16~~ 18 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli ~~8~~ 10 lõikes ~~5~~ 6 ja artikli ~~16~~ 18 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

↓ 604/2013 (kohandatud)

☒4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon iga liikmesriigi määratud ekspertidega kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. ☒

↓ 604/2013

~~45~~. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇒ uus

~~56~~. Artikli ~~8~~ 10 lõikes ~~5~~ 6 ja artikli ~~16~~ 18 lõikes 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole ~~nelja~~ ⇒ kahe ⇐ kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel ~~46~~ 58

⊗ Lävivaatamine, ⊗ ~~j~~ärelevalve ja hindamine

Hiljemalt [18 kuud pärast jõustumist] ja edaspidi kord aastas vaatab komisjon läbi käesoleva määruse VII peatükis sätestatud korrigeeriva jaotusmehhanismi toimimise ja eelkõige selle artikli 34 lõikes 2 ja artiklis 43 sätestatud künnised.

Hiljemalt ⇨ [kolm aastat pärast jõustumist] ⇨ ~~21. juuliks 2016. aasta~~ esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamist käsitleva aruande ja vajaduse korral muudatusettepanekud. Liikmesriigid edastavad komisjonile kõik aruande koostamiseks vajalikud andmed hiljemalt kuus kuud enne nimetatud tähtaja lõppu.

Pärast kõnealuse aruande esitamist annab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta aru samal ajal, kui ta esitab määruse [*määruse (EL) nr 603/2013 uuesti sõnastamise ettepanek*] artikliga ~~40–42~~ ette nähtud aruanded Eurodac-süsteemi rakendamise kohta.

Artikkel ~~47~~ 59

Statistika

1. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~11. juuli 2007. aasta~~ määruse (EÜ) nr 862/2007 (~~mis käsitleb ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse statistikat~~)³¹ artikli 4 lõikega 4 esitavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) statistikat käesoleva määruse ja määruse (EÜ) nr 1560/2003 kohaldamise kohta.

↓ uus

2. Euroopa Liidu Varjupaigaamet avaldab kord kvartalis artikli 34 lõike 4 kohaselt edastatud teabe.

↓ 604/2013 (kohandatud)
⇨ uus

Artikkel ~~48~~ 60

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr ~~343/2003~~ ⊗ (EL) nr 604/2013 ⊗ tunnistatakse kehtetuks ⇨ liikmesriikide jaoks, kellele käesolev määrus on siduv seoses nende kohustustega omavahelistes suhetes ⇨.

~~Määruse (EÜ) nr 1560/2003 artikli 11 lõige 1 ning artiklid 13, 14 ja 17 tunnistatakse kehtetuks.~~

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele ~~või selle artiklitele~~ käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid tuleb lugeda II lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 862/2007, mis käsitleb ühenduse rände- ja rahvusvahelise kaitse statistikat (ELT L 199, 31.7.2007, lk 23).

Artikkel ~~49~~ 61

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes, mis on esitatud [] alates esimesest päevast pärast selle jõustumist [] ~~selle jõustumisele järgneva kuue~~ ~~kuu esimesest päevast alates, ja sellest kuupäevast alates kohaldatakse seda kõikide taotlejate vastuvõtmiss- või tagasivõtmis~~ ~~palvete suhtes, sõltumata taotluse esitamise kuupäevast. Enne seda kuupäeva esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik määratakse määru~~ (EÜ) nr ~~343/2003~~604/2013 sätestatud kriteeriumide kohaselt.

~~Käesolevas määruses esinevaid viiteid määrusele (EL) nr 603/2013, direktiivile 2013/32/EL ja direktiivile 2013/33/EL käsitatakse kuni nende kohaldama hakkamiseni viidetena vastavalt määrusele (EÜ) nr 2725/2000³², direktiivile 2003/9/EÜ³³ ja direktiivile 2005/85/EÜ³⁴.~~

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

³² ~~Nõukogu 11. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2725/2000, mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodae süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tõhusa kohaldamise eesmärgil (EÜT L 316, 15.12.2000, lk 1).~~

³³ ~~Nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/9/EÜ, millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded (ELT L 31, 6.2.2003, lk 18).~~

³⁴ ~~Nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiiv 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta (ELT L 326, 13.12.2005, lk 13).~~

II LISA

~~KEHTETUKS TUNNISTATUD MÄÄRUSED (MILLELE ON OSUTATUD ARTIKLIS 48)~~

~~Nõukogu määrus (EÜ) nr 343/2003~~

~~(ELT L 50, 25.02.03, lk 1)~~

~~Komisjoni määruse (EÜ) nr 1560/2003 artikli 11 lõige 1 ning artiklid 13, 14 ja 17~~

~~(ELT L 222, 5.9.2003, lk 3)~~

II LISA
VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 343/2003	Käesolev määrus
~~Artikkel 1~~	~~Artikkel 1~~
~~Artikli 2 punkt a~~	~~Artikli 2 punkt a~~
~~Artikli 2 punkt b~~	—
~~Artikli 2 punkt e~~	~~Artikli 2 punkt b~~
~~Artikli 2 punkt d~~	~~Artikli 2 punkt e~~
~~Artikli 2 punkt e~~	~~Artikli 2 punkt d~~
~~Artikli 2 punkt f~~	~~Artikli 2 punkt e~~
~~Artikli 2 punkt g~~	~~Artikli 2 punkt f~~
—	~~Artikli 2 punkt h~~
—	~~Artikli 2 punkt i~~
~~Artikli 2 punkt h~~	~~Artikli 2 punkt j~~
~~Artikli 2 punkt i~~	~~Artikli 2 punkt g~~
—	~~Artikli 2 punkt k~~
~~Artikli 2 punktid j ja k~~	~~Artikli 2 punktid l ja m~~
—	~~Artikli 2 punkt n~~
~~Artikli 3 lõige 1~~	~~Artikli 3 lõige 1~~
~~Artikli 3 lõige 2~~	~~Artikli 17 lõige 1~~
~~Artikli 3 lõige 3~~	~~Artikli 3 lõige 3~~
~~Artikli 3 lõige 4~~	~~Artikli 4 lõike 1 sissejuhatav lause~~
—	~~Artikli 4 lõike 1 punktid a–f~~
—	~~Artikli 4 lõiked 2 ja 3~~
~~Artikle 4(1) to (5)~~	~~Artikli 20 lõiked 1–5~~

—	Artikli 20 lõike 5 kolmas lõik
—	~~Artikkel 5~~
—	~~Artikkel 6~~
~~Artikli 5 lõige 1~~	Artikli 7 lõige 1
~~Artikli 5 lõige 2~~	~~Artikli 7 lõige 2~~
—	Artikli 7 lõige 3
Artikli 6 esimene lõik	Artikli 8 lõige 1
—	~~Artikli 8 lõige 3~~
~~Artikli 6 teine lõik~~	Artikli 8 lõige 4
~~Artikkel 7~~	Artikkel 9
~~Artikkel 8~~	~~Artikkel 10~~
~~Artikkel 9~~	Artikkel 12
~~Artikkel 10~~	Artikkel 13
~~Artikkel 11~~	~~Artikkel 14~~
~~Artikkel 12~~	Artikkel 15
—	Artikkel 16
~~Artikkel 13~~	~~Artikli 3 lõige 2~~
~~Artikkel 14~~	~~Artikkel 11~~
~~Artikli 15 lõige 1~~	Artikli 17 lõike 2 esimene lõik
~~Artikli 15 lõige 2~~	~~Artikli 16 lõige 1~~
~~Artikli 15 lõige 3~~	Artikli 8 lõige 2
~~Artikli 15 lõige 4~~	Artikli 17 lõike 2 neljas lõik
~~Artikli 15 lõige 5~~	~~Artikli 8 lõiked 5 ja 6 ning artikli 16 lõige 2~~
~~Artikli 16 lõike 1 punkt a~~	Artikli 18 lõike 1 punkt a
~~Artikli 16 lõike 1 punkt b~~	~~Artikli 18 lõige 2~~
~~Artikli 16 lõike 1 punkt e~~	~~Artikli 18 lõike 1 punkt b~~

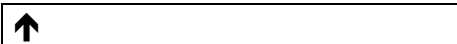

~~Artikli 16 lõike 1 punkt d~~	Artikli 18 lõike 1 punkt e
~~Artikli 16 lõike 1 punkt e~~	~~Artikli 18 lõike 1 punkt d~~
~~Artikli 16 lõige 2~~	Artikli 19 lõige 1
~~Artikli 16 lõige 3~~	Artikli 19 lõike 2 esimene lõik
—	~~Artikli 19 lõike 2 teine lõik~~
~~Artikli 16 lõige 4~~	Artikli 19 lõige 3
—	Artikli 19 lõike 3 teine lõik
~~Artikkel 17~~	~~Artikkel 21~~
~~Artikkel 18~~	~~Artikkel 22~~
~~Artikli 19 lõige 1~~	Artikli 26 lõige 1
~~Artikli 19 lõige 2~~	~~Artikli 26 lõige 2 ja artikli 27 lõige 1~~
==	~~Artikli 27 lõiked 2–6~~
~~Artikli 19 lõige 3~~	Artikli 29 lõige 1
~~Artikli 19 lõige 4~~	Artikli 29 lõige 2
—	Artikli 29 lõige 3
~~Artikli 19 lõige 5~~	Artikli 29 lõige 4
~~Artikli 20 lõike 1 sissejuhatav lause~~	Artikli 23 lõige 1
—	Artikli 23 lõige 2
—	~~Artikli 23 lõige 3~~
—	~~Artikli 23 lõige 4~~
~~Artikli 20 lõike 1 punkt a~~	Artikli 23 lõike 5 esimene lõik
—	Artikkel 24
~~Artikli 20 lõike 1 punkt b~~	Artikli 25 lõige 1
~~Artikli 20 lõike 1 punkt e~~	Artikli 25 lõige 2
~~Artikli 20 lõike 1 punkt d~~	Artikli 29 lõike 1 esimene lõik

~~Artikli 20 lõike 1 punkt e~~	~~Artikli 26 lõiked 1 ja 2, artikli 27 lõige 1 ning artikli 29 lõike 1 teine ja kolmas lõik~~
~~Artikli 20 lõige 2~~	~~Artikli 29 lõige 2~~
~~Artikli 20 lõige 3~~	~~Artikli 23 lõike 5 teine lõik~~
~~Artikli 20 lõige 4~~	~~Artikli 29 lõige 4~~
—	~~Artikkel 28~~
—	~~Artikkel 30~~
—	~~Artikkel 31~~
—	~~Artikkel 32~~
—	~~Artikkel 33~~
~~Artikli 21 lõiked 1–9~~	~~Artikli 34 lõiked 1–8 ning lõike 9 esimene, teine ja kolmas lõik~~
—	~~Artikli 34 lõike 9 neljas lõik~~
~~Artikli 21 lõiked 10–12~~	~~Artikli 34 lõiked 10–12~~
~~Artikli 22 lõige 1~~	~~Artikli 35 lõige 1~~
—	~~Artikli 35 lõige 2~~
—	~~Artikli 35 lõige 3~~
~~Artikli 22 lõige 2~~	~~Artikli 35 lõige 4~~
~~Artikkel 23~~	~~Artikkel 36~~
—	~~Artikkel 37~~
—	~~Artikkel 40~~
~~Artikli 24 lõige 1~~	—
~~Artikli 24 lõige 2~~	~~Artikkel 41~~
~~Artikli 24 lõige 3~~	—
~~Artikli 25 lõige 1~~	~~Artikkel 42~~
~~Artikli 25 lõige 2~~	—
~~Artikkel 26~~	~~Artikkel 43~~

~~Artikli 27 lõiked 1 ja 2~~	Artikli 44 lõiked 1 ja 2
~~Artikli 27 lõige 3~~	—
—	~~Artikkel 45~~
~~Artikkel 28~~	Artikkel 46
—	~~Artikkel 47~~
—	Artikkel 48
~~Artikkel 29~~	Artikkel 49

~~Määrus (EÜ) nr 1560/2003~~	Käesolev määrus
~~Artikli 11 lõige 1~~	—
~~Artikli 13 lõige 1~~	~~Artikli 17 lõike 2 esimene lõik~~
~~Artikli 13 lõige 2~~	~~Artikli 17 lõike 2 teine lõik~~
~~Artikli 13 lõige 3~~	~~Artikli 17 lõike 2 kolmas lõik~~
~~Artikli 13 lõige 4~~	~~Artikli 17 lõike 2 esimene lõik~~
~~Artikkel 14~~	~~Artikkel 37~~
~~Artikli 17 lõige 1~~	~~Artiklid 9 ja 10 ning artikli 17 lõike 2 esimene lõik~~
~~Artikli 17 lõige 2~~	~~Artikli 34 lõige 3~~

ILISA

Määruse artikli 35 kohase võrdlusaluse valem:

$$\text{Rahvaarvu mõju}_{LR} = \frac{\text{Rahvaarv}_{LR}}{\text{Rahvaarv}_{ELas}}^{35}$$

$$\text{SKP mõju}_{LR} = \frac{\text{SKP}_{LR}}{\text{SKP}_{ELas}}^{36}$$

$$\text{Kvoot}_{LR} = 50\% \text{ rahvaarvu mõju}_{LR} + 50\% \text{ SKP mõju}_{LR}$$

---

³⁵ For three Member States, participation depends on the exercise of rights as set out in the relevant Protocols and other instruments.

³⁶ For three Member States, participation depends on the exercise of rights as set out in the relevant Protocols and other instruments.

II LISA
VASTAVUSTABEL

Määrus (EL) nr 604/2013	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 sissejuhatav lause	Artikli 2 sissejuhatav lause
Artikli 2 punktid a–n	Artikli 2 punktid a–n
-	Artikli 2 punktid o, p ,q ja r
Artikli 3 lõiked 1 ja 2	Artikli 3 lõiked 1 ja 2
Artikli 3 lõige 3	-
-	Artikli 3 lõiked 3, 4 ja 5
-	Artiklid 4 ja 5
Artikli 4 lõike 1 sissejuhatav lause	Artikli 6 lõike 1 sissejuhatav lause
-	Artikli 6 lõike 1 punkt a
Artikli 4 lõike 1 punkt a	Artikli 6 lõike 1 punkt b
Artikli 4 lõike 1 punkt b	Artikli 6 lõike 1 punkt c
Artikli 4 lõike 1 punkt c	Artikli 6 lõike 1 punkt d
Artikli 4 lõike 1 punkt d	Artikli 6 lõike 1 punkt e
Artikli 4 lõike 1 punkt e	Artikli 6 lõike 1 punkt f
-	Artikli 6 lõike 1 punkt g
Artikli 4 lõike 1 punkt f	Artikli 6 lõike 1 punkt h
-	Artikli 6 lõike 1 punkt i
Artikli 4 lõiked 2 ja 3	Artikli 6 lõiked 2 ja 3
Artikli 5 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 5 lõige 2	-
Artikli 5 lõige 3	Artikli 7 lõige 2
Artikli 5 lõige 4	Artikli 7 lõige 3

Artikli 5 lõige 5	Artikli 7 lõige 4
Artikli 5 lõige 6	Artikli 7 lõige 5
Artikli 6 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 8 lõiked 1, 2 ja 3
-	Artikli 8 lõige 4
Artikli 6 lõige 4	Artikli 8 lõige 5
Artikli 6 lõige 5	Artikli 8 lõige 6
Artikli 7 lõiked 1 ja 2	Artikli 9 lõiked 1 ja 2
Artikli 7 lõige 3	-
-	Artikli 10 lõige 1
Artikli 8 lõige 1	Artikli 10 lõige 2
Artikli 8 lõige 2	Artikli 10 lõige 3
Artikli 8 lõige 3	Artikli 10 lõige 4
Artikli 8 lõige 4	Artikli 10 lõige 5
Artikli 8 lõige 5	Artikli 10 lõige 6
Artikli 8 lõige 6	Artikli 10 lõige 7
Artikkel 9	Artikkel 11
Artikkel 10	Artikkel 12
Artikkel 11	Artikkel 13
Artikli 12 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 14 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 12 lõige 4	-
Artikli 12 lõige 5	Artikli 14 lõige 4
Artikli 13 lõige 1	Artikkel 15
Artikli 13 lõige 2	-
Artikli 14 lõige 1	Artikkel 16
Artikli 14 lõige 2	-
Artikkel 15	Artikkel 17
Artikkel 16	Artikkel 18

Artikkel 17

Artikli 18 lõike 1 sissejuhatav lause

Artikli 18 lõike 1 punktid a–d

-

-

Artikli 18 lõige 2

Artikkel 19

Artikli 20 lõiked 1, 2, 3 ja 4

Artikli 20 lõike 5 esimene lõik

Artikli 20 lõike 5 teine ja kolmas lõik

-

-

Artikli 21 lõige 1

Artikli 21 lõige 2

Artikli 21 lõige 3

Artikli 22 lõige 1

-

Artikli 22 lõige 2

Artikli 22 lõige 3

Artikli 22 lõige 4

Artikli 22 lõige 5

Artikli 22 lõige 6

Artikli 22 lõige 7

Artikli 23 lõige 1

Artikli 23 lõige 2

Artikli 23 lõige 3

Artikli 23 lõige 4

Artikkel 19

Artikli 20 lõike 1 sissejuhatav lause

Artikli 20 lõike 1 punktid a–d

Artikli 20 punkt e

Artikli 20 lõiked 2, 3, 4, 5, 6 ja 7

-

-

Artikli 21 lõiked 1, 2, 3 ja 4

Artikli 21 lõike 5 esimene lõik

-

Artikkel 22

Artikkel 23

Artikli 24 lõige 1

-

Artikli 24 lõige 2

Artikli 25 lõige 1

Artikli 25 lõige 2

Artikli 25 lõige 3

Artikli 25 lõige 4

Artikli 25 lõige 5

Artikli 25 lõige 6

-

Artikli 25 lõige 7

Artikli 26 lõige 1

-

-

Artikli 26 lõige 2

-	Artikli 26 lõige 3
-	Artikli 26 lõige 4
Artikkel 24	-
Artikkel 25	-
Artikli 26 lõige 1	Artikli 27 lõiked 1 ja 3
-	Artikli 27 lõige 2
Artikli 26 lõige 3	Artikli 27 lõige 4
Artikli 27 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 28 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 27 lõige 4	-
-	Artikli 28 lõige 4
-	Artikli 28 lõige 5
Artikli 27 lõige 5	Artikli 28 lõige 6
Artikli 27 lõige 6	Artikli 28 lõige 7
Artikkel 28	Artikkel 29
Artikli 29 lõige 1	Artikli 30 lõige 1
Artikli 29 lõige 2	-
Artikli 29 lõige 3	Artikli 30 lõige 2
Artikli 29 lõige 4	Artikli 30 lõige 3
Artikkel 30	Artikkel 31
Artikkel 31	Artikkel 32
Artikkel 32	Artikkel 33
Artikkel 33	-
-	Artikkel 34
-	Artikkel 35
-	Artikkel 36
-	Artikkel 37
-	Artikkel 38

-	Artikkel 39
-	Artikkel 40
-	Artikkel 41
-	Artikkel 42
-	Artikkel 43
-	Artikkel 44
-	Artikkel 45
Artikli 34 lõiked 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7	Artikli 46 lõiked 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7
Artikli 34 lõige 8	-
Artikli 34 lõige 9	-
Artikli 34 lõige 10	Artikli 46 lõige 8
Artikli 34 lõige 11	-
Artikli 34 lõige 12	-
Artikkel 35	Artikkel 47
Artikli 36 lõiked 1 ja 2	Artikli 48 lõiked 1 ja 2
Artikli 36 lõige 3	-
Artikli 36 lõige 4	-
Artikli 36 lõige 5	-
-	Artikkel 49
Artikkel 37	-
Artikli 38 lõike 1 esimene lõik	Artikli 50 lõige 1
Artikli 38 lõike 1 teine lõik	-
-	Artikli 50 lõige 2
-	Artikli 50 lõige 3
Artikkel 39	Artikkel 51
Artikkel 40	Artikkel 52
Artikkel 41	Artikli 53 esimene lõik

-

Artikkel 42

Artikkel 43

Artikkel 44

Artikli 45 lõiked 1, 2 ja 3

-

Artikli 45 lõige 4

Artikli 45 lõige 5

Artikkel 46

Artikkel 47

-

Artikkel 48

Artikkel 49

I lisa

II lisa

-

-

Artikli 53 teine lõik

Artikkel 54

Artikkel 55

Artikkel 56

Artikli 57 lõiked 1, 2 ja 3

Artikli 57 lõige 4

Artikli 57 lõige 5

Artikli 57 lõige 6

Artikkel 58

Artikkel 59

Artikli 59 lõige 2

Artikkel 60

Artikkel 61

-

-

I lisa

II lisa

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- **Ettepaneku/algatuse nimetus**

Määruse ettepanek, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud)

- **Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile³⁷**

18 – Ränne ja siseasjad

- **Ettepaneku/algatuse liik**

Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest³⁸**

Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

- **Eesmärgid**

- *Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse*

Euroopa rände tegevuskavas (COM(2015)240 (final)) teatas komisjon, et kavatseb hinnata Dublini süsteemi ja otsustada, kas Dublini määruse õiguslike nõuete läbivaatamine on vajalik varjupaigataotlejate õiglasema jaotamise saavutamiseks Euroopas.

Rändekriis on toonud välja olulised struktuurilised nõrkused ja puudused Euroopa varjupaiga- ja rändepoliitika kujundamises ja rakendamises, kaasa arvatud Dublini süsteemis, mis ei olnud kavandatud selleks, et tagada varjupaigataotlejatega seotud vastutuse jätkusuutlik jagamine kõikjal ELis. Nagu märgitud 18. ja 19. veebruari ning 17. ja 18. märtsi 2016. aasta Euroopa Ülemkogu järeldustes, on aeg teha edusamme ELi olemaseoleva raamistiku reformimises, et tagada humanne ja tõhus varjupaigapoliitika.

Oma 6. aprilli teatises „Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformimine ja seaduslike võimaluste parandamine Euroopasse jõudmiseks” (COM(2016) 197 (final)) leidis komisjon, et on esmatähtis luua jätkusuutlik ja õiglane süsteem varjupaigataotlejate eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks, mis tagab varjupaigataotlejate õiglase jaotussüsteemi kaudu suure solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagunemise liikmesriikide vahel. Ta kohustus tegema ettepaneku Dublini määruse muutmiseks seda kas ühtlustades ja täiendades korrigeeriva jaotusmehhanismiga või minnes üle jaotuskvoodil põhinevale uuele süsteemile.

Varjupaigataotlejate õiglane jaotamine muudaks märkimisväärselt praegust finantsraamistikku ning tuleks ette näha toetus vastuvõtuvõime väljaarendamiseks nii

³⁷

ABM – tegevuspõhine juhtimine; ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

³⁸

Vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile a või b.

taristu kui ka jooksvate kulude osas, eriti nendes liikmesriikides, kes ei ole seni pidanud tegelema suure arvu varjupaigataotlejatega.

- *Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile*

Erieesmärk nr

1.3: Suurendada kaitset ja solidaarsust

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

18.03 – Varjupaik ja ränne

Liikmesriigile esitatud, kolmanda riigi kodaniku rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise süsteemi tõhususe ja tulemuslikkuse parandamine.

Liikmesriikide vahelise solidaarsuse ja vastutuse jagamise parandamine

- *Oodatavad tulemused ja mõju*

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Liikmesriigid ja Euroopa Liit tervikuna saavad kasu ühtlustatud Dublini määruse tõhususe ja tulemuslikkuse parandamisest, mis toimib ka kolmandate riikide kodanike massilise sissevoolu korral Liikmesriigid, kes saavad ebaproportsionaalselt suurel arvul taotlusi, mis kuuluksid nende vastutusalasse, saavad kasu korrigeerivast jaotusmehhanismist, mis leevendab neile avalduvat eriti suurt survet ja võimaldab neil tegelda kuhjunud taotlustega.

Rahvusvahelise kaitse taotlejad saavad kasu vastutava liikmesriigi määramise tõhusamast ja kiiremast süsteemist, mis võimaldab neile kiirema juurdepääsu varjupaigamenetlusele ja taotluse sisulisele läbivaatamisele ühes selgelt kindlaksmääratud liikmesriigis.

Eeldatakse, et vastuvõtuvõime suureneb, eelkõige nendes liikmesriikides, kes seni ei ole pidanud tegelema suure arvu varjupaigataotlejatega. Lisaks toetatakse liikmesriike üleantud varjupaigataotlejate esmase abi andmisel ja nende toiduga varustamisel.

- *Tulemus- ja mõjunäitajad*

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Seada kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist sisse toimiv automatne süsteem.

Üleantavate rahvusvahelise kaitse taotlejate arv.

Nende vastuvõtukohtade arv, mida osaliselt toetatakse lisavahenditest, mis tuleb eraldada Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondile käesoleva ettepaneku rakendamiseks aastatel 2017–2020.

Üleantud varjupaigataotlejate arv, kellele antakse igal aastal toetust Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondile käesoleva ettepaneku rakendamiseks eraldatavatest lisavahenditest.

- **Ettepaneku/algatuse põhjendus**
- *Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused*

Ettepaneku eesmärk on:

- parandada Dublini süsteemi suutlikkust määrata tõhusalt ja tulemuslikult kindlaks rahvusvahelise kaitse taotluse eest vastutav liikmesriik, ühtlustades vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise kriteeriume ja mehhanisme;
- aidata kaasa ELi sisese teisese liikumise ärahoidmisele, sealhulgas kaotama kuritarvitamise ja soodsaima varjupaigariigi valimise stiimulid.
- tagada suur solidaarsus ja vastutuse õiglane jagamine korrigeeriva jaotusmehhanismi loomisega, mis käivitatakse olukorras, kus liikmesriik saab ebaproportsionaalselt suure arvu taotlusi, mis kuuluksid tema vastutusalasse.

- *Euroopa Liidu meetme lisaväärtus*

Kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku ühes liikmesriigis esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi

kindlaksmääramise kriteeriume ja mehhanismi ei suuda liikmesriigid üksinda tegutsedes kehtestada ja seda on võimalik teha üksnes liidu tasandil.

Käesoleva ettepaneku lisandväärtus on praeguse Dublini määruse ühtlustamine ja selle tulemuslikkuse parandamine ning õiglase korrigeeriva mehhanismi ettenägemine, mida kohaldatakse liikmesriigi toetamiseks ajal, kui ta on ebaproportsionaalse surve all.

- *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Komisjoni hinnangu põhjal ei ole praegune Dublini süsteem rahuldav. On vaja palju muudatusi, et seda ühtlustada ja tõhustada.

Dublini süsteem ei olnud ette nähtud solidaarsuse ja vastutuse jagamise vahendina. Rändekriis on selle puuduse esile toonud, mis teeb vajalikuks lisada ettepanekusse korrigeeriv jaotusmehhanism.

- *Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

1. Üleandmiskulud:

käesoleva ettepaneku alusel on jaotusmehhanismiga määratud liikmesriigile üleandmist teostavale liikmesriigile ette nähtud iga üleantava isiku kohta ühekordne summa 500 eurot, mida tuleks rakendada Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi koostöös liikmesriikidega täidetava eelarve raames.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondis on juba ette nähtud võimalus iga liikmesriigi riikliku programmi raames rahvusvahelise kaitse taotlejad vabatahtlikkuse alusel üle anda (määruse (EL) nr 516/2014 artikkel 7 ja artikkel 18).

Nõukogu otsustega (2015/1523 ja 2015/1601), millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia ja Kreeka toetamiseks, on ette nähtud, et 26. septembriks 2017 tuleks üle anda 160 000 kolmanda riigi kodanikku. Käesolev ettepanek ei mõjuta kõnealuste otsuste rakendamist.

Luuakse asjakohased mehhanismid, et parandada koostoimet ja vältida uue ettepaneku ja juba olemasolevate vahendite vahelisi kattuvusi.

2. Varjupaigataotlejate jaotamise automaatse IT-süsteemi loomine ja tehniline hooldus:

Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (eu-LISA) hakkab vastutama varjupaigataotlejate jaotamise automaatse IT-süsteemi ettevalmistamise, väljatöötamise ja operatiivjuhtimise eest.

3. Vastuvõtuvõime suurendamine:

käesoleva määruse rakendamise toetamiseks on vaja täiendavat vastuvõtuvõimet, eelkõige nendes liikmesriikides, kes ei ole seni pidanud tegelema suure arvu varjupaigataotlejatega.

4. Üleantud varjupaigataotlejate toiduga varustamine ja neile esmase abi andmine:

käesoleva määruse rakendamise toetamiseks oleks vaja toetust üleantud varjupaigataotlejate toiduga varustamiseks ja neile esmase abi andmiseks.

- **Meetme kestus ja finantsmõju**

- Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

- Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- Finantsmõju avaldub ajavahemikul 2016–2020

- ✓ **Piiramatu kestusega** ettepanek/algatus

- rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2017–2020,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

- **Kavandatud eelarve täitmise viisid**

- Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

- oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu;

- ✓ **Eelarve täitmine** koostöös liikmesriikidega

- ✓ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on usaldatud

- kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende esindajatele (täpsustada);
- Euroopa Investeerimispankale ja Euroopa Investeerimisfondile;
- ✓ finantsmääruse artiklites 208 ja 209 nimetatud asutustele;
- avalik-õiguslikele asutustele;
- avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd nad esitavad piisavad finantstagatised;
- liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;
- isikutele, kellele on delegeeritud ELi lepingu V jaotise kohaste ÜVJP erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused:

Üleandmise, vastuvõtuvõime toetamise ja jooksvad kulud kaetakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi koostöös liikmesriikidega täidetava eelarve raames.

IT-süsteemi loomine ja tehniline hooldus usaldatakse eu-LISA-le (kaudne eelarve täitmine) ja sellega seotud kulud kaetakse käesoleva ettepaneku kohaselt.

HALDUSMEETMED

Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Hiljemalt kaks aastat pärast määruse jõustumist peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamist käsitleva aruande ja vajaduse korral muudatuste panekud. Liikmesriigid peaks komisjonile edastama kõik aruande koostamiseks vajalikud andmed hiljemalt kuus kuud enne nimetatud tähtaja lõppu.

Pärast kõnealuse aruande esitamist annab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta aru samal ajal, kui ta esitab (määruse (EL) nr 603/2013 artikliga 40) ette nähtud aruanded Eurodac-süsteemi rakendamise kohta.

Eelarve täitmiseks koostöös liikmesriikidega on olemas aruandluse, järelevalve ja hindamise ühtne ja tõhus raamistik. Iga riikliku programmi jaoks peavad liikmesriigid looma järelevalvekomitee, milles komisjon võib osaleda nõuandvas rollis.

Liikmesriigid annavad igal aastal mitmeaastase programmi rakendamise kohta aru. Need aruanded on määruuses (EL) nr 514/2014 sätestatud raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluse käigus tehtavate iga-aastaste maksete eeltingimus.

Hiljemalt 30. juuniks 2018 esitab komisjon kooskõlas määruse (EL) nr 514/2014 artikli 57 lõikega 2 vahehindamise aruande Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakendamise kohta, mis hõlmab ka käesoleva määrusega kättesaadavaks tehtud finantsvahendite rakendamist.

Lisaks esitab komisjon 30. juuniks 2024 järelhindamise aruande, mis hõlmab Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakendamise mõju vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamisele, sealhulgas Euroopa ühisele varjupaigasüsteemile.

IT-süsteemi loomise ja tehnilise hoolduse osas (kaudne eelarve täitmine) annab eu-LISA regulaarselt aru tehtud edusammude kohta. Ameti suhtes kohaldatakse regulaarset järelevalvet ja aruandlusnõudeid. Ameti haldusnõukogu võtab igal aastal enne 31. märtsi vastu eelnenud aasta konsolideeritud tegevusaruande ja edastab selle hiljemalt 15. juuniks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning kontrollikojale. Aruanne avalikustatakse. Iga kolme aasta tagant viib komisjon läbi hindamise komisjoni suuniste hindamiskriteeriumide kohaselt, et hinnata eelkõige ameti tegevuse ja töömeetodite mõju, tõhusust ja tulemuslikkust seoses tema eesmärkide, volituste ja ülesannetega. Hindamise eesmärk on eelkõige välja selgitada vajadus muuta ameti volitusi ja selliste võimalike muudatuste finantsmõju.

- **Haldus- ja kontrollisüsteemid**
- *Välja selgitatud ohud.*

Rände ja siseasjade peadirektoraat ei ole tuvastanud kuluprogrammides märkimisväärset vigade esinemise riski. Seda kinnitab asjaolu, et kontrollikoja aastaaruannetes ei ole endiselt märkimisväärseid leide ja kahel viimasel aastal ei ole rände ja siseasjade peadirektoraadi iga-aastastes tegevusaruannetes esinenud jääkvigade määra üle 2 %.

Juhtimis- ja kontrollisüsteem lähtub Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondides sätestatud üldnõuetest ja vastab täielikult finantsmääruse tingimustele.

Mitmeaastane programmitöö koos raamatupidamise aastaaruannetega, mis põhinevad vastutava asutuse tehtud maksetel, ühtlustab rahastamiskõlblikkusperioodid komisjoni aastaaruannetega.

Kohapealsed kontrollid tehakse osana esimese taseme kontrollidest, st seda teeb vastutav asutus ja see toetab liidu vahendite haldaja iga-aastast kinnitavat avaldust.

Ühekordsete maksete kasutamine (lihtsustatud kuluvõimalus) üleandmistel puhul vähendab veelgi vastutavate asutuste käesoleva ettepaneku rakendamisel tehtavate vigade hulka.

- *Teave loodud sisekontrollisüsteemi kohta.*

Lisaks kõikide regulatiivsete kontrollimehhanismide rakendamisele kohaldab rände ja siseasjade peadirektoraat oma pettusevastast strateegiat, mis võeti vastu 9. aprillil 2013. See strateegia töötati välja kooskõlas komisjoni uue, 24. juunil 2011 vastu võetud pettusevastase võitluse strateegiaga ja seepärast tagab see muu hulgas peadirektoraadi pettusevastase võitlusega seotud sisekontrollimeetmete täieliku kooskõla eelnimetatud komisjoni strateegiaga ja pettuseriski ohjamise suunamise pettuseriski valdkondade ja sobivate reageerimisviiside kindlakstegemisele.

Samuti võttis rände ja siseasjade peadirektoraat 4. novembril 2015 vastu auditistrateegia Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi koostöös liikmesriikidega täidetava eelarvega osa jaoks. Rände ja siseasjade peadirektoraat töötab praegu välja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi koostöös liikmesriikidega täidetava eelarve kontrollistrateegiat. See strateegia hõlmab kõiki kontrole, mida on vaja riiklike programmide haldamiseks Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi raames.

- *Kontrolliga kaasnevate kulude ja sellest saadava kasu hinnang ning veariski taseme prognoos*

Vähese tähtsusega kontrollikulud ja väga väike vearisk.

- **Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed**

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Eelarve täitmist koostöös liikmesriikidega silmas pidades on liikmesriigid määruse (EL) nr 514/2014 artikli 5 kohaselt kohustatud võtma kasutusele tulemuslikud ja tuvastatud pettuseohtudega proportsionaalsed pettuse ärahoidmise meetmed.

Kaudset eelarve täitmist silmas pidades on pettuse vastu võitlemise meetmed sätestatud määruse (EL) nr 1077/2011 artiklis 35 järgmiselt:

1. Pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemisel kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1073/1999.
2. Amet ühineb institutsioonidevahelise kokkuleppega, milles käsitletakse Euroopa Pettuste vastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust, ja kehtestab viivitamata kõigi ameti töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted.
3. Rahastamisotsustes ning neist tulenevates lepingutes ja rakendusaktides sätestatakse selgesõnaliselt, et kontrollikoda ja OLAF võivad vajaduse korral

teostada ameti rahaliste vahendite saajate ja rahaliste vahendite eraldamise eest vastutavate isikute juures kohapealseid kontrolle.

Kooskõlas selle sättega võeti 28. juunil 2012 vastu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa ameti haldusnõukogu otsus, mis käsitleb pettuste, korruptsiooni ja Euroopa Liidu huve kahjustava muu ebaseadusliku tegevust käsitleva sisejuurdluse tingimusi.

Lisaks kohaldatakse komisjoni pettusevastase võitluse strateegiat.

ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
		Liigendatud/liigendamata ³⁹	EFTA riigid ⁴⁰	Kandidaatriigid ⁴¹	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
	3 Julgeolek ja kodakondsus					
	18 03 01 01 – Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tugevdamine ja arendamine ning liikmesriikide solidaarsuse ja nendevahelise vastutuse jagamise suurendamine	Liigendatud	EI	EI	JAH*	JAH
	18 02 07 – Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks	Liigendatud	EI	EI	JAH*	EI

* võimalik Schengeni assotsieerunud riikide rahaline osalus, kui nad osalevad uues Dublini süsteemis.

³⁹ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

⁴⁰ EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁴¹ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

- **Hinnanguline mõju kuludele**
- *Üldine hinnanguline mõju kuludele*

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Number	3 Julgeolek ja kodakondsus
---	--------	----------------------------

KOMISJON			Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Järgnevad aastad	KOKKU
• Tegevusassigneeringud								
Eelarverida nr 18 03 01 01	Kulukohustused	(1)	445	460	460	460		1825
	Maksed	(2)	33,3	261,35	457,35	460	613	1825
Eelarverida nr 18 02 07	Kulukohustused	(1a)	1,750	0,983	0,135	0,735		3,603
	Payments	(2a)	1,750	0,983	0,135	0,735		3,603
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴²								
Eelarverida nr		(3)						
KOMISJONI assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3	446,75	460,983	460,135	460,735		1828,603
	Maksed	=2+2a +3	35,05	262,333	457,485	460,735	613	1828,603
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 3 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6	446,75	460,983	460,135	460,735		1828,603
	Maksed	=5+ 6	35,05	262,333	457,485	460,735	613	1828,603

⁴² Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)							
	Maksed	(5)							
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)							
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+ 6	446,75	460,983	460,135	460,735			1828,603
	Maksed	=5+ 6	35,05	262,333	457,485	460.735		613	1828,603

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	„Halduskulud”
---	----------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
KOMISJON									
• Personalikulud		0,536	0,536	0,536	0,536				2,144
• Muud halduskulud		0,06	0,06	0,03	0,03				0,18
KOKKU	Assigneeringud	0,596	0,596	0,566	0,566				2,324

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,596	0,596	0,566	0,566				2,324
---	--	-------	-------	-------	-------	--	--	--	-------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Järgnevad aastad	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	447,346	461,579	460,701	461,301		1830,927
	Maksed	35,646	262,929	458,051	460735,5 66	613	1830,927

- *Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele*

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustage eesmärgid ja väljundid ↓			Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021							KOKKU				
	VÄLJUNDID																	
	Väljundi liik ⁴³	Väljundi keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ⁴⁴ ...																		
- Väljund	IT-süsteemide ja hooldus	puudub	1	1,750	1	0,983	1	0,135	1	0,735								3,603

⁴³ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁴⁴ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

- Väljund	Üleand mised	0,000 5	150 000	75	200 000	100	20000 0	100	200000	100								375
- Väljund	Vastuv õtukoh ad	0,002	500 00	100														100
- Väljund	Jooksv ad kulud	0,001 8	150 000	270	200 000	360	20000 0	360	200000	360								1350
KULUD KOKKU				446,75		460,9 83		460,13 5		460,73 5								1828,603

- Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
- Ülevaade
- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)				KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---	--	--	--	--------------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5									
Personalikulud	0,536	0,536	0,536	0,536					2,144
Muud halduskulud	0,06	0,06	0,03	0,03					0,18
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku	0,596	0,596	0,566	0,566					2,324

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud⁴⁵									
Personalikulud									
Muud halduskulud									
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku									

KOKKU	0,596	0,596	0,566	0,566					2,324
--------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	-------

Personaliga ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringute raames, täiendades neid vajaduse korral täiendavate assigneeringutega, mida võidakse anda haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

⁴⁵ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

1.1.1.1. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Lisage vajalik arv aastaid, et kajasta da kogu finants mõju kestust (vt punkt 1.6)		
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
18 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	4	4	4	4			
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad) ⁴⁶							
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud)							
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 04 aa ⁴⁷	- peakorteris						
	- delegatsioonides						
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	4	4	4	4			

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Toetavad, haldavad ja jälgivad käesoleva ettepaneku rakendamisega seotud tegevust,
--------------------------------	--

⁴⁶ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

⁴⁷ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

	peamiselt seoses rahvusvahelise kaitse taotlejate üleandmisega.
Koosseisuvälised töötajad	N/A

- *Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*
- ✓ Rahalised vajadused on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga ja võivad kaasa tuua nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 1311/2013 määratletud erivahendite kasutamise.⁴⁸ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

[...]

- Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

[...]

- *Kolmandate isikute rahaline osalus*

- ✓ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- ✓ Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine*:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus	pm	pm	pm	pm				pm
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	pm	pm	pm	pm				pm

* võimalik Schengeni assotsieerunud riikide rahaline osalus, kui nad osalevad uues Dublini süsteemis.

⁴⁸

Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013 millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).